

Gündelik

DİLDEN DİLE ÇEVİRİM DENEMELERİ

Bu denemelerde yüzleştiğimiz güçlükler çok olduğu oranda büyüktür de. Düşünüyorum ki bu çevrim çetinliklerinde yalnız değilim; başkalarının, soranın çepreşik düğümlerini nasıl çözdüğünü bilmiyorum, ancak pek bilmek isterdim, çünkü snayıların öğrettiği buluşlar, bu buluşların verdiği alışkanlık karşılıklı bildirilecek olursa, belkim de hepimiz için çevrim yolları kolaylaşır. Bu umutla kendi denemelerim üzerine arasra bir konuşum yürütmeye girişiyorum; benim gibi başka çevrimciler de snayılarını "Ulus", un seplerinde bastırılarsa dil evrimini hızlandıracak yeni bir dümüçük çıkar.

"Verter", imi gelişi güzel açıyor, bir bitigin ilk topsözünü alıyorum:
"Ce que je te disais dernièrement de la peinture, peut certainement aussi s'appliquer à la poésie..."

Bu topsözü önce osmanlıcaya çevirelim:

"Sana ahiren resim hakkında söylediğim (ya söylediklerim) muhakkak şiir hakkında dahi tatbik olunabilir..."

Birer birer kullanılmış olan osmanlıcaların türkçelerini arıyalım:

1) Ahiren yerine "son günlerde", "son bitigimde", diyebiliriz; ancak bu deyimler "dernièrement ahiren", in tipatip karşılığı değildir, her tüstüye uygun gelemezler. Son dan bir çağ sözü türetmeliyiz; bu türetişte iki ek kullanabiliriz:

1. -layın, 2. -un; sonlayın, ya sonun ahiren'in tüm türkçesidir.

2) resim: osmanlıca bir türlü "dessin", ile "peinture", ü ayırdecek terimler bulamamıştı. Biz şimdi dilimizin bu eksikliğini kaldırmağa çalışmalıyız; bu da güc görünmüyor: eskidenberi az çok kullandığımız çizgi (çizmek) eş olarak dergi sizik (sizmek) deyimlerini veriyor; çizgi "ligne", karşılığı tutulursa sizik "dessin", i pek güzel karşılayabilir. "Peinture", için ise ötedenberi türk bitiklerinde kullanılmış olan bediz güzel bir karşılık olur.

3) Hakkında: ötedenberi kullanılan üzerinde, den ötürü gibi Derginin Karayim ile Kazan bitiklerinden getirdiği sartın da uygun bir karşılıktır.

4) Muhakkak: Dergide gördüğümüz karşılıklar arasından en güzel bulduğum ök ile terk'i seçiyorum; daha gösterişli bir yazıda bayık ki pek elverişli olur.

5) Şiir: Avrupa dillerinde kullanılan fr. poésie, ing. poetry, poetry, ital. poesia hep grekçe "poiesis", = yapı sözünden kıkmsı, latince ara yoluyla bu dillere geçmiştir; almanların poesieye arkadaş olarak dillerinde yarattıkları Dichtkunst sözünün verdiği anlam "yapı uzluğu", ya "koşma uzluğu", dur.

Bizim arabçadan aldığımız şiir de bili, tanıma, duyu gibi kavramlar anlatan bir köktendir.

Dergi bize birçok karşılıklar veriyor, bunlar arasında ayduk, hosuk, tuyuk vakından bakıya deger adlardır. Bizim ünleyişimize göre ayduk diye okunmalı olan birinci deyim ayit-/eyit- kılın sözündendir; grekçenin yapı'sından acağı kalır bir yönü yoktur; bunun köküne bizim yöndem adlarına özgü olan -ım son ekini verirken aydım, ince sında eytim terimini

Atatürk kadınlarımıza gönencini bildiriyor

Erdemli kadınlarımızın Saylav seçimine girmelerinden dolayı ülkenin bütün kurumlarından, yer yer toplanılardan telyazıları aldım. Gösterilen duygulardan gönencim büyüktür. Türk kadınılığının yeni girdiği siyasal alanda da değerli işler başarmasını dilerim.

K. ATATÜRK

Dış İşler Bakanımızın M. Maksimos'a gönderdiği telyazısı

Istanbul, 9 (Telefon) — Atina'dan bildiriliyor: Türkiye Dış İşler Bakanı Tevfik Rüşdü Aras Mösyo Maksimos'a gönderdiği bir telyazısında papas kıyafeti kanunundan ötürü çıkarılan gürültülere teessüf etmiş ve kanunun Yunanistan aleyhine olmadığını söylemiştir.

elde ederiz ki beğenilmeyecek bir yerini görmüyorum.

Koşuk tipatip almanca Dichtung, fransızca poème karşılığı olur. Tuy-/duy- kökünden gelen tuyuk için de arabça şiir'den kısıkanılacak bir artam yoktur. Kendi ünleyişimizce duyuk (= derinden duyulan pek güzel şiir karşılığı olur.

İşte bire kavı öztürkçede şiir'e üç karşılık buluyoruz: aydım ya eytim (ya da aydı), koşuk, tuyuk, duyuk.

"Nazm", ile "manzume", için ise diz-den dizim, dizik, dizgi gibi deyimler çıkarabiliyoruz. Bu zenginlik latince ile grekçeye avuc açan Avrupa dillerinin hiç birinde yoktur. Bize düşen iyi seçmek, tadımla kullanmaktır.

6) Tatbik olun: Derginin verdiği karşılıklar arasında denestirmek bana pek uygun geliyor. Böylece yukarıda Verter'den yazdığımız topsözü öz türkçeye çevirmek için hiç bir ekimiz kalmıyor; dilimize çevrilmiş şu olur:

"Sana sonlayın bediz üzerinde söylediklerim ök (ya bayık ki) duyuk (ya aydı) üzerinde de denestirebilir,"

Bu topsözde kullanılan yeni terimler, bütün kültür nerseleri gibi, okuşla benimsenilir, ancak çocuklarımıza arabça "ahiren, hakkında, muhakkak, şiir, tatbik deyimlerinden öz türkçe "sonun (ya sonlayın), bediz, ök, aydı, duyuk, denestirmek", deyimleri hem daha kolay hem daha tez öğretilir.

A. CEVAD EMRE
Çanakkale saylavı

Yeni Sözcük

- Çevrim — nakil, terceme
- Oran — nisbet
- Asımlı — faydalı
- Sep — sayıya
- Evrim — evolution
- Dümüşük — mesgale (occupation)
- Topsöz — cümle
- Tüştü — hal, (cas)
- Bitik — kitab, metin, mektub
- Sm — şekil, suret
- Nerse — mevzu, (objet)
- Okuş — tahsil (instruction)

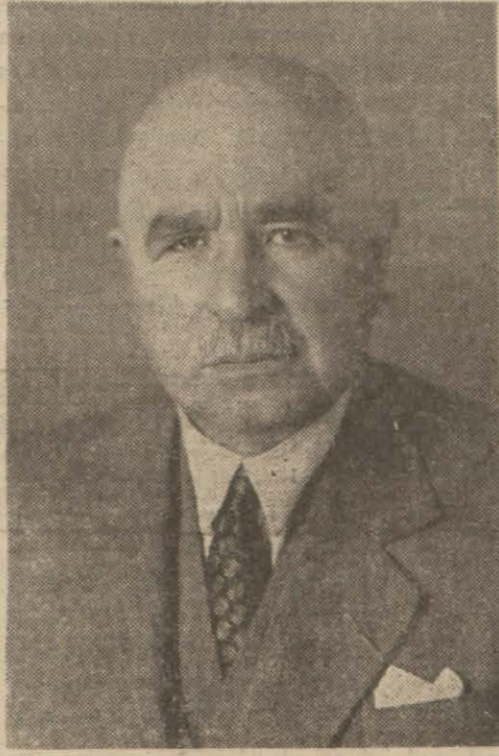
Aydın demiryolu satin alınacak mı?

Şirket murahhaslarından Mister Adin Bakanımızla konuştu

Afyon - Antalya demiryolunun hükümetçe yapılmaya başlanmasına üzerine Aydın demiryolu şirketi ile Bayındırlık (Nafia) Bakanlığı arasında bir görüş farkı çıkmıştı.

Şirket murahhaslarından Mister Adin bugünlerde Londra'dan Ankara'ya gelmiş ve dün bu iş üzerinde Bayındırlık Bakanı Bay Ali Çetinkaya ile görüşmüştür.

Öğrendiğimize göre görüşme çok samimi olmuştur. Bu görüşmede Aydın demiryolunun satın alınması üzerinde de konuşulmuş olduğu sanılmaktadır.

Bayındırlık Bakanımız Bay Ali Çetinkaya

Cenevrede Yugoslavya şikâyeti ve konuşmalar

Macaristan, Yugoslav notasına karşılığını dün konseye verdi

Cenevre, 9 (A.A) — Dün öğleden sonra toplanan uluslararası konseyinin genel celsesinde söz söylemiş olan M. Laval Yugoslavyanın ittihamlarının esaslı olduğunu, Budapeşte hükümeti yanında isteklerinin boşa gitmiş bulunduğunu, macar makamatı ve memurlarının özen göstermemiş olduklarını söylemiş ve Macaristanın yeniden tahkikat yapmaya hakkı olduğunu da ilave etmiştir. M. Laval, Yugoslavya'nın göstermiş olduğu soğuk kanlılığı övdükten ve macar murahhasının muahedelerin yenilenmesi lehindeki sözlerine teessüf eyledikten sonra M. Laval, sınırların işaret taşlarının yerini her kim değiştirirse barışı bozmuş olur, demiş ve şu sözleri eklemiştir:

" — Bir kurundanberi ikide birde yapılmakta olan cinayetler, medeniyeti tahkir, ve barış için tehliktedir.

Uluslar derneği andlaşmasının onuncu maddesi, bütün hükümetleri başka bir hükümetin toprak bütünlüğünü tehlikeye koyabilecek her türlü hareketten

Bay Papanastasyunun doğruyu gören bir yazısı

Istanbul, 9 (Telefon) — Atina'dan 9 tarihile bildiriliyor: Papanastasyu gazetelere beyanatta bulunmuş, kılık meselesinin lüzumundan fazla uzatıldığını, gazetelerin bu işi fena idare ettiklerini hükümetin de acemilik gösterdiğini söylemiştir. Papanastasyu bayanatına şöyle devam etmiştir: "—Türk—yunan dostluğu ve kardeşliği ve iki hükümet arasındaki samimi münasebet elbette bu işi halledecektir. Kanun Türkiye'de şimdiye kadar yapılan inkılabların zaruri bir neticesidir. Benim gibi Ankaraya giden ve gelenler türklerin samimiyet ve cidiyetinden şüphe edemezler. Halk boş yere heyecana kapılmıştır. Kanunun hükümlerinden haberi yoktur. Bunu anlatmak lazımdır. Bu anlatıldıktan sonra ortada anlaşamamazlık kalmaz,, Papanastasyu'nun bu beyanati bütün Atina gazetelerinde çıkmış ve müsaide bir tarzda telakki edilmiştir.

Saylav seçimi bütün ülkede başladı

İç İşler Bakanlığı saylav seçimi işleri için vilayetlere bir muhtra göndermiştir. İç İşler Bakanı Bay Şükrü Kaya bundan ötürü yaptığı bir bildirimde şunları demektir ik:

— "Geçen saylav seçimi sırasında bazı vilayetler kanun hükümlerinin tatbikinde tereddüde düşerek istizanlarda bulunmuşlardır. Vekâlet bunlara verilen cevablarla resen yapılan tamimleri telhis ederek böyle bir muhtra tanzimini faydalı ve lüzumlu görmüştür.,,

Öğrendiğimize göre bu defa saylav seçiminin intihab kanununun da tayin edilen müddetlerin asgarisi zarfında iş görülmek suretiyle 59 günde bitecek olan intihab işinin 30-35 gün zarfında tamamlanmasına çalışılacaktır.

Büyük Millet Meclisinin secimi yenilemek için verdiği karar dünkü resmi gazetede neşrolunmuş ve Başbakanlık keyfiyeti İç İşler Bakanlığına resmen tebliğ etmiştir.

İç İşler Bakanlığı da evelce vaziyetten haberdar ettiği Umum Müfettişlere ve Valilere dün telyazı ile bir tamim yaparak derhal seçime başlanmasını bildirmiştir. Yarından itibaren memleketin her tarafında bilfiil seçime başlanmış olacaktır.

C. H. F. Genel Kâtibi geliyor

Istanbul, 9 (Telefon) — Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Kâtibi Bay Recep bu akşamki trenle Ankaraya gitti. Durakta fırka arkadaşları ve kalabalık dostları tarafından uğurlandı.

İzmir Valisinin kabulü

Reisicumhur Atatürk İzmir valisi General Kâzım Dirig'i kabul buyurmuşlardır.

Vali, bakanlıklarda vilayet işleri ile uğraşmaktadır.

Kültür bakanlığında yeni kurumlar

Güzel sanatlar genel müdürlüğü kurulacak, Ankara üniversitesi açılacak, sanat okulları Kültür Bakanlığına bağlanacak.

Kültür Bakanlığında müzik, resim ve bunlara benzer sanat işleriyle uğraşmak üzere "Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü", kurulması kararlaştırılmıştır. İstanbuldaki Güzel Sanatlar Akademisi ile Ankara'da kurulacak müzik ve tem-

sil akademisi bu genel müdürlüğe bağlanacaktır.

A tara'da kurulacak müzik ve temsil akademisinin üç kolu olacaktır:

- 1 — Musiki muallim okulu
- 2 — Filarmonik orkestra

(Sayıfayı çevitiniz)

Ankara Üniversitesinin açılacağı Atatürk Enstitüsü

DIŞARDAN GELEN SON DUYUMLAR

Cenevre'de Yugoslavya şikâyeti konuşuluyor

(Başı 1 inci sayıfada)

mekte ve yugoslav delillerini abamakta-
dır.

Muhtıra, bu delillerin bazıları önce halledilmiş meselelere aid ve ötekilerin de esasız olduğunu bildirerek diyor ki:

"Yankapusta kampında değil, bir çiftlikte oturan otuz kırk kadar yugoslav göçmeni nisan ayında bu çiftlikten çıkarılmışlardır. Bunlardan Fransada Marsilya suikastına katılmak suçunu yakalanan üç kişi, yugoslav iddiasının tersine olarak arkadaşlarıyla birlikte koğulmuşlar ve bundan ötürü macar topraklarında cinayetlerini yapmak için macar pasaportu ile serbestçe ayrılmışlardır.

Parseviç ilkbahardanberi gelmemiş ve bu yüzden orada suikastı anılayamamıştır.

Marsilya cinayetinin Macaristanda tertib edilmediği ve katil Georgiyev'in Macaristanla hiç bir vakit münasebeti olmadığı iyice anlaşılmıştır.

Buna karşılık, suikast Yugoslavya'da gizli bir zorba kurumu tarafından anıklanmıştır.

Hırvat irredantizminin Marsilya cinayetine hiç alakası yoktur ve macar ulusunun amacı barışsever yollarla Trianon anlaşmasının değiştirilmesidir.

Muhtıradaki küçük uzlaşma devletlerinin mesuliyetlerinin de esasız olduğunu bildirmekte ve bunların teşebbüsü siyasi bir manevara olarak gösterilmektedir. Macar hükümeti, bunun takdirini tam bir güvence uluslar derneği konseyine bırakmaktadır.

Cenevre'de yugoslav şikâyeti üzerine konuşmalar

Cenevre, 9 (A.A.) — M. Laval dün konseydeki bildirisinde:

"Fransa, Yugoslavya'nın yanındadır. Yugoslavya ile birlikte yaralanmıştır dedikten sonra sunları söylemiştir:

"Düzenin bozulmasının önüne geçmek üzere güc kullanılabilir.

Cinayet bir siyasi aleti olmamalıdır. Konsey hareketine geçmeli ve bu konuşmadan uluslararası bir ceza tedbiri çıkmalıdır.

M. Laval'den sonra Baron Aloyzi Kural Aleksandr ile Bartu için yazılan çağrılara italyan murahhas heyeti adına katılarak M. Musolini'nin, İtalya'nın işbirliği ve barış isteği ile hareket ederek konuşmalara girdiğini söylemiş ve demiştir ki:

"Uluslar Derneği, korkulu durumlar-da yatıştırıcı rolünü yapmalıdır. Önümüzde, bir ulus duygusundan ve onurundan yaralayan çok ağır bir mesuliyet vardır.

M. Aloyzi şikâyet hakkında derhal ve tükel bir tahkikat yapılmasını istemek Macaristan için bir önen ve yüküm olduğunu söylemiş, bundan sonra Macaristan'ın anlaşmaları değiştirme siyasasına geçerek konseyin zorbalıktan bambaşka olan bu siyasasının barışsever mahiyetini doğrulayan macar murahhasının bildirisinden sadece bilgi almaya yeter sayması gerektiğini söylemiş ve demiştir ki:

"İtalya, anlaşmaların kurunun ye-

ni gereklerine uyması gerektiğini her-
kesten önce bildirmiştir. Çünkü bu, barış-
ı sağlaştırmak için en iyi çaredir. Fakat, bu uyma, meşru şekillerle yapılmalıdır.

İtalyan murahhası, İtalya'nın M. Laval tarafından ileri sürülen zorbalık kurallarına karşı uluslararası icraat meselesini ehemmiyetle araştıracağını bildirmiştir.

Bundan sonra söz alan M. Litvinof, vakalar hakkındaki düşüncelerini sonraya sakladığını ve fakat Yugoslavya ile Fransa'nın konseyin hükümüne baş vurmada önenli oldukları düşüncesinde bulunduğunu söyleyerek tedhiş kuralları hakkında görüşlerini anlatmıştır.

M. Litvinof, ferdi zorbalık kuralının bilhassa Rusya'da yapılmış olduğunu söyleyerek bunun kısa bir tarihçesini yapmış ve demiştir ki:

"Biz, savaştanberi ortaya çıkan ve en çok irticakâr bir mahiyet alan ve daima yabancı topraklarda anıklanan şekilde zorbalık kuralından ancak tiksinti ve hiddet duyabiliriz. Hiç bir devlet, iki ülke arasında anlaşamamalık sonucuna varan bu türlü hareketleri onaylayamaz.

Marsilya cinayeti, uluslar arasında barışı tehlikeye koymuştur. Uluslar Derneğinin yükümü de barışı korumaktır. Bu alanda, uluslararası birlik gerekliliği aşıkardır.

İngiliz murahhası M. Eden, Yugoslav yasama iştirak ederek: "Bugünkü şartlar içinde, bu türlü vakaları, sükunetle araştıran bir kurumun varlığından ötürü kendimizi mutlu sayabiliriz," demiştir.

M. Eden, suç ortaklarından bazıları mevkuf ve tahkikat henüz bitmemiş bulunduğundan bu hususta halen bir fikir edinilmesi çok zor olduğunu söylemiş ve sonra Yugoslavya tarafından ileri sürülen ve zorbalık kuralının genel surette ortadan kaldırılması meselesine geçmiştir.

İngiliz murahhası, sığınma önenini ele alırken diyor ki:

"Bu önen her ingiliz için çok onuk (aziz) tur. Fakat, serbestlik ile serbestlik kertesini aşan halleri birbirine karıştırmamak gerekir. İngiltere hükümeti kendi toprakları üzerinde başka bir ülke makamlarına karşı siddet hareketleri anıklanmasma göz yummamaktadır.

M. Eden, asil olan şeyin kin ve gazezleri çoğaltmadan bir yumuşama havası içinde yürüme olduğunu ve herkesin meselenin dal budak salacak yola düşmemesi için konseye yardım etmesi gerekmektedir.

M. Eden'den sonra Lehistan murahhası söz alarak, macar ve yugoslav dostlukları arasında bulunan memleketin bu işte objektif gidişini koruyacağını ve bu türlü cinayetlerin bastırılması için devletler arasında karşılıklı güven veren yürüyücü tedbirlerin aranıp bulunmasında işbirliğine anık olduğunu söylemiştir.

Suikast kurumsağlarını saygı ile anan diğer söylevlerden sonra konuşmalar pazartesiye bırakılmıştır.

İngiliz gazeteleri ne diyorlar

Londra, 9 (A.A.) — Sar uluslararası polisine katılmak için M. Eden tarafından verilen kararı gazeteler iyi karşılamışlardır.

Sandey Taymis gazetesi, Uluslar Derneğinin Sar'da kötü bir devrenin tehlikelerinden kaçılmış olmasından ötürü sevne göstermektedir.

Gazete yugoslav - macar anlaşamamazlığının eyl bir surette yürüme olduğunu kaydederek bu zorluğun uluslar derneğinin karşısına çıkan zorlukların en ağır olduğunu, bu itibarla bu meselenin eyl bir surette yürütülmesi uluslar derneğine en büyük bir utku fırsatı vereceğini bildirmektedir.

Observer gazetesi de, ingiliz kabininin Avusturya meselesinde Uluslar Derneğinin müessir olduğu hakkındaki Sandey Taymis'in düşüncesini onaylamaktadır.

Sar'a gidecek kütalar

Cenevre, 9 (A.A.) — M. Laval plebist dolayısıyla düzenin korunması için

Budapeşte, 9 (A.A.) — Sözü dinlenir mahfeller Macaristan'ın Yugoslavyaya örneğiyle karşılık olmak üzere yugoslavları Macaristandan sürdüğüne dair çıkan haberlerin doğru olmadığını bildirmiş, bazı yugoslav gazetelerince ortaya atılan bu haberlerin asılsız olduğunu söylemiştir.

Macaristan'dan koğulan yugoslavlar

Belgrad, 9 (A.A.) — Macaristan'ın şimdiye değin ancak 66 yugoslavıyı sınır dışı etmiş olduğuna dair olan duyum üzerine Yugoslavya mahfelleri bu miktarı çok mühim bulmaktadır. Çünkü Yugoslavyada oturan 29 bin macara karşı Macaristandaki Yugoslavların sayısı 400 ü geçmemektedir.

Macarlar protesto etmemiş

Vaşington, 9 (A.A.) — Siyasal mahfeller, Macar — Yugoslav hadiselerini özenle gütmektedir.

Macarların; Yugoslavya'dan macarların çıkarılmasını protesto ettiği doğru değildir.

Yugoslavlar Macaristan'dan çıkarılmamış

Budapeşte, 9 (A.A.) — Sözü dinlenir mahfeller Macaristan'ın Yugoslavyaya örneğiyle karşılık olmak üzere yugoslavları Macaristandan sürdüğüne dair çıkan haberlerin doğru olmadığını bildirmiş, bazı yugoslav gazetelerince ortaya atılan bu haberlerin asılsız olduğunu söylemiştir.

Macarlar protesto etmemiş

Vaşington, 9 (A.A.) — Siyasal mahfeller, Macar — Yugoslav hadiselerini özenle gütmektedir.

Macarların; Yugoslavya'dan macarların çıkarılmasını protesto ettiği doğru değildir.

Yugoslavlar Macaristan'dan çıkarılmamış

Budapeşte, 9 (A.A.) — Sözü dinlenir mahfeller Macaristan'ın Yugoslavyaya örneğiyle karşılık olmak üzere yugoslavları Macaristandan sürdüğüne dair çıkan haberlerin doğru olmadığını bildirmiş, bazı yugoslav gazetelerince ortaya atılan bu haberlerin asılsız olduğunu söylemiştir.

Macaristan'dan koğulan yugoslavlar

Belgrad, 9 (A.A.) — Macaristan'ın şimdiye değin ancak 66 yugoslavıyı sınır dışı etmiş olduğuna dair olan duyum üzerine Yugoslavya mahfelleri bu miktarı çok mühim bulmaktadır. Çünkü Yugoslavyada oturan 29 bin macara karşı Macaristandaki Yugoslavların sayısı 400 ü geçmemektedir.

Macarlar protesto etmemiş

Vaşington, 9 (A.A.) — Siyasal mahfeller, Macar — Yugoslav hadiselerini özenle gütmektedir.

BİRLEŞİK DEVLETLER'DE

Silah sanayii uluslaştırılmalı

Vaşington, 9 (A.A.) — Ayan meclisinin tahkikat encümeni üyelerinden iki kişi, dün elde etmiş oldukları bilime istinaden şöyle demişlerdir:

"Amerika, acunu kendi aleyhine olarak silahlandırıyor. Ayan üyelerinden M. Nye ile M. Vandenberg, eski bir müdürün itirafına göre hiç bir askerî sırrın iki yıldan artık saklanmasına imkân yoktur. Bu sebepten dolayı bu iki adam silah sanayinin uluslaştırılmasına taraftar olduklarını söylemişlerdir.

15 bin kilometrelik hava yolu

Vaşington, 9 (A.A.) — Çin ile Kaliforniya arasında Panamerikan Erveys kumpanyası 15 bin kilometre uzunluğunda bir hava yolu açmayı düşünmektedir. Interisland Erveys kumpanyası da Kaliforniya - Havay yolunu açmak istemektedir.

Uyğurturucu maddeler mücadelelerinde 416 kişi yakalandı

Vaşington, 9 (A.A.) — Polis uyğurturucu madde ticaretiyle uğraşan 345 erkek ve 71 kadın yakalamış ve altı otomobil müsadere etmiştir. Yakalanan zehirlenmiş kimseler serbest bırakılmadan önce tedavi edileceklerdir.

Nevyork'ta Kübaya gizli silah satılmış

Nevyork, 9 (A.A.) — Ny Post gazetesine göre, Nevyork'ta mühim miktarda bir silah satışı olmuştur. Bu silahlar Küba'da faşist diktatörlüğünün kurulmasına yardım içindir. Mall mahfeller, bu alıma 120.000 dolar nisbetinde katılmışlardır. Zorbalık isteği faşist talebelerinin başkanı olup bu rejimin diktatörlüğüne namzet olan Martinez Baluz'un da halen Nevyork'ta bulunduğu bildirilmektedir.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE

Sovyet - Fransız anlaşması

Moskova, 9 (A.A.) — Fransız — sovyet uzlaşması hakkında düşüncelerini söyleyen Izvestia diyor ki:

"Fransız ve sovyet hükümetlerinin doğu anlaşması için yapmakta oldukları mücadele Doğu Avrupasında barışın devamını teyid edecek garantiler koymak içindir. Bu anlaşma iki hükümetin bu mntakavi anlaşmanın gerçekleştirilmesi için bütün gücü ile çalışacakları. Bu sözleşmedir. Bu anlaşma, Doğu anlaşmasının yapılmasını istemiyen bir takım ülkelerin entrikalarına ve Fransa ile Sovyet Rusya'nın barış için beraber çalışmalarına engel olmak için yapılan teşebbüslere son vermektedir.

Sar'a gidecek ingiliz ve italyan kütalarının parasız taşınmasını teklif etmiştir.

Macarlar protesto etmemiş

Vaşington, 9 (A.A.) — Siyasal mahfeller, Macar — Yugoslav hadiselerini özenle gütmektedir.

Macarların; Yugoslavya'dan macarların çıkarılmasını protesto ettiği doğru değildir.

Yugoslavlar Macaristan'dan çıkarılmamış

Budapeşte, 9 (A.A.) — Sözü dinlenir mahfeller Macaristan'ın Yugoslavyaya örneğiyle karşılık olmak üzere yugoslavları Macaristandan sürdüğüne dair çıkan haberlerin doğru olmadığını bildirmiş, bazı yugoslav gazetelerince ortaya atılan bu haberlerin asılsız olduğunu söylemiştir.

Macaristan'dan koğulan yugoslavlar

Belgrad, 9 (A.A.) — Macaristan'ın şimdiye değin ancak 66 yugoslavıyı sınır dışı etmiş olduğuna dair olan duyum üzerine Yugoslavya mahfelleri bu miktarı çok mühim bulmaktadır. Çünkü Yugoslavyada oturan 29 bin macara karşı Macaristandaki Yugoslavların sayısı 400 ü geçmemektedir.

Macarlar protesto etmemiş

Vaşington, 9 (A.A.) — Siyasal mahfeller, Macar — Yugoslav hadiselerini özenle gütmektedir.

İNGİLTERE'DE

Saldıran Habeşler değil, İtalyanlarmış

Londra, 9 (A.A.) Ullunal'de bulunan ve Habeşistan'la Somali'si arasındaki sınır çizmeğe çalışan ingiliz - habeş komisyonunun sınır bekçilerine 5-12 tarihinde tank, tayyare ve toplu silahlı yerli İtalyan kıtaları tarafından yapılan saldırıyı İngiltere'nin, orada ingilizler de bulunmasına rağmen, Roma nezdinde protesto edeceği sanılmaktadır.

Roma'daki Habeşistan maslahatgüzarı, bu saldırmanın, 1929 tarihli İtalya - Habeşistan anlaşmasına ve iki ülke arasında son defa alınıp verilen dostluk sağıklarına aykırı düşen bu hadiseyi siddetle protesto etmiştir.

Singapur'daki japon casusları

Londra, 9 (A.A.) — Dün akşam çıkan bir tebliğde, Singapurda açığa çıkarılan japon casusluk çalışması hakkında Londra'da hiç bir rapor alınmadığı bildirilmektedir.

Tebliğde, Singapur deniz ve hava manevralarının gizli idare edileceği hakkında bir şey söylenmemektedir.

Con Saymen, hakkında şayia çıkarılana dava mı açacak

Londra, 9 (A.A.) — Amerika ayan meclisinin silahlar hakkında araştırmalara memur komisyonunda yapılan ve Con Saymen'in de adı geçen görüşmeler dolayısıyla kendisinin bazı silah fabrika ve müesseselerindeki menfaatinin kendisinin sıyasası üzerinde iz bırakmış olduğu yollu bildirişte bulunanlar hakkında hakaret davası açacağı sanılmaktadır.

İngiliz ordusu düzenleniyor

Londra, 9 (A.A.) — Taymis gazetesi, ordunun yakında yeniden düzenlenmesine başlanacağını yazmaktadır. Her piyade lirası, bundan böyle 36 ağır makineli tüfekle ve tanklara karşı kullanılacak 16 toplu bir ağır makineli tüfek taburu ile, her biri 52 makineli tüfek ve bundan başka makineli tüfeklerle ve üç pusluk dört havanlı bir bataryaya malik üç taburdan mürekkebec olacaktır.

Londra - Avusturyaya postası

Lö Burje, 9 (A.A.) — Yedi günlük Londra - Avusturyaya posta servisi dün ilk defa olarak Londra'dan saat 13,50 de yola çıkarak 13,38 de buraya gelmiştir.

Tayyare bugün Napoliye ve oradan da Singapur'a kalkacaktır.

İTALYA'DA

İtalya'da kambiyo inhisarı kuruldu

Roma, 9 (A.A.) — Dün İtalyada bir kambiyo inhisarı kurulmuştur. Bütün bankalar, cemiyetler ve müesseseler — italyan olsun, İtalyada yerleşmiş bulunsun — yabancı ülkedeki kredilerini yabancı ülkelere yapılan mübadelelerle ulusal enstitüsüne satmaya mecbur olacaklardır.

Özgü kimseler de — on gün sonra — bu mecburiyete bağlı olacaklardır. Bundan başka italyan tebaası yıl sonundan önce ellerindeki bütün yabancı eshamın sayısını bildirmek mecburiyetindedirler. Bunu yapmazlarsa para cezası verecekler ve adalara neybolunacaklardır.

YUNANİSTAN'DA.

Atina'daki japon ticaret Ataşası otomobil kazasında öldü

Atina, 9 (A.A.) — Geçen gece otomobil kazasında yaralanan japon ticaret ataşası Tsiharo Katsuda dün ölmüştür.

BU GECE AÇIK ECZAHANE

Anafartalar caddesinde
YENİ ECZAHANE
eczahanesidir.

FRANSA'DA

Fransız meclisinde ekonomik projeler

Paris, 9 (A.A.) — Maliye komisyonu, ulusal buğday ve şarab ofisleri kurulması hakkındaki sosyalist projelerini abadıktan sonra, bu piyasaların düzeltilmesi hakkındaki hükümet projelerini onaylamıştır. Hükümete zorluk çıkaracağından korkulan bu projeler üzerinde bu suretle bir anlaşma elde edilmiştir.

Öteyandan, ziraat komisyonunda da sosyalist devletleştirme projesi abanarak bunun yerine müstahsilin kazanç ve öteki vergilerinin önenli bir surette dağıtılmasını temin eden profesyonel bir kurum kurulmuş ve bu suretle bu komisyon da bir anlaşmaya varılmıştır.

Fransa sosyalistlerinden sağ yönek bütün sosyalistlerin küçük fiat rejimile ticaretin kontrolü serbestliği rejimi arasında geçid olan bu sistem onaylanmaktadır.

Fransızlar bir uzlaşmaya varılacağını umuyorlar

Paris, 9 (A.A.) — Gazeteler, Macar - yugoslav anlaşamamazlığı hakkında Cenevrenin az cesaret verici olan çünkü çalışmasına rağmen meselenin ehemmiyeti sebebiyle bir uzlaşma yolu bulunacağını ummaktadırlar.

Le Jurnal gazetesi, diyor ki: Dünkü çalışma Uluslar Derneğinin asıgı bir şey yapacağına güvenenlerin beklmelerine karşılık olmadığını serbestçe söylemek lâzımdır, hareket versin ki; M. Laval söyleyi ile işi bir dereceye kadar aydınlatmıştır.

DAĞNIK DUYUMLAR

Almanya savaş tehlikesine inanmıyor!

Bohm, 9 (A.A.) — Devlet bakanı ve M. Hitlerin müessesili M. Rudolf Hess, burada binlerce dinleyici önündeki söylevinde demiştir ki:

"— Fransa'nın Almanyaya karşı güttüğü yolu değiştirmesi, Almanyamın da "Fransa meselesi, karşısındaki gidişinin değişmesine uğur verecektir.

Biz almanlar, bundan böyle, Ruhr'un işgali sırasında zarur olarak düşündüğümüz gibi, Fransa'nın ülkemize her türlü garye baş vurarak yok etmek istediğini düşünmüyoruz. Bugün sarıyoz ki, Fransa ile anlaşma mümkündür. Fransız eski savaşçıların söylevleri ve diğer ülkeler eski savaşçıların karşılıkları bizim barışsever parolamızı bize karşı doğrulamaktadır.

Gergin bir savaş tehlikesine inanmıyoruz. Biz almanlar, dış sıyasamın değişimini sükunetle düşünebiliriz. Ulusların gerçek müessesili olup da savasa doğru yürüyen mesul devlet adamlarının var olduğunu sanmıyorum.

Radyoyla sıyasal propaganda

Varşova, 9 (A.A.) — Kaunas'dan öğrenildiğine göre, Tilsitt yakınında alman toprağı üzerinde kurulan gizli bir radyo istasyonu Litvanya devlet radyo postasını mekka ve bilhassa Memel ahalisine propaganda yapmaktadır.

Yeni bir alman kruvazörü

Berlin, 9 (A.A.) — Dün öğle vakti Kiel'de Nurenberg isimindeki hafif kruvazör denize indirilmiştir.

Almanya dövizini olmadığı için sergilere bile giremiyor

Berlin, 9 (A.A.) — Döviz zorluğu yüzünden Almanya 1935 uluslararası sergisine giremeyecektir.

Nobel barış mükâfatını M. Henderson alacak

Oslo, 9 (A.A.) — Tagbladetezmesine göre Nobel barış mükâfatını silahlansızlama konferansı reisi M. Henderson'a verilecektir.

Türk kadını

Türk kadınına bugünkü yüksek katı vermeye çalışılan iş, adamlık tarihini büyük hadiselerle birleştirilmiştir. Kadın ruhunun inceliği, derinliği ve insanlığı, bir ulusun hayatında takdir edildiği zamandır ki o ulus insanı tekâmülüne, manevî yüksekliğine en yeni merhalesine erişmiş olduğunu isbat eder. Türk ulusunun bu manevî ve insani olgunluğa çok eski kurumlar da erişmiş olduğu son tahlil araştır-maları anlaşılabilir. Onun tarihî araştı-rmaları anlaşılabilir. Onun tarihî araştı-rmaları anlaşılabilir. Onun tarihî araştı-rmaları anlaşılabilir.

Son kurumlarda Sumer ve Eti araştırmalarıyla elde edilen bitikler ve yazılar, bize, türk kadınına soysal ya-şayışta olduğu kadar, sıyasal ve öko-nomik gidişinde de erkeklerle kar-şılandığını, aynı saygı ve değerle kar-şılandığını, ve hattâ acımak, sevmek ve doğruyu sezmek gibi yüksek insani kabiliyetlerde erkeğe üstünlüğünün kabul edildiğini göstermektedir.

Bu kadınlar da kalmıyarak, askerliğe de giriştikleri ve büyük yararlıklar gösterdikleri anlaşılıyor. Eti tarihinin Amaoznları böyle bir türk kadın or-dusunun efsanelerine hatrasından baş-ka bir şey değildi.

Türk tarihinin daha sonraki çağlarındaki da ve hattâ islâmlik tesiri yük-sek tabakaları arasında sonra bile tem-iz türk halkı sarıdan kadınlar da tam bir alâka ve içten gelen duygu ile iştiyak ederler, yüksek sezgileriyle doğruyu ve yanlış ayırd ederler ve söylerlerdi. Yurd için canla başla çalışırlar ve her türlü tedirginliğe katlanırlardı. Ama bu tedirginlik yurd analığının en yük-sek sevinç ve gönenc duyularıyla bir-likte idi.

Türk tarihinde ve tarihlerde görüldüğü gibi yurd meselelerini ve ulus davalarını çözmek için yapılan sıyasal kurultaylara daima kadınlar da tam bir alâka ve içten gelen duygu ile iştiyak ederler, yüksek sezgileriyle doğruyu ve yanlış ayırd ederler ve söylerlerdi. Yurd için canla başla çalışırlar ve her türlü tedirginliğe katlanırlardı. Ama bu tedirginlik yurd analığının en yük-sek sevinç ve gönenc duyularıyla bir-likte idi.

Bir ana çocuğu için ve tanrıca ülkü lü bir amaç beslerse türk ulusal vicda-nının anası olan türk kadını da yurd ve ulus için öyle bir amaç besli-yor, ve ona erişmek yolunda sıyasal ve askerî işlerde de çalışıyordu.

Beşer tarihinin en büyük dehansı ve insanlığın en yüce örtüğü olan Ata-türk'ün bu gün yarattığı evrensel ye-ni hızla, türk kadınına, medrese saltanatından, osmanlı efendilerine ve osmanlı türesine geçen gücünü, tarihin bir daha dirileyecek olan en giz-li yerine dönmüş ve üzerine bir kal-ın, kara örtü çekilmiştir. Ne mutlu Atatürk kadınına...

Bu alanda büyük düşünceler tari-hinin ön sırasında en ileri yer tutanlar dan iki büyük adam, Goethe ile Au-gust Comte'da kadını bu yüksek yerini, fikri araştırmaları ve yaratıcı us ve sezgileriyle bulub söylemişlerdi, ve:

Her şey geçici kurumların bir sembo-lüdür;

Burada eksiklikler bütünüdür;

Burada bilinmeyenler sevgi içinde işlenir;

Burada ancak kadınlık bizi yükseltir.

— Goethe —

demışlerdi, ama Atatürk, bu hakikatı yalnız sezmiş, düşünmüş ve söylemiş olmakla kalmı-yarak, işte onu Büyük Türk Değişimi-nin temel taşlarından birisi olarak, tarihin bu aydınlık dönümüne yerleştir-miştir.

Mehmet Saffet ENGİN

Soyadı alanlar

İçişler Bakanlığı Müsteşarı Bay Veh-oi Demirel, hususi kalem müdürü Bay Ekrem Sevencan soyadlarını almışlardır.

Düzeltilme

Dünkü sayımızda (Muzik hakkında bir konferans) başlığı altında çıkan yazı Bay Aziz'indir. Rıza olarak çıkmıştır. Düzeltiriz.

ÇAĞRILIŞ

Vilayetler hususi idaresi muvakkat encümeni 12—12—1934 çarşamba günü saat (14) da tolanacaktır.

İÇ DUYUMLAR

İstanbul kadınlar birli-ğinde toplantı

Istanbul, 9 (Telefon) — Bugün Ka-dınlar birliğinde büyük bir toplantı ya-pıldı. Muallim Hesna bir nutuk söy-leli. Atatürk'ten ve büyüklerimizden gelen teyzeleri okundu ve alkışlandı ve bundan sonra çay verildi. Ayrıca İstanbul kız lisesinde de büyük tezahürat yapıldı.

Afyon satışları

Istanbul, 9 (Telefon) — Avrupalı af-yon fabrikaları karteli murahhasları u-yuşturucu maddeler inhisarına yeniden müraacaat etmişler ve inhisarlardan af-yon fiatlarını istemişlerdir. Fiatlar ken-dilerine gönderilmiştir. İdare Japonya'dan 300 sandık bir siparişi almıştır. Ge-çen ay içinde Amerika'ya 200 sandık gönderilmiştir. Aynı yirmisine doğru inhisar idaresi memleket içinde afyon satınalmağa başlayacaktır. Piyasa hak-kında inhisar umum müdür vekili şun-ları söylemiştir:

— Dış piyasada afyon fiatları sağlam-dır. Sıkışmış olan bazı mal sahipleri ki-losu 130 sandık satış yapmaktedirler. İç piyasada değışiklik yoktur. Yeni ürü-nü 2200 sandık olarak şavullanmakta-dır.

Ayasofya kapandı

Istanbul, 9 (Telefon) — Ayasofya bu sabah kapanmıştır. Binanın onarıl-masına ve müze için hazırlanmasına baş-lanmıştır.

Tramvay tarife komisyonu

Istanbul, 9 (Telefon) — Yarım tari-fe komisyonu toplanacak 935 yılının üç aylık tramvay tarifelerini hazırlamağa başlayacaktır.

Bir cinayet

Istanbul, 9 (Telefon) — Bugün An-kara caddesinde hükümet konağı karşı-sında bir cinayet olmuş aklını kaybeden Vanlı Ahmed isminde biri elindeki ta-banca ile kahvede gazete okuyan Mele.tiyos isminde bir avukatı sırtından ağır-ca yaralamış ve kendisini tutmak isteyen polise karşı da silah kullanarak onu da yaralamış ve polis kendisine karşı silah kullanmağa mecbur olmuştur. Bu çarpış-mada katil ölmüş on birer yaşında biri oğlan biri kız iki çocuk yaralanmıştır.

C. H. F. kongreleri

C. H. F. Misakı Millî nahiyesine bağlı Kızılbey ve Yenice ocakları kon-grelerini Misakı Millî nahiyesi binasın-da yaptılar. Azanın çoğu gelmişti. Kongre başkanlığına seçilen avukat Bay Hayrullah söylevinde firkamızın ve onun hükümetinin şimdiki kadarki çalışmaları anlatmış, cumhuriyet hükümetinin içinde ve dışardaki göz ka-maştırıcı muvaffakiyetlerini bildirerek çok alkışlanmıştır.

Bundan sonra mahallelerin dilekleri etrafında görüşülmüş, vilâyet ve bele-diye başkanımızın Ankara'nın temizliği, elektirik aydınlatılması, ve sokak-ların yapılması, caddelerin açılması için gösterdiği faaliyet şükranla kayde-dilmiş, bazı sokakların tamiri, genel helâların artırılması, zahire borsasında köylülere kolaylık gösterilmesi ve bun lara benzer bazı dileklerde bulunmuş-tur. Bundan sonra da yeni idare heyeti seçimi yapılmıştır.

Kızılbey ocağı idare heyetine otel-ci Bay Reşid, kimyager Necmettin, Doktor Sezai, berber Ali ve şerkerçi Osman Nuri; nahiyeye kongresi mümessilliklerine otelci Bay Reşid ve doktor Bay Sezai seçilmişlerdir.

Yenice ocağı idare heyetine Bay Nuri, eski sanayi mektebi müdürü Mesut, emlak bankası meclisi idare azasından Mustafa, sabık muhtar manifa-turacı Osman ve İbrahim, yedek azalıklara Ali Süreyya, çraftan Ali, Dur-sun, Ahmed, tüccardan Ekmel seçil-mişlerdir. Mümessilliklere Nuri ve Mustafa seçilmişlerdir.

Başbakanımız Edirnedен ayrıldılar

Edirne, 9 (A.A.) — Başbakan bu sa-bah saat 9 da Edirne'de yapılan yeni su tesisatını tedkik etmiş, Kiyik'teki san-trala giderek suyun resmi küşadını yap-mış ve oradan Alpulu, Muratlı yolu ile Tekirdağ'a hareket etmiştir.

İsmet İnönü iskân mıntakasını da dolaştıktan sonra Ankara'ya dönecektir.

Başbakanımız Tekirdağında

Tekirdağı, 9 (A.A.) — Başba-kan İsmet İnönü bugün saat 16,30 da şehrimize gelmiş ve Muradlı şosesi üzerinde bütün memleket halkının yüksek heyecanı ile karşılanmıştır. Bu gece burada kala-caklardır.

Hilâliahmerin dünkü çayı

Hilâliahmer Cemiyeti Ankara merke-zi dün akşam üstü Ankara Halkevinde bir çaylı dans vermiştir. Bu çayda Ad-liye Bakanı Bay Saracoğlu Şükrü, Kül-tür Bakanı Bay Abidin, İran, Afgan ve Irak elçileri ile bir çok sayın bayanlar, General Eyyüb, Mürsel ve Sabit, banka-lar umum müdürleri, saygılarımızdan bir kaç bulunmuşlardır.

Davetliler, bu toplantıyı fırsat bile-rek Hilâliahmer işlerini de konuşmuş-lar, Başkan Bay Cevad cemiyet işleri-ni anlatmış, sonra Hilâliahmerin yılbaşı gecesi Ankara Kongüvinde vereceği ba-lo üzerine de konuşulmuş, balo için ça-lışacak komiteler seçilmiş, biletlerin yak-kında satışa çıkarılması kararlaştırılmış-tır.

Muhbir ikramiyeler hakkında tamim

Hüviyeti gizli kalması lazım gelen muhbir ikramiyeleri hakkında Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığı bir tamim yap-mıştır.

Bu tamimde meydana çıkarılmasını kendisi istemiyen veya meydana çıkarıl-ması halinde ondan sonra kendisinden istifade imkânı kalmıyacağı onu kulla-nan makamlarca hükmedilen muhbirle-rin, hüviyetleri gene gizli kalmak şart-lı ikramiyelerini alabilmeleri için ne yor-da hareket etmek lazım geleceği bildi-rilmektedir.

Hukuk usulü muhakemeleri kanununda tadilat

Hukuk usulü muhakemeleri kanu-nunun bazı maddelerinin değıştiril-mesi hakkındaki layiha encümenen ge-çerek meclis umum heyetine gelmiştir.

ULKU

HALKEVLERİ MECMUASI

Birinci kânun sayısı çıkmıştır, Denizli Mebusu Bay Necib Ali'nin "Türk dili ve türk müziği,, Konya Mebusu Bay Muzaffer'in "Türk soyu ve türk tarihi,, Bay Hasan Ali'nin "Dil inkılabımızın karakteri,, yazılarıyla Bay Ahmed Ne-simi, Aydoslu Bay Sait, Bay Hüseyin Namık, Profesör Dr. Bay Fahreddin Kerim, Bay Zeki Me-sud'un yazıları, Bay Ferid Celal'in hikâyesi vardır.

Köycülük bölümünde soy düze-nine ve iskân işlerine geniş yer verilmiştir. 80 sayıfalık mecmua 25 kuruş-tur.

Sanat okulları Kültür Bakanlığına bağlanacak

Önümüzdeki yıl bütün sanat okullarının Kültür Bakanlığına bağlanması kararlaştırılmıştır. Bunun için bakanlık bütçesinde 650 bin liralık bir fazlalık olacaktır. Ba-kanlık ilk okulların 5 yıllık yeni kıraat kitaplarını önümüzdeki ya-la yetişmek üzere bastırılacaktır.

Ankara üniversitesi açılıyor.

Önümüzdeki yıl Ankara'da bir üniversite açılacaktır. Üniversite; tarih, coğrafya, fen, ve hukuk ol-mak üzere üç fakülteli olacaktır. Üniversite Atatürk Enstitü bina-sında açılacaktır.

Muğla'nın yol işleri

Muğla, 9 (A.A.) — Mükellef işçinin yollarda çalışma uzun bitmiştir. Yapılan hesaba göre işçinin yüzde 40 ı işe gel-me-miştir. İşe gelmeyenlerin işleri paraya çevrilecektir. Bu para ile Fethiye — Köyceğiz arasındaki su delikleriyle daha bazı işler yapılacaktır. Köyceğiz Fethi-ye arasındaki yol gelip gitmeye açılmış-tır. Bu yolun toprak düzeltilmesi bit-miştir. Yalnız köprülerle su delikleri kalmıştır.

Ulusal Birlik gazetesi kapatıldı.

İstanbulda çıkarılan haftalık Ulusal Birlik gazetesinin ülkenin iç siyasasına aykırı yazılar yazdığından ötürü üç yıl müddetle kapatılmasına ve Paris'te çıkarılan Posihnya Növesti gazetesinin de ülkemiz aleyhinde yazılar yazmasından ötürü yurdumuza sokulmamasına Ba-kanlar heyetince karar verilmiştir.

Çocuk Bakımı hakkında dersler

(Çocuk Esirgeme Kurumu) salonun-da her 15 günde bir çocuk bakımı hak-kında dersler verilecektir. Kurumdan süit alan annelerin devamı şarttır. Ders-lerin sonunda eksiksiz devam edenlere mükâfat verilecektir. İlk ders 15 birin-ci kânun pazar günüdür.

Siirdte saylav seçme anıkları

Siird, 9 (A.A.) — Saylav seçimi anık-lıkları ilerlemektedir. Defterler bitmiş, seçime gireceklerin sayısı belli olmuş-tur. Buna göre Siirdte dört saylav çı-kacağı anlaşılmaktadır.

İnebolu'da soysal yardım işleri

İnebolu, 9 (A.A.) — Halkevi yoksul ve kimsesiz talebelere birer gün ara ile sıcak yemek dağıtmayı kararlaştırmış olduğundan bugün ilk defa 75 çocuğa ev salonunda yemek verilmiştir. Evin bu karardan sevinen talebeler bugün ye-mekten sonra Halkevi idare heyetine te-şekkür etmişlerdir. Ev, bu yardıma de-vam edecek ve bayramda da ayrıca yav-rucakları sevindirecektir. Evin bu yol-da çalışması şehrimizde genel bir a-laka uyandırmış ve herkesin takdirini kazanmıştır.

Samsun'un ihracatı

Samsun, 9 (A.A.) — Bu ayın ilk ye-di gününde Samsundan yabancı ülkelere gönderilen ürünler şunlardır:

500 ton arpa İtalyaya, 400 ton arpa Almanya, 385 ton buğday Hollanda. ya, 800 çuval kepek Almanya, 450 sandık yumurta Almanya, 100 ton nohut İtalyaya, 200 sandık ceviziçi Ameri-kaya, 40 sandık ceviziçi İtalyaya.

Piyasada canlılık vardır. Ekin ve yumurta fiatları isteklidir.

Bolu kadınlarının sevinci

Bolu, 9 (A.A.) — Türk kadınına say-lav seçmek ve seçilmek öneninin veril-mesinden büyük bir sevinç duyan Bolu ka-dınları, dün gece Halkevinde bir toplan-tı yaparak bu önenin yüce değeri üle-zinde konuşmuşlardır. Bayanlar, Ata-türk'e ve ülke ulularına telyazılarıyla saygılarını bildirmişlerdir.

Gagavuz şarkıları. Gagavuzlar için bitikler.

Dost Romanya'nın öyle kasa-balı vardır, ki sayısı yirmi beş bini geçen oturak içinde yüzde kırkıdan fazla Gagavuzlar, sokak-larında bir Trakya'nın konusu-sundan hemen ayırdedilemeye-cek akdar tatlı öz dilinizi duyar-sınız...

Bu dediğim yerler, Silistre, Tutrakan toprakları değildir. Ora da kırk elli köy geçersiniz, Ah-med'den, Mehmed'den Fatma'dan Ayşe'den başka ad duymazsınız..

Anlatmak istediğim kasabalar da sizin dilinizle konuşan adama adını sorduğunuz zaman, ya Dan, ya Mihal, ya Topcu, ya kusursuz - kız ismi - gibi birbirine benze-miyen karşılık alırsınız.

Akşamın sessizliği köye çökrken, Gagavuz çobanın kavalını duyarsınız, bu, bir Anadolu sesi - dir... Gecenin serinliğinde iki kat lı, temiz yapılı bir evin pencere-sinden sızan bir ses duyarsınız, bu türkü türk analarının yüzyıl-lardanberi dudaklarından düşür-medikleri türkülerden biridir.

Bir Gagavuz delikanlı, saat-lerle yaptığı sabanından bir az dinlenirken, onun yarım şen sesini duyarsınız, bu da tam bir Anado-lu şarkısıdır..

Yıllardanberi ancak romen-leştirilmek, bulgarlaştırılmak, rus laştırılmak ve yunanlaştırılmak için üzerinde işlenen bu yüz bin-ler, Balkanlarda, Tuna boyların-da, Besarabya dağlarında ve ovalarında dilimizle konuşmakta ve dilimizle haykırmaktadır.

Gagavuz köylerinden bugün hâlâ söylenen şarkılardan bir ka-cını yazıyorum:

Gide gide usandıım

Bir meşeye dayandıım

Dayandıım ninem, dayandıım

Bir kız için al kanlara boyandıım

Bir başka türküsü

Ben havada uçarken

Hileynen tuttun beni

Ben paha bilirken

Üç pulu sattın beni

Köroğlu'ndan:

Dün akşam konmuşum hana

Küçükten atışkındır gözlerim kana

Yetiş ayvaz yetiş, gitti namımız,

Yeşil çimen üstüne aktı kanımız.

Düğün şarkısı:

Çimenin çiçeği, gökün yıldızı,

Sürüden ayrılımsın bir körpe kuzu.

Anasın babasının biricik kıızı,

Karadır kışları, gözleri hindi

Bu güzellik sana haktan mı indi?

Cenaze şarkısı:

Karşıkı dağda bir yuva yaptım,

O yuva içinde yalnız yattım,

Çıktım da yolları baktım,

Belkim anam gelir diye..

Belkim babacığımı gelir diye..

Baktım, ninem, babam baktım,

Gene yuvama girip te yattım.

Bir de yeni şarkılardan:

Demiryolu kızları,

Her üçü de peylidir.

Birincisi paralı,

İkincisi belalı,

Üçüncüsü sevdalı,

Bana bir şey kalmadı..

Gagavuzlar için türkçede bir satır yazı yokken, rus bilgileri birçok yazılar yazmışlardır. Ga-gavuzların dillerine dair Moşkof Radlof, bütün türk uluslarının ağızdan edebiyat örneklerini içi-ne alan bitikleri arasına koymuş ve çıkarmıştır. Bu bütünün bitik-ler adı:

"Goben, der volkslitteratur

Garpta fikir hareketleri

Nobel edebiyat mükâfatını kazanan Pirandello için yazılmış olan uzun araştırma yazısını geçen pazartesi günü sayımıza koymuştuk. Bugün de; Pirandello'nun yaşayışı ve yazı yazışı üzerinde bir başka fransız gazetesinin ayrıntılı düşüncelerle Nobel'in kim olduğunu anlatan bir yazıyı sunuyoruz:

Edebiyat hayatına girdiği tarihte birkaç şiir kitabı neşretmiş ve daha sonraları "sanat ve bilim, ve "nüktecilik, adlı iki kitabı daha neşreden Pirandello'nun asıl eseri 1891 senesinden beri yazdığı yedi roman ve dört yüz hikâye ile 1916 ile 1934 arasında yazdığı kırk kadar piyestir.

Bu büyük kütlenin felsefi birliğini yapan Pirandellizm bertaraf edilirse Pirandello'nun eserinin esaslı Sicilyadır denilebilir. Filhakika Pirandello her şeyden ziyade tam bir sicilyalıdır. Mevzuları, görüşü, ve sanatı muhitine değilse de doğduğu adadaki çocukluk ve ilk gençlik yıllarının hatıraları, düşünceleri, ihtiraslarına bağlıdır. Hafızanın Pirandello'da oynadığı rol Proust'takinden farklı olmakla beraber o kadar mühimdir. Büyük İtalyan muharririnin tercüme halini yazan M. Nardolliye göre Pirandello, sekiz aylık çocukken geçen bir hâdiseyi hatırlamaktadır. Bu iddianın doğruluğu şüpheli sayılmakla lâzım olmakla beraber Pirandello'daki hafıza kuvvetinin kudretini gösterir. Meşhur İhsen'de de geçtiği bir sokağın üstündeki evlerin pencere sayısını aklında tutmak gibi garip bir hassa vardır.

Pirandello'nun yarattığı insanlarda hiç bir şey tesadüfe bırakılmış değildir. "Balzac'ın romanlarındaki şahısları göz ve saç renklerini tekkik eden bir fransız münakkidinin vardırdığı sonuca göre Balzac, bu göz ve saç renklerini, ruhlarını tahlil ettiği vasat fransızlara bakarak bir kıskançlık şeklinde tecelli eden garip bir nevrasteniye tutuldu; bu hal nihayet dellikle neticelendi. Böyle bir hastanın yanında yaşayan bir adamın her gün, her dakika geçtiği ve yirmi yıl devam eden ıstırah esesine ne şekilde geçti? İşte bu sorular ile pirandellizmin esasına dokunuyoruz, pirandellizm ki onun için ehemmiyetli olan hâdiselerin kendisi değil, tefsir edildikleri tarzıdır. Mukadderatımızın en fecî tarafı, feridin hayatına bir "mana", vermek, bir kalıba uydurmak mecburiyetinde olmasındır. İşte pirandellizmin nakaratı budur.

Hayatının birçok safhalarını eserlerine koyan Pirandello, sanatının hususiyetlerinden biri olan nükteciliği de ihmal etmiş değildir. Nüktecilik, adlı kitabında sanatkar bir vakayı hikâyeye ötmeyerek muhakemeye kalktığı zaman "nükte", yapıldığı, eşyayı ve hâdisatı "nükte gözü", ile gördüğünü yazar. Başka tabirle ferdi yaşamağı bırakarak nasıl yaşadığını seyretmeye başladığı zaman "nükte gözü", ile görür. Fakat facialar da o zaman başlar. İşte bu suretlerde ki Pirandello'nun piyeslerinde "fiil ve hareket hallesinin", yerini "bilgi hallesi", tutmuştur. Hatırlardadır ki harpten sonra tanınmağı başlıyan piyeslerinin bu mahiyeti, tiyatro tekkisini bile değiştirdi. Bu eserlerin bedii kıymetini tayin eden de tessür unsurlarıyla fikri unsurlar arasındaki muvazenedir.

Pirandellizmin insani manasına gelince bunu Pirandello bizzat birçok kere tesbit etmiştir. "Müellif arıyan altı şahıs", "dördüncü Hanri", gibi piyesler ve "Kapan", gibi hikâyeler bizi bu hususta tenvir ederse de 1910 da ya

des türkischen Stämme,, dir. Bu bütün içinde Moşkof'un bihiği onuncu kapıdadır. Bugün bizim ağzımızda unutulmuş olan bir takım deyimlerin Gagavuz ağzında yaşadığı bu bihiğlerin gözden geçirilmesinden anlaşılacaktır.

İç bakanımızın bundan bir iki hafta önce, Anayurda almamaları Cumhuriyet yurdlandırma siyasasının çerçevesi içinde olduğunu söylediği bu soydaşlarımızdan on beş genç bugün bizim mektebimizde okumakta ve bir kaç aylık bir çalışmadan sonra liselelimizimizin son sınıflarında veya yüksek mekteplerimizde dersleri alabilecek kerteğe gelmektedir.

N. ULUG

zılmış olan şu veciz satırları tekrar okumak faydalıdır:

"Bana öyle geliyor ki hayat, acı bir hokkabazlıktır. Kİmin yüzünden ve ne için olduğunu bilmiyerek kendimizde, herkes için başka olan ve kimse için aynı olmayan bir hakikat vücutu getirmek suretiyle kendimizi aldatmak ihtiyacını taşıyoruz. İşin farkına varan her kimse artık kendini aldatamaz. Fakat kendini aldatmağa muvaffak olmayan adam da hayattan zevk almamağa başlar. Eserlerim, kendilerini aldatanların hepsine karşı acı bir merhametle doludur. tayin etmiyemerk şahıslarını, Lavater'in fiziognomoniyası esaslarına dayanarak ibda etmiştir. Halbuki Pirandello'nun şahısları hakikî modellerden alınmıştır.

Sicilya adasının Porta - Empedale kasabası civarında 1867 de doğmuş olan Pirandello aile muhitinin tesirine uzun zaman tâbi kalmış ve bu tesir ona şahıslarından bir çoğunu ilham etmiştir. Nitekim aile muhitinin oynadığı rolün ehemmiyetini bütün eserlerinde hissetmek için bu eserlerde "efkârı umumiye,, nin haiz olduğu nüfuzla dikkat etmek kâfidir. Pirandello'nun krahramanları daima muhitinin tecessüsüne, muhakabesine, hattâ dedi kodusuna mühim bir mevzu teşkil eder. Muharrir, feridin muhitinden bu hususta ne derece şikâyetçi olabileceğini birçok hikâyelerinde yazmıştır. Ferdi heran tecessüs altında bulunduran muhitin bu "istibdadı,, nı şiddetle hissetmiş olan Pirandello eserlerinde bilhassa ferdin muhitini içindeki yalnızlığını, her hangi bir kimse ile anlaşmak imkânsızlığını uzun uzadıya tarif etmiştir.

Fakat Pirandello, ferd ile muhit arasındaki bu tezdâr bedii ferid unsur olarak kullandı. Meselâ piyeslerinin hepsinde bir koro kısmı, yani vaka hakkında mütalea beyan eden ve bazan vakaya karışan "seyirci,, şahısları vardır.

Pirandello'nun büyük babası Palermo'da 1820 senesine doğru yerleşmiş ve kükkürd ticaretinden zengin olmuştur. Ana tarafından büyük babası da aynı şehrin tanınmış avukatlarından. Her ikisi de zamanlarının en hararetili vatanperverlerindendi. Pirandello'nun hikâyelerinde de bir çok vatanperver şahıslara tesadüf olunur. Roma edebiyat fakültesinde tahsilden sonra filo-loğya doktoru olarak çıkan Pirandello 1891 de Roma'da yerleşti ve edebiyat hayatına atıldı.

D'Annunzio'nun "nietzcheciliğine,, düşman olduğu içindir ki Pirandello, hakikati tercih eden "hayat ve ölümün oyunlarını,, hiciv şeklinde tasvir etmekteydi.

Mühim bir servet sahibi olan babası, 1897 de birdenbire iflâs edince Pirandello hayatını kazanmak mecburiyetinde kaldı ve Roma'nın kız okullarından birine ayda 91 liret maaşla muallim maaşına tayin edildi. Pirandello bu okulda yirmi dört sene hocalık etti. O sıralarda pek ağır hasta düşen karısı, hastalıklardan kalıktan sonra en şiddetli fakat bu merhamet insanı hayalâta mahkûm eden talie karşı derin bir isyanla karışıktr.,,

Nouvelles Littéraires,, gazetesi, bu sene bir Pirandello'ya verilen mükâfatları kuran Alfred Nobel hakkında şu satırları yazıyor:

Bir kimyacı ve inşaatçı ailesine mensub olan Alfred Nobel, aynı zamanda mühendis, miyâr ve makineci Emmanuel Nobel'in oğlu idi. Babası gençliğinde bir mâyin icad ederek Rus yaya sattı ve az sonra bu memlekette geniş bir harb sanayii kurdu. Kıırım muharebesinde zengin olan Emmanuel Nobel sulh zamanında fakir düşerek memleketi İsveç'e döndü ve orada, Sobrero isminde bir italyanın keşfetmiş olduğu nitroglicerini üzerindeki tetkiklerine devam etti.

Rusya'da kalan üç oğlu harb sanayisinde hayli mühim bir mevki tuttular. Louis Nobel topları, torpilleri, mermileri tekemmül ettirdi. O zamanlar Avrupa'da çıkan büyük harblar Louis'nin

Yapı kooperatifleri

Akba'da, eskice bir kitab gözüme ilişti: (Les Habitation à Bon Marché par L. Bonnevey. Rohn me'usu).

1891 de Paris'te	yüzde 14
1885 de Berlin'de	" 28
1890 da Viyana'da	" 28
1981 de Budapeşte'de	" 74
1890 da Petersburg'da	" 46
1882 de Moskova'da	" 31

Kitabı yazan diyor ki: (yukardaki nisbetlere bakılırsa Paris'in lehindedir, fakat bundan dolayı yapı sırasımızı gevşetmemeliyiz, çünkü halkın % 14 kadarının bile fena yapılarda oturması acınacak bir vaziyettir.)

Fransız sayılabı, üçyüz sayılabı eserinin başlangıcında: Ucuz ve sağlığı koruyan yapı işleri için 19 uncu yılda, yasa yapmak ve her türlü yardım etmek yönünden, başka ülkelerin attığı özlü admlara karşılık, soysal ilerleyişlerde acunda hep önderlik eden Fransa'nın neden geri kalmış olduğunu anlatıyor, ve Caillaux, Renoult, ve Klotz'un hükümet namına, Chéron, Sembo, Marin ve de Ludre gibi sayılablarında parlamento üyesi sıfatıyla 1911 ve 1912 de sundukları yasa projeleriyle atılan admın, sigorta ve soysal yardım emcülerinde, bağlılıkla ve candan karşılandığını yazıyor.

Ucuz ve sağlıkkoruyan evleri çoğaltmak için başka memleketlerde tutulan yollara bakılırsa, tam başarıım iki koldan yürütmekle elde edildiği görülüyor.

Bunlardan biri, hükümetlerin, çeşitli yardımlarıdır. Öbürü de ev sahibi olmak isteyenlerin hükümet yardımlarından tam verim çıkarmak için birleşmeleri, ekonomik bir kurum yaratmalarıdır. Bu birleşmelerin en iyi şekli yapı kooperatifidir. İleri memleketlerin çoğunda yüzlerce, binlerce yapı kooperatifi kurulmuş ve ortaklarını ufak taksitlerle ev sahibi yapmıştır.

Bundan dokuz yıl evvel, Ankara'nın yapı sıkıntısını gidermek için temeli atılan Yenisehir, hükümet yardımı olmasaydı, kurulamazdı. Yahut çok yavaş bir yürüyle tek tük evler yapıla-

faaliyet ve servetini artırdı. Kardeş Robert bir müddet Finlandiya'da infilak maddeleri imyal ettikten sonra Kafkasyada Naft'i keşfederek Baku'ya yerleşti ve orada kardeşleriyle beraber petrol sanayiiini kurdu.

Alfred Nobel dahi kardeşleri gibi Petresburg'da büyümiş, sonra Fransa'da kimya tahsil ettikten sonra 1869 da meşhur laboratuvarını tesis eylemişti. Nobel'in keşifleri ve faaliyeti, ilmin çifte cebhesini ne güzel temsil eder: Nobel'in meşhur dinamiti, nitroglicerini bir taraftan bütün dünyaya deşet saçarken aynı zamanda maden işçiliğini tunel ve taş ocaklarının açılması nı kolaylaştırıyordu. Seksen beşi bulan ihtira ve icadı sayesinde kimya ve mihanikin hayatımızda en hayırlı yenilikler doğurmasına sebep olan yeni sanayi sahaları açılmıştır.

Nobel'in kendisi çalışkan, az konuşan, ingilizce manzumeler yazan, bir taraftan tecrübeye, makinenin kudretine, ökonomik disiplinlere inani ile kendi zamanından ziyade bu zamanın mahsulü ve diğer taraftan da müzelere, sanat eserlerine, çiçek ve bahçeye meraklı hassas bir adamdı.

Tercüme halini yazarların hepsi onu "ülkücü,, kelimesiyle tavsif etmişlerdir.

Filhakika bütün servetini fikir müesseselerine terketti: Bu müesseselerden biri İsveç Akademisi Nobel Enstitüsü, diğeri her lisanda kitablardan kurulmuş büyük bir kütüphane, biri Stokholm Fen Akademisi Fizik ve Kimya enstitüsü, daha ötekisi Norveç Nobel Enstitüsü; bundan başka da her sene birkaç milyona balığ olan fizik, kimya, sulh, tib ve edebiyat mükâfatları da vardır. Nobel'in arzusuna göre edebiyat mükâfatı ülkücü mahiyette eserlere verilecektir. Fakat ülkücülük birkaç nevi olduğu için bundan ne kast edildiğini anlamak isteyenler... evet, Nobel'in hakikî maksadı acaba ne idi? Bu muammayı tefsir etmek İsveç Akademisine düşüyor...

çaktı ve nafile yere yıllarca sıkıntı gelecekti.

Ankara'da nüfus artıyor, bu seviniyecek bir şeydir. Fakat yapı sıkıntısı azalacak yerde, bu yüzden artar gibi oluyor.

Bu sıkıntı çok artarsa, evcele olduğu gibi, büyüklerimiz gene buna çare bulacağını hepimiz biliriz.

Ancak, ortada bir yapı kooperatifi olursa, yani güzel kentimizin, büyümesi, daha güzel, daha rahat, daha sevimli ve temelli olması için birleşmek varlığını gösterebilmiş, bir kurum bulunursa, hükümet ilkönce bu kuruma yardım etmeyi düşünür. Çünkü bir yapı kooperatifinin bulunması iymar işini kolaylaştırır.

Hükümet, yüzde yüz para koyarak, bütün rizikoları katlanarak evlerin ihalesi, yapı kontrolü, satmak veya kiraya verme gibi zahmetli ve yorucu işleri, üzerine almaktansa, bütün bu işleri ve rizikoları yüklenmiş olan bütün zahmet ve rizikoları yüklenmeyi göze alan, ve az veya çok ellerinde bütün parayı bu işe koyan ortaklara, yardım etmeyi daha uygun görür.

Nüfusun artması kadar yapı artmayınca, doğan boşluğu doldurmak gerektir.

Bu boşluğu doldurmak, bundan sıkılana, üzüleneye düşer.

Doğrudan doğruya alâkadar olanlar tembellik eder de gökten güzel evler düşmesini beklerlerse, gün geçtikçe boşluk büyür, sıkıntı artar. O zaman her vakit olduğu gibi hükümet bu işi eline alır ve çabucak başarır. Fakat bundan daha ekonomik ve soysal faydalar doğuran yol dururken niçin kendi işimizin bütün yorgunluğunu hükümete bırakalım? Türkiye'nin özeğinde en ekonomik yollardan giderek öz yuvasını kurmağa çalışmak genç Türkiye'nin sağlam düşünen çocuklarına yaraşır. Soysal ilerleyişin tohumunu sermiş ve derinden tutturmuş olan büyüklerimiz kooperatifçiliği de tüköylerimize kadar aşıyalı on yıl oluyor.

Cumhuriyet okulasında öğrendiklerimiz, sadece kafamızın içini doldurmağa, süslenmeğe yarıyacak değil ya. Öğrendiklerimizi iş başında, fayda yaratmak için kullanacağız.

Bütün acunda on bin kadar yapı kooperatifi varmış. Bir tane de Ankara'mızda görelim. Bu ulu kentte ilk kooperatif doğabilirse, onu bütün zorluklara karşı yaşatmak ve yükseltmek, ortaklarla hiç bir gün unutmuyacakları namus borcu olacaktır.

NUSRET UZGÖREN

Soyadları

Türk Dili araştırma kurumu - nun soyadları hakkında bildirdiği yeni liste şudur:

— P —
Palıgu — Paşayığit — Peşket Pırbudak — Porsuk — Pusa — Pamay — Payçu — Pılsım — Polat — Pulıca — Putuşaba (ka) — Parmanbek — Pekbey — Piranvise — Purçu — Pütüş tutum.

— R —
Roa - Rogola — Rubindüz — Roilas — Runyun — Rona — Rütbil.

— S —
Sabak — Sadak — Saganda Sakar — Sakur — Salancı — Salçuk — Selçuk — Salduz — Salık Saltık — Samar — Sambirgam — Zambirgam — Samsa — Sançar — Sanga — Sarıboğa — Sarık Batur — Sarkus — Sarsu — Satı Satık Barlas — Satık Bogra — Savcı — Savtekin — Sayhan — Sayın Batur — Sebek Gül İrkız — Selçuk — Selçik — Semetey — Sercan - ka - Sarcan — Sevincek — Sevülmüş - Sevilmiş — Silanar — Sivgurtmuş — Sivamık — Sivgurtmuş — Solmaz (ka) — Sogurtekin — Sudun — Suktu Bava — Sumer — Suncak — Sungurtekin — Suntay oğul — Susan — Sutay Aktacı — Suyla — Sükyen Süsünbige (ka) — Sabıboğa — Saday — Sağanak — Sakın — Salam — Salar — Salçukbegüm — Salgar — Salıktulu — Salur — Samaras — Sambur — Sam - savacı — Sançarbarlas — Santa

Ülkede kadın bavrımı

KASTAMONU — Ulusal değişikliklerin yüksek bir izini de Büyük Millet Meclisinin kadınların sayılabı seçme ve seçilmesi için yaptığı kanunla gördük. Bütün türk kadınları derin sevincin içinde. Ankarada yapılan tezahürlere bız da karışır, bize verilen şerefli işleri başarmağa çalışacağımızı bağırarak bildiririz.

Hürriyet Osman Pakize Emine Edibe Tarih muallimi Fıtnat Şaziye Nadide Muallim Naciye Orhan Saniye Muallim N. Bilge Muallim Saima Lütfiye Mitat Rabia Cevdet Zehra

SIVAS — Türk kadınıımızın sayılabı seçimine karıştırılmasından ötürü çıkan kanun Türkiye Cumhuriyetinin yükselen ve inkişaf yolundaki değerli ve ünü varlığımızın büyük eserlerinden biridir. Büyük Reiscümhurumuz ve Atatürkümüze ve Büyük Meclise sonsuz saygılarımızı sunarız.

Salıha Hikmet Nermin Naciye Şefika

MUĞLA. — Türk kadınına sayılabı seçimi hakkının verilmesi kanununun kurulayda onaylanmasını sevinçle karşıladık. Türk kadınıımıza cumhuriyet hükümetimizin verdiği yüksek değerden doğan Muğla kadınlarımızın sonsuz kıvançlarını sunar ve bize bugünlere yaratan büyük önderimiz Atatürk'ü saygılarıyla anarız.

Muğla C. H. F. reisi Cemil, halkı reisi Cavid, belediye reisi İskender, Sabiha, Zeyneb, Serpin, Hamiyet, Onad, Kadriye Reden.

ANAMUR. — Yenilik yüksekliğinde varlık gösteren kadınlarımızın soysal hayatına bugün yer ayrıldığınından dolayı bu inkişabımızda da sevinçle karşılar, saygılarımızı kadınlarımızla birlikte sunarız.

Belediye reisi Rifat

MANİSA. — Türk kadınına sayılabı seçme ve sayılabı seçilme hakkı verilmesine ait olan kurultay kararını memleketimiz kadınılık âleminde çözü büyük kıvanç ile karşılandığını bildirmekle mutlu yuz.

Halkevi başkanı Ziya, belediye başkanı Abbas, yardımcı kadınlar birliği başkanı Şükriye

GİRESUN, 6 — Başarıcı varlığına saygılarıyla karşıladığımız türk kadınlarımızın Büyük Millet Meclisine mebus seçimi hakkındaki türe Giresun muallimleri arasında söz bulamadığımız sevinçle doğurdu 11 yıl içinde yüzünlü başarıya madığı işleri koyan ve başarıyan büyük cumhuriyet idaresine ve idareyi eşil bulunmayan görüşleriyle kuran Gazî Mustafa Kemal Atatürk'e Giresun muallimlerinin duygularına bağlı olarak en derin ve en öz sevgi ve saygılarımızı yolluyorum ne mutlu bize ki başımızda o en Büyük Baş var.

Maarif Müdürü Rifat Necdet Erdenir

lu — Sarıca (ka) — Sarık boğa Sarkutnabik (k.) — Sasa — Satırbik — Satık Buğra — Satun — Savtak — Say — Sayım — Sayır Sebüktekin — Seldüz — Sencer — Sancar — Serguteni (ka) — Sevinç Sevindik — Sevük — Sırma (ka) — Sivgurtmuş — Siylüşü (ka) — Sokman — Somay — Soptar — Sugurtin — Sulak — Suna (ka) — Sungun — Sunkak — Surha — Sutay — Süvan — Suyurgamış — Sukmen — Saçu — Şadı — Sağanaktekin — Sakman — Salamış — Salcan — Saldık - Saltık — Salguz - Salar — Saltan — Salurkazan — Samancı — Samgar — Samuk — Sandayuk — Sarak — Sarigümü — Sarigene — Sarı Saltık — Sarman Sasıboğa — Satık — Satılmış — Sava — Saftak — Sayan — Sayım Sekin — Semen — Sengü — Sevim bige (ka) — Sevindik — Sevimdük Sigak — Sitacı — Sivuran Sobutay — Soku — Songur — Sönüş — Suka tutun — Suluhan — Sunça — Sungun apsa Sunkar — Suri — Sutmak — Suyay — Suyungutmuş — Süsen - bek (ka).

Maftalık yabancı postası

Fransada siyasal fırkalar

Bundan aşağı yukarı otuz yıl önce, merkez sağ cenahının sol kanadına mensup M. Şarl Bönua, aynı entelektüel ve siyasal zümreden olup merkez sol cenahının sağ kanadına mensup olan M. Puankare'ye, kendileri gibi anlaşması kolay adamları ne gibi anlaşmazlıkların ayırabileceğini ve iki fırkanın doktrinleri arasında ne gibi bir fark gördüğünü sormuştu. M. Puankare cevaben: "Aramızda, alabildiğine uzanıp giden din meselesi gibi bir fark var," dedi.

Ne M. Bönua, ne M. Puankare dindar birer katolik olmadıkları gibi sofuda değillerdi. İkisi de liberaldi. Hatta o zamanlarda, M. Bönua soysal bakımdan yaptığı çalışmaları dolayısıyla, M. Puankare'ye göre daha sola meyyalıdı. Hülâsa onları gayet ince bir tel ayırıyordu. Birisi mutedil bir sağ cenah adamı, öteki de mutedil bir sol cenah adamı idi. Aralarındaki ayrılığı yapan da din meselesi idi. Seven taraflarında bazı evler vardır. Yağmur yağdığı zaman damdan akan sular damın bir tarafından Atlantik denizine, öte tarafından da Akdeniz'e giderler. Bu iki adam da bir tek eve benzetilebilir. Fakat bu evin, suları sağ ve sola ayıran çatısı bu ayrılığı, bu iki adam üzerinde herhangi bir temayül veya mücerred bir fikir haline girmiş olmanın sofuluktan ayrı bir din meselesi yüzünden yapıyordu.

Fransız siyasetinin altmış yıllık iç yaşayışı bundadır ve bundan anlaşılır. Siyasal partiler, menfaatlerden ziyade dini duygular, düşünceler, irsiyetler ve ananeler yüzünden gruplanıyordu. Fransa'da cumhuriyetin yeniden kuruluşu zamanlarına yetişmiş bir tek eski fırka, radikal fırkası, bugün de yaşıyor. Radikal fırkasının tarihi, massonik temelleri, okuma işlerine verilen ehemmiyet ve tam bir lâiklik ülküsünü güdemek bakımından Fransa'daki din savaşları tarihinin bir yapıdır. Niçin: "Fransızlar bütün ulusların en dini olanıdır," demişti.

Fırkaların bu "coğrafya," sı, imparatorluğun düşmesinden sonra altmış yıl kadar, yani iki göbek müddetine sürdü ve bugün ortadan kalktı. Bugün, vaktiyle Bönua ile Puankare'nin arası açan din meselesi yoktur. Birkaç yıldanberi fırkaların "yeniden tasnifi," la-kardisi moda olmuştu. Bunu isteyen ve düşünen gençlerdi ve eskiler, ihtiyarlar bundan korkuyorlardı. Bugünlerde dini bakımdan değil siyasal bakımdan

yeni fırkaların müştereken mevcut olduklarını göz önünde tutmak gerektir. Bazı şehirlerin eski plânlarını daha anlaşılır bir hale sokmak için, bunların üzerine, şeffaf kâğıd üzerine yapılmış yeni plâni koyarlar. Fransa'nın siyasal coğrafyasında da giden fırkaların yerine gelenleri gösteren buna benzer bir çare bulmalıdır. Eski fırkalar olan kanunî memleketi teşkil etmekte idiler. Yeni fırkalar ise kanunî memleketi temsile başlamakla beraber, bilhassa, doğrudan doğruya memleket demek olan bir "hakikî memleket," in derinliklerinde birbirlerini bulmağa, anlamağa çalışıyorlar. İki türlü memleket demek olan bu iki türlü fırkaya ayrı ayrı bakmak gerektir.

Kanunî memleket demek "seçen," memleketle, bunların seçtiği adamlardan, yani parlamentar memleket, yahud memleketin parlamentosu demektir. Parlamentarizm, Lui Filip zamanına göre memlekette daha çok yayılmış olmasına rağmen, memleketin her tarafına yayılmıyor, yalnız reşid yaşına varmış erkek Fransızlara, daha doğrusu bunların büyük bir kısmına kadar varıyor. Bu Fransızlar ise, mensub oldukları belediye dairesinin veya na-

Başlıca Fransız siyasal fırkalarından sosyalistlerin başkanı M. Leon Blum

yenin ahalisinin azlığı ve fakirliği nisbetinde güçlü olan, kanunî memleketin birer küzidirler. Parlamentoda, erkek seçicilerle seçim dairelerinin büyük bir kısmı temsil edilmekte, fakat her seçim dairesinin siyaset azlıkları, kadınları, aileleri ve menfaatleri resmen temsil edilmemektedir. Vakrâ eyi tahlil edilirse ve dolambaçlı yollardan dönüp dolayırsa şüphesiz onların da temsil edildiği sonucuna varılır. Fakat efkârı umumiyeye ikide bir de sol cenah komitelerinin iki yüz bin üyesinin idare ettiği bu beş milyon reyden mürekkep "kanunî memleket," ile, 40 milyonluk nüfus ve iki yüz milyar altın franklık menfaatleri olan "hakikî memleket," birbirlerine uydurmak için yapılacak islahat projelerinden daima bahsedildiğini işitir.

"Kanunî memleket," üzerinde yapılacak herhangi bir çalışma veya değişiklik için iyi kurumlandırılmış fırkalar gerektir. Fransa'da ise kuvvetle kurumlandırılmış iki fırka vardır: Bunlardan birisi, M. Eryo'nun başkanı olduğu radikal fırkası, öteki de M. Leon Blum'un başkanı olduğu sosyalist fırkasıdır. Mebusan ve âyan meclislerinde de ekseriyet bu iki fırkanın birleşmiş yekünündedir. Bu fırkaların yıllık kongreleri, biraz daha müstakil olan âyan üyelerini değilse bile, kendi fırkalarından olan sayılabilecek bakanları kontrolleri altında tutarlar. Asıl siyasal çerçeveyi yapan, "militan," larla radikal komiteleri ve bilhassa, "militan," larla sosyalist kongreleridir. Sosyalist fırkasının solunda, eski işçi fırkasından artmış olup Paris'ten seçilmiş olan birkaç kişi haric, Moskova'ya bağlı olan komünist fırkası vardır. Söylediğimiz birkaç kişi ise "proletaryen," birlik adını taşıyorlar. Radikal fırkasının sağında, katoliklerden mürekkep ve eski biristi-

Sağları temsil eden M. Tardiyö

yan sosyalizminden kalma, fakat ekseriya radikallerden ziyade mutedillere katılan Demokrat popüler fırkası vardır. Bunlardan sonra da daima "sol," etiketi altında başlayıp çoğalan, popüler, demokratik, repübliken ve hattâ radikal ve sosyalist adlarını taşıyan fırkalar başlar. Bu iki sonuncu fırka, disiplinli ve resmî olan asıl radikal sosyalist fırkalarına katılmadıkları için onlara "mutedil," adı veriliyorsa da onlar bunu kabul etmiyorlar. Saydığımız ufak fırkalardan hiç biri, "muhafazakâr," olduklarını söylemezler. M. Tardiyö yalnız parlamentoda bu fırkaların liderliğini yapmaktadır. Fakat bu liderlik vaziyeti, "militan," lar ve kongrelerce kontrol edilmiş ve kurumlandırılmış fırkaların liderleri olan M. Eryo ile M. Blum'un vaziyetine benzemez.

1924, 1928 ve 1932 de yapılan genel seçimlerde radikaller ve sosyalistler ekseriyeti kazandılar ve bir kartel halinde birleşip ikinci skrüten'de müşterek muvaffakiyetlerini temin ettiler. Ekseriyeti elde edebilecek vaziyette olmalarına rağmen bu üç seçim devresinin hiç birinde iktidar mevkiine gelemidiler. Çünkü, evvela: sosyalistler ekseriyetini kendilerinin teşkil edecekleri hükümetten başka bir hükümete girmek istemediler ve ikincisi de "kanunî memleketin," güvenini kazandırları için iktidar mevkiine getirilen radikaller, hakikî memleketin güvenini kazanamadıkları için tutunamadılar. Hakikî memleketin bu güvenini ancak savaştanberi "ulusal birlik," hükümetleri yapılarak bu birlikleri temsil eden Puankare ve Dumerg tarafından elde edilebildi.

Kanunî memleketle hakikî memleketin birbirlerine olan zıdıklarının en açık olarak görüldüğü anlar ikidir: Bunlardan birisi, kanunî memleket tarafından iktidar mevkiinden uzaklaştırılan M. Puankare'nin, frangın düşmesini durdurabilecek bir adam olarak telakki edilip hakikî memleket tarafından iş başına getirildiği 21 temmuz 1926 günü; öteki ise 6 şubat 1934 günüdür. O gün kanunî memleketi temsil edenlerin 1 — Memleketi ahenkli bir ekseriyete dayanarak idare edememeleri, 2 — On sekiz ay içinde altı tane kabine buhranı olması, 3 — Panama rezalesinden sonra en büyük rezaleter olan para iskandalları ile belli olan zâfir üzerine sağ cenah birliklerinin yaptıkları kargaşalıklar neticesi hakikî memleketin hoşnutsuzluğunu ortaya çıkmasıdır. Bunun tabii hal çaresi, 1926 da olduğu gibi, fırkaların üstünde ve hakikî memleketin güvenini kazanmış bir "hakem," tarafından yeni bir kabinenin kurulmasıdır.

Kanunî memleketin hakikî memleketle olan üstünlüğü evvela yukarıda anlattıklarımızdan ileri gelmektedir. İkincisi de, kanunîyeti temsil ettiği, kanunnu esasının ona kanunîyeti vermiş olduğu içindir. Hakikî memleketin üstünlüğü ise, her sene yapılan siyasal

mahiyette seçimlerle iş başına getirilenlerden ziyade, doğrudan doğruya derin bir insanlığa ve daha hakikî güçlere dayanmasından ileri gelmektedir. Kanunî memleket ne olduğunu açıkça anlatabiliriz, ama hakikî memleketin ne olduğunu açıkça anlatabilmek zordur. Tabii her fırka "hakikî memleket," biziz diyecek. Sağ taraf: - çünkü, diyecek bizim temsil ettiğimiz menfaatler daha çoktur. Sol taraf ise - çünkü, diyecek, biz sayı itibarıyla en çok olan kimselerin menfaatlerini temsil ediyoruz.

Bununla beraber, hakikî memleketle kanunî memleket arasında, kanunî memleketin fırkalarına göre daha basit olan ve fakat, mebuslar meclisinin cüzerli olmaktan ziyade derin cereyanlara ve efkârı umumiyenin hassasiyet hallerine daha iyi cevap veren fırkalar da görülmür. 6 şubatta doğan sonuçlar daha uzun müddet inkişaf edecek ve yarınki fırkaları idare edecektir. Bunlar da aşağıdadır:

1 — Radikallerden ayrılarak komünistlerle birleşen sosyalist fırkasının, birleşmeleri devirmesi, ki bu yüzden bir sol cenah blokunun formülü, radikallerle sosyalistlerin birleşmesine verilen ad olan "kartel," formülü yerine, M. Berjörü'nin çıkardığı "tek cephe," formülü olacaktır.

2 — Ufak bir parçasının sosyalistlerle olan teması muhafaza etmek istediği ve büyük bir kısmının ise M. Eryo'nun etrafında toplandığı radikal fırkasının parçalanması, ki sonuncu kısım ulusal bir "Santr parlamenter," e katılarak onu genişletecektir.

3 — Düşüncelerden yana anlaşamazlıklar, dinden doğan ziddiyetlerin "imdad," alanından, "büd," alanına geçeri gibi görünmesi. İmtidad alanı, Fransız tarihinin sonu yani kilise ile lâikliğin, dindarla lâikin çarpışması idi. Siyasal hayatın aşağı yukarı bu alandan çekildiğini söylemiştik. Fakat iki büyük ulusun kuvvetiyle beliren komünizm ve faşizm Avrupa'da, ancak dinlerinkine benzetilebilen, (yahud, dini alanda olan) bir yayılma kuvveti kesbetmişlerdir ki bu yüzden din savaşları yakında yerlerini siyaset savaşlarına bırakacaktır. Bu yüzden de, Fransa ile diğer serbest memleketlerde fırkaların değeri artacaktır. Maddî güçlerden teşekkül eden birlikler, kanunî nüfuz birlikleri olan komite veya kadrolara göre daha fazla ehemmiyet almaktadırlar. Umumi savaş için yapılan kurumlar, seçim savaşları formülünden dışına çıkmaktadırlar.

4 — 5 birinci teşrin 1789 dan 4 Eylül 1870 e kadar bütün ihtilallerini, inkılablarını taşıya kabul ettiren ve üçüncü cumhuriyetin 1871 den 1902 ye kadar süren otuz yıllık siyasal bilgi ve ustalıklar kendisine yalnız kanunî nüfuz payını bıraktığı Paris şehri siyasal hayatta da, entelektüel hayatta yaptığı imtiyazlı bir nevi rehberliğe yeniden dönüyor.

Parlamento taşra demektir. Bunun için, parlamentoya muhalif bir cereyan tabiatıyla paytahtın bir tahakkümü şekline almaktadır. M. Şeron'un Paris'te hiç sevilmemesi, biraz da onun madeten ve manen taşıyıcı temsil etmesinden ileri gelmektedir. Paytahtın bu tahakkümü, henüz kendisine gerek olan adamları bulmuşa benzememektedir. Zaten Paris, bir adamın arkasından yürümekten ziyade bir atın arkasında yürür gibi görüldüğü, general Bulanje'nin intihab günü olan 27 ikinci kanun 1889 danberi, böyle adamlar bulamadı.

5 — Parlamentoya girebilen kiralık fırkası, Aksiyon Fransız'ın iyi idare edilen propagandası ve M. Morra'nın otuz yıldanberi süren şahsî nüfuzu sayesinde, gençler arasında göze çarpar terakkiler yapmış ve efkârı umumiye ile esaslı bir temasa girmiştir.

Bütün bu sebebler yüzünden parlamenter mekanizmaların dışına çıkan fırkalar, daha sert formüller yoluyla daha büyük kümeler halinde yeni ve ekstremist bir tasnife gireceklerdir. Fakat yukarıda saydığımız beş nokta üzerinde ekstremizm manilerle karşılaşacaktır. Çünkü:

1 — Siyaset ile uğraşan Fransız, orta halli Fransızdır. Orta halli Fransız

ise hiç bir zaman müfrit sol cenaha girmemiş daima sol cenahta kalmıştır. Kartel, aşağı yukarı sosyalizmi radikalizmin içine alırken, tek cephe sosyalizmi komünizmin içine almaktadır. Bu sonuncu hareketin, efkârı umumiyenin derin bir hareketine uyması şüphelidir.

2 — Radikalizm, ancak eski fırka, yani cumhuriyetin ananevî fırkası olduğu için zaman zaman muvaffak olabilmıştır. İlerde bir muhafazakâr radikalizm ortaya çıkacaktır, hattâ şimdiden çıkmıştır bile.. Esasen radikal fırkasının şimdiki geçirdiği kriz kısmen, dinle savaşmak olan programını, kilise ile hükümeti birbirinden ayıran ve okul meselesini de "tek okul," usuliyyle hallederek tatbik edip bitirmiş olmasından ileri gelmektedir. Onun şimdiki yapacağı şey, ortaya koyduğu işleri korumak, kanunî memlekete dayanarak eskiden Gizo'nun yaptığını cumhuriyetçi bakımdan yapmaktır.

3 — Fransız ihtilalinin fikirleri hâlâ yaşıyor ve acunda (tabii daha fazla Fransa'da) Marksist ve faşist ihtilallerin fikirleriyle aynı derecede saygı görüyor. Bu değişik alanda, nüfuzların ve akidelerin gidip gelişlerini bekliyoruz.

4 — Taşrayı peşinden sürükleyecek olan Paris değil, bir Paris kıralıdır. Şimdi ise Paris kıralı yoktur. Sağ cenah Fransızlarının taşıyacakları rozet "Liktör demeti," değil (Aksiyon Fransız müstesna) Diyojen'in feneri olacaktır.

5 — Kirallık taraftarı fırkadan birçok otorite fırkaları arasında ufak bir otorite fırkasıdır. Bu otorite fırkasının sürekli bir anlaşma yapmaları imkânsız değilse de çok güçtür. Şimdiki-ne benzer vakalarda, otorite fırkalarının birleşmesi 1848 de vücuda gelmiş, bundan da ikinci imparatorluk çıkmıştır. 1873 te birlik vücuda geldiği için bundan da cumhuriyet doğmuştur. Aynı sebebler ihtimal gene aynı tesirleri doğuracaktır.

Novel Rövi Fransız'den

Fransa'nın ittifak siyaseti

Fransanın eski Roma sefiri Hanri dö Juvenel ile bir görüşmeden:

Bütün değişmelerde hiç sarsılmayan Fransız siyasal prensiblerinin temelini bir cümle ile tarif edilebilir: Bir tek hektarlık yabancı toprağında bile Fransanın gözü yoktur. Fransa sınırlarını kat diye telakki etmektedir. Bizce herhangi bir Avrupa harbu demek 1918 galiyetinin veriminden olmak demektir. Bunun bu türlü ifadesi bile bizim barış isteğimizin içden gelme olduğuna bir belgedir.

Ancak Fransanın, sükûnunu gaybetmiş olan bugünkü Avrupalıyı doğurmakta olduğu kaygulardan daha başka derterli vardır.

Fransız nüfuz sahası şimal denizinden tâ Kongo'ya ve oradan da şimali ve orta Afrika'daki müstemlekelere ve manda sahalarına varmaktadır. Bu blokun korunması ve onun yaşayışı zaru retlerine karşı konulması, Fransanın dış siyasasına, fevkalade bir tehlike görmeden bırakmayacağı belli başlı bir istikamet gütmesini emretmektedir, ki bu da, Fransanın şimali Afrika ile olan irtibat yolları üzerinde bulunan ve iki lâtin kızkardeş olan talya ve İspanya ile dostca ve birlikte çalışmak siyasasıdır. İşte bundan dolayı da Fransız bloku hayatı menfaatlerle bir lâtin, yani Fransa, İtalya, İspanya blokuna bağlıdır.

Bu blokun kültür sahasında da ehemmiyeti vardır. Mesela onun sayesinde tam manasile ve hakikî bir uluslararası hukukunun meydana gelmesi imkân olmuş olacaktır. Roma hukuku okulundan doğmuş olan lâtin fikir dünyası, her şeyden evvel hukukî mahiyeti haizdir.

Diğer taraftan, böyle bir şey gerekince, lâtin Avrupa ulusları geçen yüz yıl içinde anglo-saksonlar gibi önmüzdeki yüz yıl içinde aynı inkişafı seyri tabii edecek olan Amerika uluslarına dayanacaktır.

Fransız dış siyasasının değişmez âmillerinden biri de dostluk ittifak sistemidir. Fransa, imzasını asla inkâr et-

Başlıca Fransız siyasal fırkalarından radikal sosyalistler başkanı M. Eryo

yani otoritenin kurulması bakımından bu işe başlandı. Böylelikle cumhuriyetimiz, tarihinin yeni bir kurununa girmiş oldu. Yalnız, 1934 yılının bitmek üzere olduğu bugünlerde, ortadan kalkacak olan eski fırkalarla, daha kök tutmamış

Acun ökonomisi ne halde?

1929 ilkbaharında iptidai maddeler fiatlarındaki yükselmenin durumile başlayan kriz beş yıldan fazla bir zamandan beri devam ediyor. Krizin başlıca uluslarda sanayi, ticaret ve işsizlik bakımından ilerleyişini gözden geçirmek faydalı olur:

Fransız ekonomisinin 1933 tenberi gerilmeye başlaması keyfiyeti, bize krizin acundaki ilerleyişini gözden geçirmememiz için, çünkü uluslar ekonomik bakımdan birbirlerine bağlıdır ve krizle yalnız başına savaşmak istiyen uluslar çok zaman dayanamazlar.

1929 ilkbaharında, Newyork'taki iflaslardan altı ay önce iptidai maddelerin fiatlarının yükselişinin durmasına çıkan krizin başlamasından beş yıl sonra acun ekonomisi ne halde?

Cenevrede uluslar cemiyetinin ve Roma'da uluslararası ekim enstitüsünün yaptıkları ve Sosyete de Bank Sliin'in son bülteninde tahlil ettiği istatistikler, bu mesele hakkında bazı fikirler verebiliyor.

Her ulus için (100) esas 1928 yılındaki istihsal göre yapılmış olmak üzere, sıralı istihsalatın endisleri şunlardır:

	1931	1932	1933	1934	Ağustos
Almanya	73	61	69	86	
Avusturya	76	65	67	74	haziran
Belçika	82	69	71	69	
Kanada	76	62	65	84	
Amerika	73	57	68	65	
Fransa	97	75	84	76	
İtalya	84	73	80	86	
İngiltere	88	88	93	104	
Lehistan	69	53	55	62	
Çekoslovakya	84	66	62	70	

İstisnasız olarak bütün ülkelerde sanayi çalışmasının en fazla azalışı 1932 de görülmüştür. 1933 yılında aşağı yukarı her tarafta işler iyileşmeye başlamış ve 1934 te bu eyil artmıştır. Üç ulus bunun dışındadır:

"Ekonomi dirije,, alanı olan Amerikada 1934 yılının ilk yarısında korfisyon 74 te iken, aynı yılın üçüncü üç ayında işler biraz yavaşlamıştır. İhracat memleketi olan Belçika'da kontenjanlar ve gümrük sedleri yüzünden işler iki yıldır azalmıştır. Fransa 1933 te çok güzel bir şekilde kalkım-

memekte ve muahedelere katı surette riayet edilmesini bir namus meselesi diye telakki etmektedir. Bu muahedeler uluslar cemiyeti ve Lokarno misaklarının çerçevesi içinde, Avrupa barışının en mühim bir garantisini teşkil etmektedirler. Ancak ittifakların kıymet ve vasıfları hakkında samimi olarak hesap verilmelidir. Belki de, başka åmillere de lüzum kalmadan harbatan evelki bilanço bile zafer temin edilebilirdi. Bizim bugünkü ittifak sistemimizin kuvveti çok daha düşüktür.

Şimdiki müttefiklerimizin bütün askerlik kuvvetleri, 1913 deki rus varlığının ancak beşde üçünü bulmaktadır. Bundan başka, Lehistanla küçük itilafın siyasasını bile uzlaştırmaya muvaffak olamadık. Nazarı olarak denebilir ki, Almanya tarafından günden birinde Lehistan koridoruna yapılacak bir taarruz, müttefiklerimizin bir kısmı tamamen lıkayrd bir tavurla karşılamaktadırlar. Gene nazarı olarak kabul edilebilir ki, Çekoslovakya sınırlarına Almanya'nın yapacağı bir taarruz karşı Lehistan'ın da aynı tavrı takınacağından korkulabilir.

Bu mülahazalardan şu netice çıkıyor: Her fransız hariciye bakanı ittifak sistemini tamamlama ve kuvvetlendirmeyi kendine öz iş edinmelidirler. Ancak bunun da manası, Fransanın gayesi bloka karşı blok kurmak değildir. Sovyetlerin Avrupa siyasasına girişini, siyasal dinamizmin denkleme oyununda fevkalade bir åmil diye kabul ediyorum.

Bu hareketin vereceği hayırlı netice, ıbrki sovyetlerle küçük itilaf devletleri arasında olduğu gibi, bütün Avrupa devletleri birlikte olarak mütearrızın tarifini yapmak ve dolayısıyla karşılıklı mukaveleler akdetmek olabilir.

Noye Viner Jurnal'dan

mişken, birkaç defa anlattığım iç sebepler yüzünden 1934 te en aşağı kertelelere düşmüştür.

Fakat bu istisnalar, yukardaki tabloda gösterilen umumî izahata tesir yapamazlar. Muhakkak olan bir şey varsa, o da vaziyetin düzeldiğidir. Bundan başka, yukarıki istatistike dahil edilmemiş olan Avusturyaya, Yeni Zelanda, Arjantin ve Brezilya gibi çiftci uluslarda da, yün ve hububat fiatlarının yükselmesi yüzünden, işler epey düzelmıştır.

İkinci bir istatistik de 1925 — 1929 yıllarındaki vasatı rakamlara dayanarak (100) esasını koyup acun iptidai maddeler istihsalatını gösteriyor. Bu endis 1929 yılında 111 de iken 1930 da 102 ye, 1931 de 91 e, 1932 de 81 e düşüktükten sonra 1933 te 88 e çıkmıştır. Buna göre işlerde yüzde 9 nisbetinde aşıkâr bir düzelmeye vardır ve bu, fabrikalarda işin artış nisbetine de uymaktadır.

İşsizlikten yana da aynı salâh göze çarpmaktadır. Uluslar cemiyetinin aylık istatistik bülteni aşağıdaki sayıları veriyor: Mecmu nüfusu 524 milyon olan 22 ulusta 1933 yılında — bu yılın vasatı sayısı olarak işsizlerin adedi 23.583.000 idi. 1933 sonunda bu sayı 22.004.000 e, 1934 haziranında da 18 milyon 878 bine düştü. 1933 tenberi, Lehistan ve Fransa hariç olmak üzere bütün uluslarda işsizlerin sayısı azalıyor. Şunu da kaydedelim ki işsizlik meselesi en endişe verici meselelerden biridir. İşler düzelse bile işsizlik kalacaktır ve çalışmanın normalleşmesi bile bütün bütün ortadan kalkmıyacaktır. Zaten bu mesele daha savaşın ertesinde İngilterede ortaya çıkmıştır.

Hepsi sanayie ait olan yukarıdaki sayılar, 1933 ten itibaren işlerin düzelmeye başladığını gösteriyorlar.

Fakat alışveriş istatistikleri o kadar eyi değildir. Aşağı yukarı acun alışverişinin yekûnunu temsileden 160 ülkenin son yıllardaki mübadele sayıları şunlardır:

Yıl	Altın dolar
1929	68.641.000.000
1930	55.582.000.000
1931	39.726.000.000
1932	26.898.000.000
1933	24.179.000.000

Buna göre, işlerin azalma nisbeti yüzde 65 tir. Bununla beraber 1933 yılının düşüş nisbeti öteki yıllara göre çok azdır. Altın satım değerinin bu azalış, fiatların çok düşmesinden ileri gelmektedir. Altın, satım miktar itibarıyla azalmamış, hattâ hafifçe yükselmiştir.

Acun alışverişinin miktar endisi 1933 yılının ilk üç ayında 73 iken 1934 yılının aynı aylarında 75 e çıkmıştır. Bu da, inişin en aşağı noktadan geçtiğini ve yükselişin başladığını gösterir. Bununla beraber, gümrük sedleri, kontenjanlar ve paradan yana konulan kayıtlar acun alışverişini çok güçleştiriyor.

Malın bedelini ödemek için verilen paranın değeri inip çıkarsa, iş yapmanın güçleştiği malumdur. Acun ekonomisinin ciddi surette kalkınmasının en birinci şartı, her tarafta paraların sağlamlaşmasıdır. Para sağlamlaştırılmakla beraber yeni ticari anlaşmalar yapılmalı ve şimdiki "ulusçuluk,, yerine, az çok liberalizme avdet edilmelidir. Para istikrarı ve ekonomik liberalizm taraftarlarının her tarafta, her gün biraz daha fazlaşmasını görmekle kıvanç duyuyoruz. Ekonomik düzenin hakiki yolu budur. Yukarıdaki sayılara göre bu düzen, bütün güçlüklerle rağmen geçen yıldanberi kendiliğinden başlamıştır. 1929 da başlayan kriz, 1935 yılı girmek üzere olduğuna göre altı yıl sürmüştür. Ekonomik krizler ise ebedî değildirler.

Paris'te çıkan "Lö Kapital,, gazetesinden.

Briyan öteki acundan bu acundaki silahlanma yarışına bakarak: "— Hep benim suçum,, diyor. (Paris'te çıkan Grenguvar'dan)

Fransanın ekonomi plânları

Paris, 28 santeşrin

Fransa Başbakanı M. Flanden salı günü ekonomi ve sanayi birliğinde ekonomi krizinden ve krizin kaldırılması için kullanılacak olan vasıtalar hakkında bir konferans verdi. Başbakan, bütün ekonomi kollarının krizden sarsıldığını söylemiş ve bundan dolayı, ulusun öz ve genel servetinin hükümet siyasasından bütünü ayrı olarak korunması lâzımgeldiğini ileri sürmüştür. Fransa'da da istihsal ile istihlakın denkleştirilmesi lâzımgeldiği kanatında olduğunu söyleyen M. Flanden, eğer ki, ekonomi kanununun tekerlekleri paslanmamış olsaydı istenilen bu vaziyete otomatik bir biçimde uymak kabil olurdu, demiştir. Bundan dolayı fransız Başbakanı serbest ticarete dönüşmesini istemekte ve demektir ki: Dış ticaretin normal olmayan gümrük resimleriyle felce uğratılmış olması ve daha birçok engeller, bütün müstahsillerin menfaatleri aleyhindedir. Çünkü, Fransa'da birçok müstahsillerin yaşayışları, yabancı memleketlerle yapılan ticaretin kazanc ve gündeliklerine bağlı bulunmaktadır.

Ancak, uluslararası ticaretin yeniden canlandırılması yalnız Fransa'ya bağlı bulunmamaktadır. Çünkü bahse mevzu olan alıcı bulmaktır; bu ise kolay bir şey değildir. Ne olursa olsun, herhalde böyle bir canlandırmaya doğru yürümek gerektir. Kapitalist spekülasyoncuların frank değerinin düşmesinden ve kapitalist aleyhtarı olan ihtilalcilerin de deflasyondan neler umduklarını eyice bilinmekte olduğundan her iki yön ile de uğraşmaktadır.

M. Flanden, ilkönce içpazarın denkleştirileceği ve ondan sonra dış pazarın yeniden canlandırılmasına doğru yürüneceğine işaret etmiş ve bunu göz önünde tutan hükümet, ilk iş olarak çiftçi meselelerini yola koyacaktır. demıştır. Fransız Başbakanı çiftçi meselelerini araştırın sözleri arasında, ekin ve bağcılık işlerinin sıkı bir nizam altına alınması, sayesinde de Fransa'nın ilerde kötü zahire ve şarabtan kurtulması lâzımgeldiğini söylemiştir. Flanden sözüne devamla, ormancılığın eyileştirilmesi, arkasından sanayi gelecektir. İstihsalın nizamı olmasının bir vazife biçimine sokulması için de müstahsiller arasında bir anlaşma meydana getirecek olan kriz kanunu yapılacaktır. Bundan başka, mütehasıslardan toplanmış olan bir komisyon hangi sayının ülke bütününe verimden ziyade yük olduğunu ve hangilerinin korun-

Çekoslovakya krizle nasıl çarpışıyor?

6 ikinci teşrinde Çekoslovak başbakanı parlamentoda verdiği büyük bir söylevde hükümetin krizle çarpışmak için neler yaptığını anlatmıştır. Bu söylevin göze çarpan parçalarını alıyoruz:

Ekonomi yapıları bakımından uluslararası alışverişinde büyük bir yer almış olan hükümetlerin acun krizinin neticelerinden, dış alışverişleri büyük olmayan hükümetlere göre daha çok zarar gördükleri aşıkârdır. Bunun için Çekoslovakya'nın 1929 ve 1933 yılları arasında uğradığı zararlar, öteki hükümetlere göre daha çoktur. Bununla beraber, kriz geçen yılda en yüksek kertesine varmıştır; 1934 te Çekoslovakya dış ticareti biraz daha iyileşmiştir. Hadiseleri mübalağalı bir nikbinlikle gözden geçirmek niyetinde değiliz, fakat itihalat ve ihracat ticaretimizin su götürmez bir iyilik gösterdiğini söylemek gerek. 1933 yılının ilk dokuz ayında dışarıya sattığımız malların değeri 4.125.000.000 kuruonu bulmuştur. Geçen yılın aynı aylardaki sayılara göre arada aşağı yukarı bir milyar kuruonluk, yani yüzde 23,9 nisbetinde fazlalık vardır.

Kurunun değeri düşmeden önce Çekoslovakya acunun en pahalı yerlerinden biri idi. Bugün bu vaziyet kökünden değişmiştir. Paramızın değerinin indirilmesi sayesinde Çekoslovakya, ihracatın maruz kaldığı bütün iç manileri ortadan kaldırmıştır. Fakat bu tedbirin dış alışveriş alanındaki bütün öteki güçlükleri yok etmeye yetmediği anlaşılır. Bu güçlükler de Çekoslovakya tarafından yapılmıyor: Uluslar arasındaki mübadeleyi zorlaştıran ve günden güne daha sıkılaştıran gümrük sedlerinden, kontenjan listelerine sokulan miktarların azaltılmasından ve bazı memleketlerin muayyen bir takım malların girmesini yasak etmelerinden ileri gelen güçlükleri söylemek istiyoruz.

Dış alışverişinin genişlemesi ve istihsalatın artması bu genişleme nisbetinde soysal alanda kendini hemen göstermez. Nitekim, işsizlerin sayısı, dış alış-

verişin artması nisbetinde azalmamıştır.

Eğer hususî ekonomi istihsal ve istihlakdaki anarşiyi yok etmek istiyorsa, bunların bir nizama sokulmasını kabul etmelidir. Bir malın serbestce istihsal olunub dağıtılması, fakat bunun, muhtemel yolsuzlukların önüne geçmek üzere hükümetçe kontrol edilmesi, karışıklığın önüne geçmek için en iyi çaredir. Yoksa anarşi çekinilmez bir hale gelir.

Malî bakımdan sağlam olan kurumların ve faydalı bir istihsalın çalışmalarını sayesinde işsizliği azaltarak gündelikleri yükseltebileceğiz. Her iyi niyetli yurddaş, düşünceleri ve çalışmalarını bu işe yardım etmeye borcludur.

Çekoslovakya bütün uluslarla, bilhassa dostları ve müttefikleriyle, barış çerçevesi içinde iş birliği yapmaya her zaman uğraşmıştır, ve bu siyasasına yorulmadan devam edecektir. İstiklalini ve birliğini zorla bozmağa kalkışanlara karşı kendini korumak için elinden gelen her şeyi yapacaktır. İç sırasada da Aynı prensib bize yol göstermelidir. Bu alanda her şeyi kendimizden beklিয়েceğimiz için işimiz çok daha kolaydır.

Çekoslovak ulusunun istiklalini kendi vasıtalarıyla kazanarak cumhuriyeti kurduğunu ve onu daima koruyacağını unutmayalım. Fakat memleketimizdeki ulusal azlıklarla iş birliği yapmaktan kıvanç duyarız. Onlardan istediğimiz, bu tarihi hakikati tanımaları ve şimdiki vaziyete karşı her türlü teşebbüslerden vazgeçmeleridir. Demokrasiye çok sağlam surette bağlıyız ve demokrasi yerine başka bir hükümet biçimi kurmak istiyenlerin gayretlerine karşı onu koruyacağız.

Demokrasinin verdiği haklardan istifade ederek cumhuriyet rejimimize saldırmaya, sıyasal kuvvetlerimizi israf etmeye, ortalığı karıştırarak devletin topırağa ve yasa birliğini bozmağa yelteneclere karşı, durmak için hükümet, devletimizin barış içinde ilerlemesini göz önünde tutarak mebuslar meclisine bazı kanun layihaları verecektir.

ması lâzımgeldiğini tesbit edecektir. İşçi pazarları kendine gelmeye başlamıştır. El ve kolla çalışan işçilerin çalışma hakları da genişletilecektir. Büyük işler sahasında Marke plânının tabiki düşünülmemektedir. Para biriktirenleri korumak için de tasfiye ve iflasların arkası alınacaktır. Ancak bütün bu plânların gerçekleştirilebilmesi arka-

düşüncenin felce uğratılmasından vazgeçilmesine bağlıdır. Demıştır.

M. Flanden, kriz vardır diye yapılmakta olan propagandalara da katmış ve sözünü şöyle bitirmiştir: "Ülke içinde dağınlıklık olmadıkça dış sırasada da tehlikeye düşmez. Çok şükür hükümet, iç barışı korumağa yetecek ölçüde güçlüdür."

Fölkişer Beobachter'den

Makine ve medeniyet

M. Leon dö Pusen'in maşinizm üzerine yaptığı büyük anketten aşağıdaki parçaları Merkür dö Frans gazetesinden alıyoruz:

Acunun üzerinden iki yüzyıllık bir sanayileşme devresi geçti. Bu tecrübe, doğurduğu neticeler hakkında bir hüküm vermeyi mümkün kılar.

Makine iyi midir, fena mıdır?

Görünüşte çok basit olan bu sual ve buna verilecek cevabların birbirlerine benzememezliği maşinizm'in ortaya attığı meselelerin ne kadar karışık olduğunu bize gösterir.

Makineyi koruyanlar müdafaalarını yaparken epi tereddüd ediyorlar:

Büyük âlim Dük dö Brogli'nin de bize anlattığı gibi umumiyetle onların başlıca delili şudur:

Sanayileşmenin çok genişlemesinin büyük bir karışıklık doğurduğu şüphe-sizdir. Fakat unutmayı ki daha önce bize, yüzyıldan fazla bir zaman büyük bir refah verdi. Zaten bugün de işlere pek o kadar fena denemez. Asıl büyük güçlük, makineleşmenin çok çabuk ilerlemesinden ve insanların soysal bakımından buna çabuk uyumamalarından geliyor. Kriz de bundan doğuyor.

Buna karşı makinenin aleyhdarları daha çoktur ve söylediklerini daha iyi isbat ediyorlar, savaşlar, ihtilaller, ekonomik krizler, sefalet, işsizlik, Asyadaki karışıklık karşısında bunlardan bazıları, hattâ Lord Lyvington gibi yüksek diplomatlar modern endüstriyolizmi bir felâket ve bir afet telakki etmekten çekinmiyorlar.

Makine taraftarlarının ve aleyhtarlarının gösterdikleri başlıca delilleri kısaca anlatalım:

Makine taraftarları: makine müteaddid zaferleri sayesinde insana madfî dünyaya hâkim olmak imkânını verdi, diyorlar.

İbtidai maddeler zaferi: madenler, demir, font, çelik, bronz, nikel, alüminyum, manganez, kömür, petrol, pamuk, lâstik, sellüloz, nebatî ipek ve diğer sulu maddelerin gittikçe büyüyen listesi, tabii maddeleri geçti dendi.

Kudret zaferi: buharla, motörle ve elektrikle meydana getirildi.

Mesafe ve zaman zaferi: yeni nakil vasıtalarıyla ve düşüncelerin, duyuların çabuk yayılmasıyla elde edildi.

Ziraatın ve müstemlelelerin istihsalı sanayi sayesinde büyütülerek açlık ortadan kalktı.

Fennin bize verdiği bin türlü çare ile iklimler de ortadan kalktı.

Kısaca, Henri Ford'un dediği gibi. Makine, insanın kendisini ihata eden tabiatın üzerindeki hâkimiyetinin bir sembolüdür.

Bu bakımdan, makine düşüncenin bir zaferidir. Fakat makinenin düşmanları buna karşı şöyle diyorlar: Biz fennî terakkinin hakiki oluşunu değil, mühim oluşunu inkâr ediyoruz.

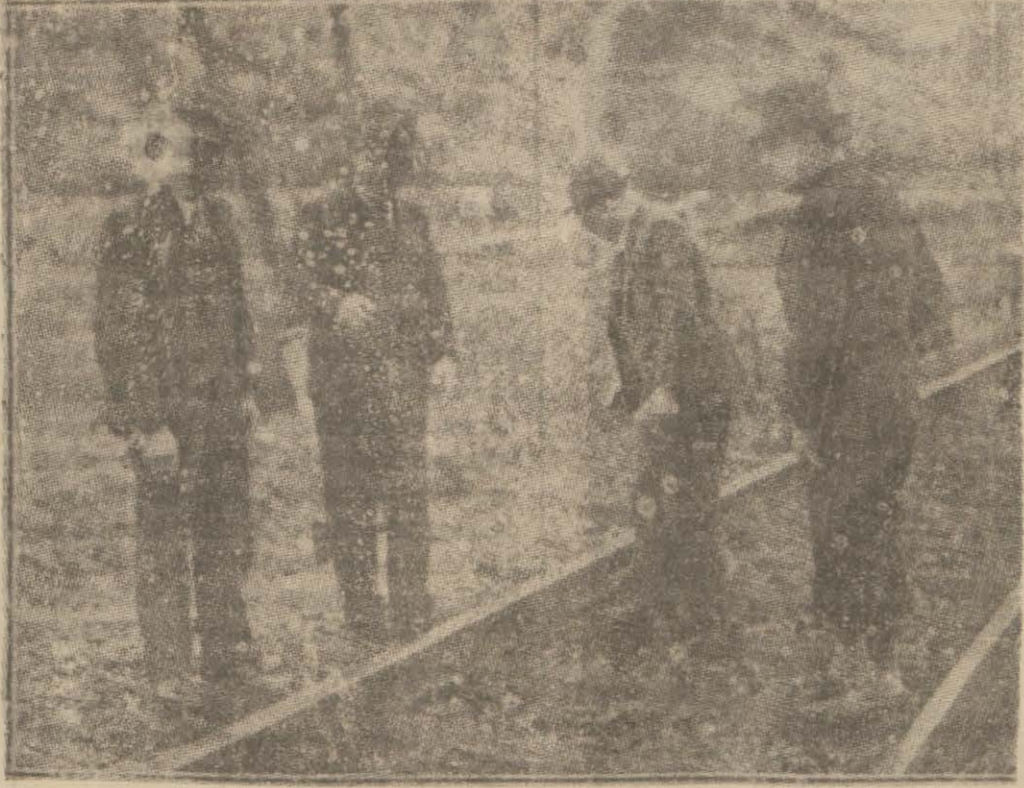
Jorj Duhamel eski meselenin bütün güçlüklerini, acılıklarını olduğu gibi ortada bırakarak bu zaferin ehemmiyeti hakkında kendisini aldatmağa çalışmak, iyi, doğru olur mu? diyor.

Büyük müstefrik Röne Genon da: bu inkişaf için feda edilen ve değeri muhakkak daha yüksek olan şeylerden habisi etmiyoruz; unutulmuş yüksek bilgilerden, yıkılan entellektüaliteden, kaybolan spirüalite'den bahsetmiyoruz. Medeniyetin kendisini olduğu gibi alıyoruz. Eğer medeniyetin iyilikleriyle fenalıklarını karşılaştırırsak, elde edeceğimiz neticenin menfi olması çok muhtemeldir.

Bugünkü insanların, çabuk nakil vasıtalarına ve buna benzer şeylere malik oldukları yaşayışları daha hareketli ve daha karışık olduğu için eskiye göre bugün daha mesud oldukları sahi midir? Bize öyle geliyor ki bunun aksi doğru dur: muvazenesizlik hakiki saadetin bir parçası değildir. Modern medeniyet sunmuş ihtiyaçları çoğaltmağa çalışıyor. Bu şekilde o kadar çok ihtiyaçlar icad edecek ki bunları tatmin edemeyecek; bir kere de bu yola girildi mi durmak çok güçtür ve hattâ muayyen bir noktada durmak için hiç bir sebebe yoktur.

Makinenin faydaları çabuk ve aşikârdır. Evelce uzun ve zahmetli olan bir iş çabuk ve kolay yaptırarak böylece maddî bir rahatlık doğuran - veya

Prens meselesi

Prens'in ölü bulunduğu demiryolu üzerinde polisler araştırmada

Skotland-Yard'ın eski şeflerinden Sir Basil Tomson, Prens meselesini aydınlatmak için Paris'te büyük bir gazete tarafından tahkikat yapmağa memur edilmişti. O zaman tahkikatının neticesini neşretmesi, Sir Basil Tomson'a müsaade edilmişti. Mumaileyh gençlerde intibalarını Londra'da çıkan Ivining Standard gazetesine yazmıştır:

Feci bir buluş

20 şubat tarihinde Laros'dan kalkarak akşam saat 9.51 de Dijon'a varan bir marşandiz treninin makinisti lokomotifin alt kısımlarını yağlamak için makineden aşağı inmisti. O sırada frenlere takılı, kanla lekelenmiş bir kumaş parçası görünce tabii çok şaşırdu.

Makinenin diğer parçaları üzerinde de araştırmalar yapılarak, tenderin altında koyu kurşunî renkte bir kumaş parçası, ve onun hemen yanında da, insan beynine benzeyen bir maddenin artıklarının görüldü. Bunun üzerine trenin takib ettiği yol boyunca araştırmalar yapılması emredildi ve saat 10.50 de yol üstünde bir insan kafasına cesedi bulundu. Kafa ve bir kol, gövdeden bütünü kopmuşlardı.

Gövdeden kopan kısımlarla elbise parçaları, tahminen 15 metrelik bir mesafe üzerinde dağılmış olarak bulunuyorlardı. Dijon polis müdürlüğüne hemen bir telgraf çekildi. İki jandarma, cesedin bulunduğu yere gelerek orada yirmi dakika kadar kaldılar.

Ceset Dijon garajına götürüldü ve üzerinde bulunan bir kart dö vizitle bir mektubtan, ölünün kim olduğu hemen anlaşıldı: Bu adam, Paris istinaf mahkemesi müşavirlerinden olub ailesile beraber Babilon sokağında 6 numarada oturan M. Alber Prens idi.

Mösyö Prens cesedinin bulunduğu yerin adı Komb-o-fe idi. Burada demiryolunun bir imlasi vardı.

Karanlık olduğu için polis o gece başka bir araştırma yapmadı. Ertesi sabah her yer çok büyük dikkatle gözden geçirilerek bir takım eşya bulundu. Bunlar da A. P. markalı bir mendil, 250 franklık kâğıd para, ağız dört santim uzunluğunda ve bir tarafı kanlanmış bir bıçak, beş dane anahtar, bir gazete, içinde bir mektub bulunan meşin bir el çantası, bir kese içinde iki dane dinî madalyon ve bir meşin kılıf içinde bir podra pomponu idi.

Tuhaf araştırma metodları

Ölü olarak bulunan M. Prens'in âmiri M. Lekuve idi. Çantadan çıkan mektubta M. Lekuve, M. Prens'e bir randevu tayin ediyordu.

Bütün bu bulunan şeyler polise çok faydalı bir ipucu vermiyordu. Fakat işi biraz aydınlatabilecek bir şey daha bulundu. Sa ğayağı raylardan birine bağ-

türemesi gereken - makinelere malik olmak iyidir.

Zararları ise çok uzak ve çok incedir, buna rağmen gene korkunçtur. Bugün bu anlaşılmağa başlanıyor. Makinenin kudretinde, iyilik ve fenalık imkânları gizlidir. Son yüz elli yılın tecrübelerine bakarak hüküm vermek gerekse, makine ilerledikçe fenalıkları iyiliklerine nazaran daha çabuk artıyor.

lamak için bir sicim parçası kullanılmıştı. Bu sicim çok kısa idi. Elleri bağlamak için kullanılmış olması muhtemel olan başka hiç bir sicim parçası yoktu. Ölünün şapkasının bulunduğu vaziyete bakılarak, lokomotifin vücuda çarptığı sırada şapkanın M. Prens'in başında olduğu anlaşıldı.

Kazanın olduğu yerde bu müşahedelerin yapıldığı andan itibaren, Dijon polislerinin yapması gereken şeylerden hiç birini yapmadığı ve yapmaması gereken bütün şeyleri de yaptığı anlaşılıyor. Polisler oraya gelenlerin hepsinin (bu arada bir gazete muhbirinin) Komb-o-fe'de bulunan bütün eşyayı ellerine alıp bakmalarına müsaade ettiler ve M. Prens'in ailesi üyeleri Dijon'a geldiği zaman, oteleki bavulile beraber, demiryolu üzerinde bulunan bütün eşya da kendilerine verildi.

Hadiseden ancak altı ay sonra polis, bu eşyayı kendisine vermesini M. Prens ailesinden istedi. Bu da Fransanın taşra şehirlerinde polis kullandığı araştırmaya metodlarının tuhaflığını göstermek bakımından dikkate değer.

Esrarengiz bir telefon konuşması

M. Prens için Dijon'a gitmişti? O sıralarda izini bulmadıktan başka, öğleden sonra saat beşte gelip kendisini görmesi için evinden bir mektub da almıştı. M. Prens'in karısı, 20 şubat salı günü öğleden evvel saat 11 de M. Prens'in telefonla arandığını, ve kocasının adliye sarayına gittiği cevabını verdiğini söyledi. Telefonda ses ayrıca şunları da söylemişti: "Siz Madam Prens misiniz? Ben doktor Hallinger'im. Kayın valdeniz hastalandı. Bağırsaklarında bir tıkanıklık var. Kendisini bu sabah hastaneye götürdük. Fazla merakı mucib bir şey yok. Yalnız, acaba kocanız öğle trenile Dijona hareket edebilir mi? onu öğrenmek istiyorum..."

Madam Prens kocasının adliyeye gitmesini tekrarlayarak onun yerine cevap veremeyeceğini söyledi. Bunun üzerine telefonda ses: (M. Prens'in hemen gelmesi lazımdır, çünkü yarın sabah bir ameliyat yapmağa karar verdik. Dijon'a varınca gardan bir otomobile binerek doğrudan hastaneye gelebilir., dedi.

Bunun üzerine Madam Prens, (Ben de onunla beraber geleceğim) dedi.

Ses cevap verdi:

— Hayır, sizin gelmenize hacet yok, çünkü hasta bu yüzden rahatsız olabilir. Önce oğlunu görmesi hasta için daha iyidir!

Telefonla konuşan kimse, telefonu kapatmadan önce, Dijon'daki kendi numarasının 147 olduğunu söyledi. Ses o kadar açık geliyordu ki, Madam Prens telefonla konuşan adama, Paris'ten mi telefon ettiğini sordu. Ses: (Hayır, dedi, Dijon'dan telefon ediyorum.)

Madam Prens kocasını bulmak için dışarıya çıkmağa hazırlanırken, M. Prens ansızın evine döndü. Telefon konuşması onun eve gelişi arastırıldı. On dakika bir zaman geçmişti. M. Prens, cüzdanını evde unuttuğunu, onu almağa geldiğini söyledi. Madam Prens, telefonla bildirilen fena haberi kocasına söyledi. Koaası bunu duyunca, heyecanını göstererek, düşer gibi bir tavurla karayolunun üstüne oturdu.

Karısı, doktorun isteği hilafına olarak, M. Prens'le beraber gitmeyi teklif

etti. Fakat M. Prens saatine bakarak (hayır, dedi, sen daha hazırlanmamışsın, sonra treni kaçırmam.) Bunun üzerine Madam Prens çabucak bir bavul hazırladı. Ayrıca M. Prens, yanına boş bir çanta da aldı. Gitmeden önce de, âmiri M. Lekuve'nin kendisinden müstacel bir rapor istediğini söyleyerek canının sıkıntısını anlattı.

Uydurma bir muhavere

O sıralarda Paris'te taksiler grev yapmışlardı. M. Prens (metro) ya binerek gara gitti. Gardan evine telefon ederek, Dijon'a gidip gelme bir bilet aldığı ve karısının da kendisile birlikte gelmesini istemediğine şimdi pişman olduğunu söyledi. Ayrıca karısından, gayububetinini sebebinin adliye dairesine bildirmesini istedi ve Dijon'dan telgraf çekeceğini de ilâve etti. Bu telgraf akşamın saat yedisinde geldi.

M. Prens 20 yaşındaki oğlu da annesinin söylediklerini tasdik ederek, büyük annesinin 76 yaşında olduğunu; Dijonda bir manastırda oturduğunu; bu manastırın baş rahibesinin, M. Prens Dijona gitmezden bir gün önce öğle yemeğini Paris'te kendi evlerinde yediğini ve baş rahibenin, büyük annesinin sıhhatinin çok iyi olduğunu söylediğini ilave etti.

Okuyucularımız ne M. Prens'in, ne de karısının, telefonla bildirilen şeylerin doğru olup olmadığını anlamak için Dijonda 147 numaraya, yahut M. Prens'in annesinin oturduğu manastıra telefon etmemelerini tuhaf görecektir.

M. Prens ikinci mevki bir kompartimanda seyahat ediyordu. Yolculuk hadisesiz olarak geçti. Tren Dijona saat 16.44 te vardı. M. Prens doğrudan postahanesine giderek karısına şu telgrafı çekti: (Geldim. Saat altıda yapılacak konsültasyon için hastaneye gidiyorum. Doktor Hallinger hastanın sıhhatinin çok iyi olduğunu söylüyor.)

Bu telgraf, trenin gelişinden altı dakika sonra gişeye verilmişti. Yazının M. Prens olduğundan şüphelenmek bile caiz değildi. M. Prens yalnız başına gardan çıkarak Moro oteline gitti ve dördüncü kattaki 4 numaralı odayı tuttu. Otelde saat beşe doğru çıktı, ondan sonra da kendisini bir daha gören olmadı.

M. Prens'in annesini tedavi eden doktorun ismi Hallinger değil, Ehringer idi. Bu ismin telafuzundaki yanlışlığın, ne M. Prens'in, ne de karısının, isminin yazılmış şeklini hiç görmemiş olmalarına atfedildi.

M. Prens'in annesi şubat ayı içinde doktor Ehringer'i çağırmanmıştı. Doktor, Paris'e telefon da etmemişti. 147 numaralı telefon, Kürtül isminde bir tuhafiyecinin idi. Bu adam doktor Ehringer'i ve Prens ailesini hiç tanımadığını ve o gün öğleden sonra telefonla kimisinin konuşmadığını söyledi.

M. Prens saat 5 ile cesedinin Bomb-o-fe'de demiryolu üzerinde bulunduğu saat olan 10.50 arasında nerede idi? doktor Ehringer'i hiç görmediği halde, onunla konuştuğunu ne için uydurmuştu?

Sıryasal karışıklıklar

Halk arasında bu işin doğurduğu çok büyük heyecanı anlayabilmek için M. Prens'in ölümünün, Daladye kabinesinin düşmesinden ve 6 şubat kargaşalıklarından ancak 14 gün sonra vukua geldiğini hatırlamak gerektir. O sırada ahali, herhangi bir şeye inanverecek bir halde idi. Eski savaşçıların nümayişine sebep olan Staviski rezaletine M. Prens doğrudan doğruya karıştığı pek sanılmıyordu. Fakat gazeteler bu işi Staviski rezaletiyle alakadar göstermek için her şeyi yapıyorlardı. Görünüşe göre M. Prens çok iyi, dindar bir adamdı. Buna karşı Daladye kabinesinin üyeleri arasında layik düşünceli bir çok fran-masonlar vardı. Sol kanad gazeteleri M. Prens kendini öldürdüğünü ve karısına telefon edenin de kendisi olduğunu söylediler.

Boni'nin dalavereleri

Bir çok şahidler sorguya çekildiler. Esrarlı cinayet işlerinde daima görüldüğü gibi, yalancı şahidler de eksik değildi. İstintak hâkiminin boğazına kadar çıkan dosyalar içinde bütün bütün şaşıracağı sırada, hiç beklenilmeyen bir hadise oldu.

Bunun kahramanı bir kaç hafta önce, tam zamanında çeklerin dip koçanlarını ortaya çıkaran Boni adlı polis komiseri idi. Prens işinde bu adam daha ileri git

Amerika ile Japonya arasında kalan İngiltere:

— Acaba hangisini seçmeli? (Leningrad'ta çıkan Leningradskaja Pravda'dan)

mekten çekinmedi; üç kişiyi tevkif ettirerek onları M. Prens'in öldürülmesine âlet olmakla itham etti. Bu adamların üçü de sonradan serbest bırakıldılar.

Her şeyi bilen doktorlar

Doktorların yaptığı keşfi de sükküla geçiştirmek gerekir. Keşif yapan doktorların mahkemede şahidlik ederken kendiliklerinden aşmadıkları hadleri az çok bilen bir kimse için bu keşif çok hayret verici idi.

Parisli altı adliye doktoru, M. Prens'in lokomotif tarafından ezilmeden önce zehir içtiğini gösteren izler bulduklarını, lokomotif ona çarptığı sırada henüz yaşamakta olduğunu fakat bayıldığı ve araştırmalarının verdiği neticenin, intihar fariyesine tamamen muhalif oldu.

Uluslar kurumunda, ev sahibi: Aman takımlara dikkat edin, pek naziktirler....

(Kopenhag'da çıkan Politiken'den)

ğunu raporlarında yazıyorlardı!

Bu doktorlar bir defa bile kaza yerine gitmemişlerdi. Ölünün kaza yerinde ne vaziyette olduğunu bizzat görmemişler ve ceplerinden çıkan eşyayı gözden geçirmemişlerdi. Bununla beraber, M. Prens'in baygın bir halde (şapkası da başında olduğu halde!) birisi tarafından demiryolu boyunca sürüklediğini ve bir sicimle raya bağlandığını söylemekten çekinmediler.

Doğru görünen bir düşünce

Cinayete benzeyen bütün intihar vakalarında, tabii önce intiharın sebebinin araştırılması gerektir. M. Prens'in intihar etmek için bir çok sebepleri vardı. 15 şubatta M. Prens, âmiri olan Lekuve ile konuşmak istemişti. O sıralarda çok heyecanlı bir halde idi ve vicdanını rahat ettirmek istediğini söylüyordu. Öte-

1934 Karmeni (Prag'da çıkan Der Simpl'den)

Her şeyin üstünde Japonya.

Japon Minerva'sı — Bu Bayanlar bana böyle sırtlarını döndükçe buradaki

yerinde pek rahatım.

(Londrada çıkan Iving Standard'tan)

Japonyanın siyasası

3 birinci kânun tarihli Lō Tan gazetesinden:

Avam kamarasında M. Baldwin ve Sir Con Saymen'in sözleri, sayımlar meclisinde M. Laval'in söylevi ve alman diplomasisinin muhtelif hükümet merkezlerinde yaptığı siyasal çalışmalar gibi Avrupa durumunu yakından alaka-dar eden meseleler, acunun öbür ucunda, uzak doğuda inkişafa başlayan büyük siyasal oyunu gözümüzden kaçırılmamalıdır. Uzak doğuda Japonyanın yaptığı çalışmalar, ötedenberi oralarda kökleşmiş olan nüfuzları devirecek mahiyettedir. Japonya deniz silahları konuşmalarında yalnız bu alanda elde etmek istediklerini değil, buna muvazir olarak, kendi kurduğu yeni Mançu hükümetinin sağlamaştırılması ve sarrk acununun alın yazısına hâkim olan yerlerde kendi vaziyetinin kuvvetlenmesi ilkiüsünü de sebatla güdmetmektedir.

Japonya dış işler bakanı M. Hirota'nın Japon sayımlar meclisinde söylediği sözler, alâka verici şeylerle doludur. Buna göre, Tokyo hükümeti kar-

yandan, istintak hâkiminin dileği üzerine yazılan bir polis raporunda da, M. Prens'in iki yüzü bir hayat geçirdiği, ailesinin haberi olmadan fena evlere girip çıktığı anlaşılır. Bundan başka, M. Prens kendi hususî servetinin büyük bir kısmını da israf etmişti.

M. Prens'in sırtlarını bilen bir kadın, onun çok ümitsiz bir halde olduğunu ve keza hissi vermek için demiryoluna uzanarak intihar etmek projelerinden bahsettiğini söyledi.

Landri'inde yararlık gösteren ve Staviski'inde tahlik komisyonuna ifade veren eski polis hafiyesi M. Ribule, M. Prens'in ölümünün bulunduğu tarihten 8 gün sonra, bi kaç makale yazmak için, Maten gazetesi tarafından kaza yerine gönderildi O da M. Prens'in kendini öldürdüğünü, fakat katolik ve din-dar olan ailesini gücendirmek için ölümüne bir cinayet şekli vermek istediğini düşünmektedir. M. Ribule'ye göre, Prens bacağına raya bağlandıktan sonra zehiri içmiş, bayılarak raylar üzerinde kalmış ve bir çok trenler de onu ezmeden üstünden geçmiştir. Fakat sonradan kendine gelecekmiş ve o sırada da marşandiz treninin lokomotif kendisine çarpıp öldürmüştür.

Ayaktaki sicim

Eğer mesele bir cinayetten ibaret olsaydı, ölümün bacaklarının değil, kollarının (yahut ellerinin) bağlı olması gerektiği, eller bağlanmadığına göre, M. Prens'in ayağını kolayca raydan çezebileceği acaba kimsenin hatırına gelmedi mi?

Makul düşünen kimseler şimdi M. Prens'in ölümünün intiharla vukua geldiğini kabul etmişlerse de bunların çoğu düşüncelerini ağızdan açığa söylemekten çekiniyorlar. Fakat ahalinin hiç bir parçası bu ölümün, gizli kurulumlar tarafından işlenmiş bir cinayet olduğuna kuvvetle inanıyor.

şısına çıkan siyasal, malî ekonomik ve sosyal mahiyette güçlülere rağmen son aylarda elde ettiği neticelerden haklı olarak övünce duyabilir.

Uzak doğunun, büyük bir krizin tehdidi altında bulunduğu inkâr olunamaz. Zaman zaman Rusya ile Japonya arasında doğan gerginlikleri göz önünde tutmakla beraber, biz kendi hesabımıza hiç bir zaman Rusya ile Japonya arasında yakında silah kullanmayı gerekleştirecek bir anlaşmazlık çıkacağına inanmadık.

Japonya, smai ürünlerine ve çok koyu olan nüfusuna yeni mahreçler bulmak için takibe mecbur olduğu yayılma siyasasının derhal elde edilebilecek hedeflerine varmak çarelerini bululdukdüce, silah kullanmaktan çekinecektir. Japonlar, itina ile hazırlandığı halde bile büyük tehlikeleri olan "cebir siyasası",ndan çabuk bir kazanc beklemekense ustaca bir sıyasa kullanıp yavaş, fakat emin bir tarzda ilerlemeği tercih etmektedirler. Japonya ancak, kendi ulusal alanından dışarı çıkmaya mecbur kalmadığı, kazanc ihtimallerini kendi tarafında gördüğü ve kanaatine göre menfaatlerine en uygun olan anda savaş yapabilecektir.

Japonya'nın kullandığı bu taktik, çok işine yaradığı için şimdilik bundan vaz geçeceği düşünemez. Yayılma siyasasının ihtiyaçlarını karşılayabilmek için kurduğu Mançukuo imparatorluğu yüzünden, Japonya uluslar birliğinden çıkmayı tercih etti. Japonya bütün uluslararası konuşmalara yakından katıldığına göre, bu çıkış onun vaziyetini pek sarsmışa benzemiyor. Öte yandan, geçici bir kurum olsun veya sıyasal bir hakikate cevap versin, hükümetlerin ve uluslar birliğinin tanınmalarına rağmen Tokyo'nun isteği yüzünden Mançukuo imparatorluğu mevcuttur. Hattâ yalnız mevcut olmakla kalmamakta, gittikçe inkişaf etmekte ve sağlanmaktadır. M. Hirota sayımlar meclisinde söylediği sözlerde, Japonya'nın en çok meşgul olduğu işler arasında bu imparatorluğun birinci yeri tuttuğunu bildirmiştir. Bakan, söylevinde, yeni hükümetin bütün ulusal idare kollarında yaptığı büyük ilerlemeden, görünür bir kırıncı bahsetmiş ve imparatorluğun kuruluşu yüzünden bu memleketle sağ-lam temeller atıldığını söylemiştir.

Hulâsa Mançukuo imparatorluğunun inkişaf ve sağlamaştırılmasına çalışmakla beraber Japonya, Amerika, Çin ve değişik Avrupa luslarile olan münasebetlerinin günden güne eyileştüğünü söylemektedir. Dış işler bakanı bundan bahsederken "doğu Asyasında Japonya'nın durumunu Avrupa devletlerinin daha iyi anladıklarını", söylemiştir. Bu da japon metodlarının göze çarpan bir misalidir.

Japonya'nın Rusya ile olan münasebetleri de eyileşmiştir. Birkaç ay önce belirmeğe başlayan ve bir anlaşamamazlığa sebep olacağı sanılan tehdid edici vaziyetler ortadan kalkmıştır.

Uzun zamandanberi sandığımız gibi bu vaziyetler her iki ulus tarafından düşünülen bir hal suretini her tarafın kendi menfaatlerine en uygun bir biçimde öne sürülebilmek için bulduğu çarelerden idi. Muhakkak olan bir şey varsa o da cenub denizlerinde ruslarla japonlar arasında balıkçılık işleri yüzünden çıkan anlaşamamazlığın kalktığı ve Çin'in doğu devlet demiryolları üzerindeki Sovyet haklarının devri meselesinin tamamen halloldüğüdür.

M. Hirota, bu devir meselesinin fitaile buna bağlı olan diğer işler üzerinde uyusulduğunu söylemiştir. Hal edilecek bazı fenni noktalar varsa da, işin bütün halline yakın nazarı ile bakılabilir. M. Hirota bu işe bir "Rus — Japon", dostluğu gözile bakmakta ve birkaç ay önceki Rus — Japon münasebetleri gerginliğinin ortadan kalktığını bu da göstermektedir. Fakat bu, yeni vaziyetler yüzünden başka gerginlikler doğmayacağı manasına gelmez, çünkü sıyasal bakımdan uzak doğuda Rus — Japon işi olduğu gibi durmaktadır.

Deniz silahları işi üzerine M. Hirota'nın söylediği sözler çok açıktır: Japonya şimdiye kadar her hükümet için tesbit edilen esasların kaldırılmasını ve her ulus için müsavi bir kerte tayin edilmesini istemektedir. Silahsızlanmaya taraftar olduğunu ve tayin edilecek kertenin mümkün olduğu kadar aşağı olmasını istediğini ilâve eden M. Hirota, bir hükümetin ötekine saldırmasını güçleştirmenin gerekliliğini söylemekle beraber, yeni bir anlaşmanın temelleri üzerinde her hükümetin kendisini koruyabilmesinin kolaylaştırılmasını istemektedir. Bu sözler de, japon üyelerinin Londra konuşmalarında aldıkları tavri tasdik eder mahiyettedir. Eğer Fransa ile İtalya hususî sebepler yüzünden Japonya'nın Vaşington andlaşmasını tanınamamak hakkındaki teklifine iştirak etmezlerse bile, Japonya bu andlaşmayı tanımadığı günlerde bildirmekten çekinmeyecektir. Amerikalılar da bu andlaşmanın kalmasını ve Japonya'nın Amerika ve İngiltere ile hakça bir olmak yolundaki isteğini kabul etmemeye kararlı oldukları için, 1935 deniz silahları konferansının toplanması şüphelilemiştir.

Fakat bu alanda, japon siyasasının manevra çevirmekteki ustalıklarını da gözden kaçırmamak gerektir. Japonya'nın istediği, serbestçe kuvvetli bir donanma yapabilmek için bütün uluslar arası anlaşmaların ortadan kaldırılması değil, hak birliği ve müsterek kerte prensiplerini ihtiva ederek her ulusun, kendi ihtiyaçlarına hakikaten yeten bir donanmaya malik olabilmesini mümkün kılan yeni bir andlaşma yapılmasını temin için Vaşington andlaşmasını iptal ettirmektedir. Zaten Londra konuşmalarında, Japonya'nın ortaya attığı uzlaşmanın ana çizgileri belirlemeğe başlamıştır: Buna göre on yıllık bir deniz anlaşması yapılacaktır, ilk beş yıl içinde Amerika, İngiltere ve Japonya şimdiki deniz programlarını tatbik edecekler ve fakat altıncı yıldan itibaren

Yeni Türkiye: Avrupalı bir cümhuriyet

Kieler Zeitung, 16 - Sontesrin - 1934

Son zamanda Ankara'da bir konferans açılmıştır ki çok büyük dikkate-re değer mahiyettedir. Bu bir Balkan konferansıdır ki Balkan memleketlerinin hükümet merkezlerinden birinde değil Küçük - Asyanın hükümet merkezi olan Ankara'da açılmıştır. Bu konferansın vazifesi, derhal askeri bir ittifak akdetmek değilse de Balkan memleketlerini müstakil bir politika takib etmeleri için birleştirmektedir. Bu yolda şayi olan haberler Avrupa'nın bazı hükümet merkezlerinde ve bilhassa Paris'te memnuniyetle telakki edilmeyecektir. Zira Türkiye - Avrupa kıtasında İstanbul ve hinterlandı ile az bir aarziye malik olmasına rağmen - tekrar Avrupa işleri ile meşgul olmağa ciddiyeyle mütemayil görünmektedir. Türkiye'nin takib ettiği politika, Türkiye'nin onuncu yıldönümü kutlama bayramı münasebetiyle "Türkiye Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti", nin bu muhturasında ilân edilmiştir. Bu muhturada aynen şöyle deniyor:

"Eski Türkiye bir asyalı devlet idi. Yeni Türkiye ise bir Avrupalı cümhuriyettir. Eski Türkiye sıyasa ve ekonomî bakımından yarım bir koloni idi. Yeni Türkiye'nin siyasal ve ekonomik istiklâlî tam olub her türlü münakaşala - rın dışındadır. Türkiye arazisinin genişliği 762.000 kilometre murabbaridir. Bu genişlikteki arazi ile Türkiye - Rusya hariç - dış Avrupa'nın en büyük memleketidir. Türkiye Ege denizinin en güzel sahillerine, yakınısarkın en geniş buğday tarlalarına ve dünyanın en müsaid vaziyetteki yaylalarına maliktir..

Benlik şuurunu ifade eden bu muhtura, elyevm büyük eserlere rağmen daha henüz başlangıçta olan Kemal Paşanın büyük kuruluş eserinden resmî istihraçları da ihtiva etmektedir. Türklerin telâkkilerine göre Avrupa'nın cenubusarkisi, Avrupanın tabii hudutlarında bitmiyor. Bu öyle bir telâkkidir ki geopolitik düşünen Avrupalılarca daha harptan evel uzak ve yabancı bir fikir değildi. Harptan evel Almanya'nın Küçük - Asya'ya taalluk eden politikası ve bu politikadan doğan; (Alman idare ve rehberliği altında ve "Hamburgdan yahud Berlin'den Bağdada kadar", parolasını taşıyan bir Ortada - Avrupa) fikir ve mütaalaları da aynı vechile Avrupa cenubusarkisini Küçük - Asya'nın ta içlerine kadar ileri sürmüştü. Bundan başka tarihe derin bilgilere sahip okuyucular daha eski Hellas devirlerinden Küçük - Asya'nın ön kısmının Avrupa kıtasından sayıldığını bilirler Şarki Roma devrinde, Haçlılar seferleri esnasında ve Napoleon zamanında Türkiye Av-

ren Amerika ile İngiltere inşaatı durduracaklar, Japonya ise inşaata devam ederek kuvvetlerini bu iki hükümetin donanmalarının vardıgı kerteye eristirecektir.

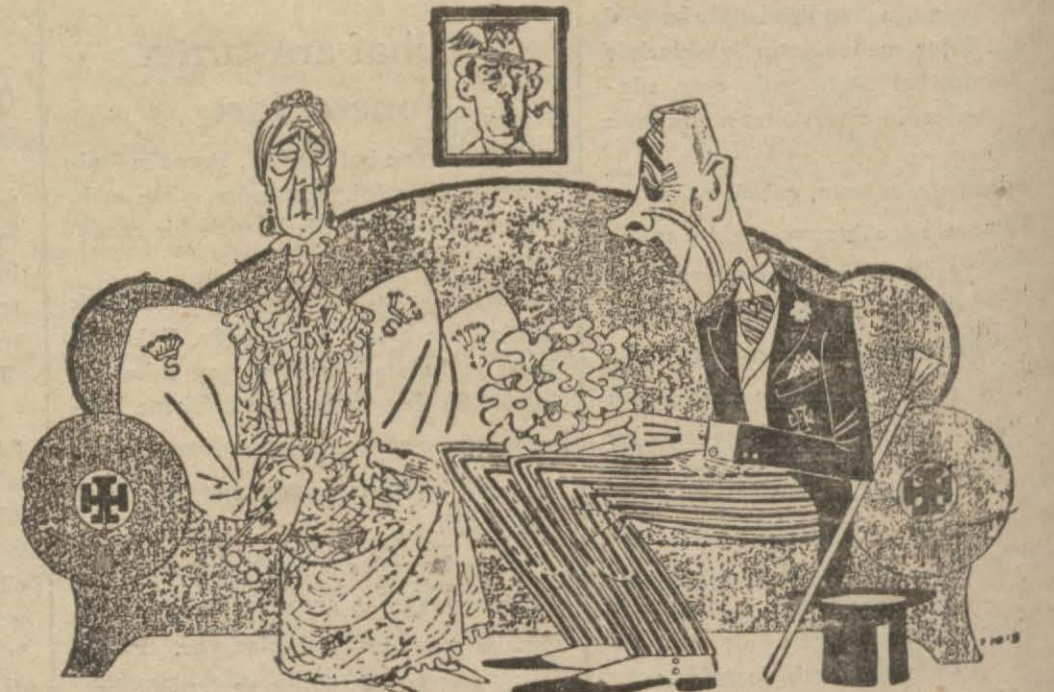
Bu da japon sıyasa ve diplomasisini idare eden düşünceyi gösterir; ortallığı kırıp geçirmemek, fakat varılması istenilen hedeften hiç bir zaman vaz geçmilyerek bütün çalışmaları, içinde bulunulan zamanın vaziyetlerine uydurmak!

rupa kıtasından sayılırdı. Aksi istikamette Türklerin Boğazlar üzerinden Avrupa'ya ve Tuna boyunca nerelere kadar ileri gittikleri ise 1933 senesinde yapılan hatıra merasiminden sonra umu miyetle bellidir.

Bir Balkan paktri yaratmak hususunda Türkiye'den doğan fikir, yalnız eski geopolitik amaçlara bağlılığı ve on'arın inkişafını ifade etmektedir. Bu fikir, Egedenizi etrafındaki memleketlerin yurd bütünlüğü hislerinin ifadesi, sıyasal benlik elde etmek yolundaki müsterek gayret ve amacın ifadesidir.

Türkiye'nin cenubusarkî Avrupa ülkesine mensubiyeti, memleketin geniş miyasyada avrupalılaşması içinde ifadesini bulmaktadır. Bu işin en ziyade göze çarpan tecelli ve tezahürleri türk kadınınin hürriyeti ve lâtin harflerinin ka bulüdüdür. Türkiye'nin bilerek kendisini cenubusarkî Avrupa devletler grupuna idhal etmesi Türkiye için hiçbir suretle istiklalinin herhangi bir bakımdan ifade edilmesi manasına gelmez. Türkiye ekonomice son zamanlarda o derece kuvvetlidir ki bu sayede geniş bir miyasyada müstakil bir politika yapmağa muktedirdir. 1929 senesine kadar her ekonomî yılı, 50 milyon türk lirası kadar bir dış ticaret açığı göstermiştir. O senedenberi geçen her sene daha eyi olmuştur ve 1932 de 101 milyon tonluk bir ihracata karşı 86 milyon tonluk bir ithalât görünüyor. Tütün, cenub meyvaları, pamuk, yün en mühim ihracat maddeleridir. idhalât memleketin smai kuruluşunda lâzım olan eşyaya in'har ediyor. Ekonomik hayatın tek cebbelli zirai şekil ve mahiyetini değiştirmek için hükümet tarafından beş senelik bir plân çerçevesi içinde canlı bir faaliyet gösterilmektedir. Bilhassa memleketin hammaddelerinin yerli sanayide kullanılması düşünülmektedir. Meselâ daha şimdiden artık kösele idhal edilmiyor, zira memlekette bugün 4000 ton kösele yapılmaktadır. Biz Almanlara yabancı olmıyan fikirler, türk hükümetinin kuruluş programına hâkimdir; umum is tihsal, devletin umumi refahına hâkim kılınmak isteniyor. Bizzat devlet hayatı ehemmiyeti haiz olan veya yüksek sermaye konmasını gerekleştiren ve yüksek bir tehlikeyi cami olan sanayii kendi üzerine almıştır ve bunları Sümer Bank vasıtasıyla idare ettirmektedir. Bunlardan gayri işlerde devlet hususî teşebbüslere geniş bir faaliyet sahası bırakmakta ve müraakabesi ve rehberliği altında bulundurmaktadır. Elyevm yapılmakta olan veya yapılmasına karar verilmiş olan 35 milyon lira kıymetinde sanayi fabrikaları vardır ki bunlar sayesinde ithalâtı daha 30 milyon kadar azaltmak ümit olunuyor.

Türkiye'de şimdiye kadar yapılmış olan kuruluş eserleri karşısında beş senelik plânın muvaffak olacağına şübhe edilemez. Bu plân Türkiye'yi Avrupa cenubusarkî memleketleri çerçevesi içinde en kuvvetli bir faktör haline sokacaktır. Kuvvetli bir Türkiye'nin nüfuzu Avrupa cenubusarkî ülkesinde hiçbir suretle gayri müsaid bir tesis husule getirecek değildir. Zira Türkiye bir tarafı ve sıyasal maceralara matuf politika takibinden uzak bulunuyor.

Ştarenberg'in anasının evinde:

Fon Papan — Sevgili Madam, acaba sizden öğlunuzun elini istemek cürretinde bulunabilir miyim? (Prag'da çıkan Der Simpl'den)

Bursada güreş birincilikleri

Seçimler üstün sonuçlar verdi.

Futbol ve eskrim birinciliklerinden sonra beşinci Türkiye Güreş birinciliklerinin de Bursa'da yapılması bu yıl burada büyük bir spor kaynaşmasını doğurdu. Salı gecesi Tayyare sine-masını dolduran halkın bu ulusal spora karşı gösterdiği candan bağlılık umdu-gumuzdan çok ve yüksekti, her yerde yüzümüzü ağartan türk Güreşçilerinin de bu hakları idi.

Güreş birinciliklerinin Tayyare si-neması gibi memleketin en güzel bir yapılarında olması, bu spora verdiğimiz değeri anlatmak bakımından ayrıca işa-ret edilmek gerektir. Güreşlere başlan-madan önce sahnede Ankara, İstanbul, Eskişehir, Bursa ve Konya güreşçileri muntakalarının bayrakları arkasında yer almışlardır. En önde bir güreşimiz türk bayrağını tutuyordu. İlk önce el beyimiz Bay Fazlı Güleç sahneye çık-tı ve güreşçilerimizi selâmladıktan sonra halka bu sporun ulusal bir spor olmasındaki şehbani anlattı. Beşinci Türkiye birinciliklerinin bu yıl şehri-mizde yapılmasının da ayrıca Bursa için bir değer olduğunu söyleyerek memleketin dört köşesinden gelen gü-reşçilere ve federasyona bursalıların teşekkürlerini sundu.

El Beyinden sonra C. H. F. Vilâyet İdare heyetinden Doktor Bay Yusuf İzzettin sahneye çıkarak Fırkanın genç lige verdiği değerden ve gençliğimizin de bu keredte üstün olduğunu söyledi. Daha sonra güreş federasyonu başka-nı Ahmet Fetgeri de yapılacak güreş-lerden ötürü halka bazı bilgiler verdi. Sözler bitince Mızıkancın çaldığı İstik-lâl marşı dinlendi. Ve güreşlerin ilk devresine başlandı.

Filiz ağırlardan Eskişehirli Mestan Bursalı Ahmedî, Ankaralı Mehmed kon-yalı Osman'ı yendi. Hafif ağırlardan üçüncü Balkan şampiyonu İstanbul dan Yaşar Eskişehirden İzzetle 20 da-kika güreşti. Ve hükmen üstün geldi.

Balkan şampiyonunun karşısında 20 dakika yılmadan güreşen eskişehir-li İzzet'i halk çok alkışladı.

Federasyon başkanı sahneye çık-a-rak: — Bu hal de gösteriyor ki: türk ço-cukları her zaman Balkan şampiyonu olacaktır. dedi.

Yarı ortadan ankaralı Rıza konyalı

Balkan memleketleri birliği çerçevesi içinde Türkiye, Fransa'nın hâkim dev-let plânına ve diğerlerini çember içine almak tasavvurlarına karşı mukabil bir birlik tesiri yapmaktadır. Eğer Balkan devletleri Türkiye ile birleşirler ise bu, biz almanlar için herhalde faydalı ve ay-nı zamanda Türkiye'ye giriştiği kuru-luş işlerinde mümkün olan her yardımı esirgemek için bir saik olabilir.

İhsan'ı, ortadan Balkan şampiyonu ankaralı Hüseyin bursalı Zeki'yi, eskişe-hirli Lütfü konyalı Faruk'u yenerek filiz sikletlerin ikinci devresine baş-landı.

İstanbul Ömer Eskişehirli Mes-tan'ı bursalı Ahmed konyalı Osman'ı yendi. En hafiflerden İstanbul Ömer bursalı Ahmedî, ankaralı Selim kon-yalı Kâzım'ı hafiflerden ankaralı Şi-nası eskişehirli İzzet'i yarı ortadan bir-inci, ikinci ve üçüncü Balkan şampi-yonu İstanbul Saim konyalı İhsan'ı yendi.

İkinci gece döminfinal yarışmalarına başlandı. Minder hakemliğini antrenör Her Peter yaptı. Orta sikletten ankaralı Hüseyin İstanbul Osman'ı, konyalı Faruk Bursalı Zeki'yi, filizden ankaralı İbrahim Mahmud eskişehirli Mestan'ı yendi.

İstanbul Ömer rakıbsız üstün gel-di. En hafifden bursalı Ahmed anka-ralı Selim'i, ortadan ankaralı Hüseyin eskişehirli Lütfü'yü ve İstanbul Ömer konyalı Faruk'u yendi.

Üçüncü gece yapılan yarışmalarda İstanbul Ömer ankaralı Mahmudu, bursalı Ahmed eskişehirli Mehmed'i, İstanbul Yaşar ankaralı Şinasi'yi, İstanbul Saim ankaralı Rıza'yi, yarı ağırdan ankaralı Hüsnü İstanbul Celâl'i, ağır sikletten İstanbul Mustafa ankaralı Namık'ı yendi.

Güreşlerin sonucu şudur:

Sayı hesabıyla İstanbul birinci.

Filizden Türkiye birincisi Ömer İstanbul, ikincisi Mahmud Ankara, üçün-cüsü Mestan Eskişehir.

61 kilodan birinci Ömer İstanbul, İkinci Ahmed Bursa, üçüncü Mehmed Eskişehir.

66 kilodan Yaşar İstanbul birinci, Şinasi Ankara ikinci, İzzet Eskişehir üçüncü.

72 kilodan Saim İstanbul birinci,

Türkiye güreş birinciliklerine giren Ankara ekibi

Ankara radyosu

Ziraat Vekâletinin saatında: Ziraat Vekâleti şube müdürlerinden Bay Atif silolardan bahsetti. Arkasından kız li. sesi muallimlerinden Bayan Muazzez Hayri'nin Atatürk'e hitab eden güzel bir konuşmasını dinledik.

Sonra Necdet Remzi ile Ferhunde Ulvi Şuhanın sönmü kaldılar. Arkasın-dan Ercümen Behzad muzik kampan-yanamı ile iki şiir okudur. Ondan son-ra Ferhunde Ulvi gene Şuhan'ın çocuk-lara aîd parçalarını çaldı. Ve ajans ha-berleri dinlendi.

Bu akşamki program

Türk dili araştırma kurumunun ko-nuşması, Evliya Çelebi'den parçalar, Kreisler'den Viyana'dan isimli parça, Manastaria'dan Elhamraya veda Anne-minden Oriyantal keman Necdet Remzi, piyano Ulvi Cemal, öz türkçe konuşma, muzik tegannide madam Buyar piyano-da Çakatovski, tekrar bana gel. Sorento rüya. Dans müziği. Ajans haberleri.

Eylilik seven kardeş

Kış geldi. Bir çok yoksul çocuklar, çocuklu anneler soğğun aman verme-yen şiddetinden inliyorlar. Bu iniltileri dindirmek hepimize düşen insanlık ve vatandaşlık borcudur. Evinizde eski, ar-tık kullanılmayan çamaşırlarınızı, elbi-selerinizi (Çocuk Esirgeme Kurumuna) veriniz. O, her gün müracaat eden kim-sesizleri sizin bu yardımlarınızla hasta-lıktan kurtarabilir. Lütfularınızı esirge-meyiniz.

Rıza Ankara ikinci, İhsan Konya üçün-cü.

79 kilodan Hüseyin Ankara birinci, Osman İstanbul ikinci, Lütfü Eskişe-hir üçüncü.

Yarı ağırdan Hüsnü Ankara birin-ci, Celâl İstanbul ikinci,

Ağır sikletten Mustafa İstanbul bi-rinci, Namık Ankara ikinci.

Bursa belediyesi bugün bütün gü-reşçilere bir çay ziyafeti verdi, çayda Vali Bay Fazlı ile Belediye Reisi adı-na muavini Zehra ve federasyon üye-leri bulundular.

Musa

Memleket Postası

Bolu C. H. F. kurultayı toplantıları

C. H. Fırkası kongreleri 2 ay sürdü. Köy semt ocağı, nahiye ve kaza kongrelerin-den sonra 27. 11. 934 salı günü sa-at 14 te C. H. F. salonunda ka-zalardan gelen 45 üye katında fir-ka idare heyeti başkanı Bay E-min tarafından vilayet kongresi açıldı.

Bay Emin

Kongre için başkan ve ikinci baş-kan, iki yazgan seçildikten sonra Ata-türk'e, Başbakan General İsmet İnönü'ne, Ulus Kurultayı Başkanı Gene-ral Kâzım Özalpa, Cenel Kâtib Bay Receb'e saygı telyazıları gönderildi.

Kongre başkanlığında Manisa say-la-ı ve Bolu merkez kazası üyelerinden Bay Tahir seçildi. Kongre görüşecek-lerini tetkik için beşer kişilik iki en-cümen seçildi. Vilâyet idare heyetinin iki yıllık gördüğü iş raporu ile hesap sonu bilâncoları, kazalardan gelen büt-çeler ve dilekler okundu. Tetkik ve bir-leştirilmek üzere encümenlere verildi.

Gece fırkada 70 kişilik bir yemek verildi.

28.11.934 günü kongre tekrar açılarak encümenlerden gelen dilekler birer bi-rer konuşuldu. Belediye, umumî mec-lis ve bakanlıklara ait dileklerin ait olduğu makamlarca arkası kovalanma-sı kestirildi.

Toprağı dağlık ve taşlık olup haş-haş ekiminden başka şey yetişmeyen morfin, afyon yetiştiren ve ötedenberi halkı bu işle geçinen Göynük ve Mu-durnu kazaları halkının sınırları biti-şik Geyve, Gölpazar ve Nallıhan kaza-ları gibi haşhaş ekimlerine izin veril-mesi.

Toprağı dar, insanı çok olan çevresi eşsiz çam ve göknar ormanlarıyla çev-rili bulunan Bolu vilayeti halkının or-man kanunundan hakkile istifade etti-rilerek ormancılıkla geçinen halkın sıkıntısından kurtarılması,

Ceza kanunu imam muhtar nikâh-ları hakkındaki maddelerin değiştiril-mesi gibi bakanlıklardan istenen dilek-ler verildi. Bunların kongrece arkası-nın kovalanmasına söz kesildi.

İki yıl iş görmek üzere seçimi ge-reklenen 9 kişilik vilayet idare heyeti-nin seçimi gizli reyile yapıldı. Sonuçta eski idare heyeti başkanı Emin, en-cümen vilayet üyesinden Bay Lütfi ve Raif ve genel meclis üyesinden Bay Ali Saip ve Bay Faik ve belediye azasından Mehmed, Şeref ve eczacı Hilmi ve tüccardan Bay Raif idare heyetine seçildiler. 9 kişilik yedek üye seçimi gene gizli reyile yapıldı.

Büyük kongreye gidecek üç üye

seçimi de gizli reyile yapıldı. Üyelikle-re vilayet idare heyeti başkanı Bay Emin, vilayet idare heyeti üyesinden Bay Lütfi ve Gerede belediye başkanı Bay İhsan seçildiler. Yedekler de ge-nel meclis üyesinden mudurnulu Bay Sabri, Bolu belediye üyesinden Şeref, Düzce'den tüccar Bay Mehmed gizli reyile seçilmişlerdir.

Cumhuriyet Halk Fırkası Bolu vilayet kongresinde vilayet idare heyeti-ne seçilen heyet 29.11.934 perşembe gün-ü fırka yapısında toplanarak araların-da iş bölümü yapmışlardır.

Vilâyet idare heyeti bu toplantıda halkevi başkan ve başkan vekilini de seçerek başkanlığa idare heyeti üye-sinden Bay Lütfi ve başkan vekilliğine de avukat Bay Raif'i seçmiştir.

Aydımlı - Honamlı oymağının bir dileği

Biz bizi bileliberi duyup işitmediği-miz oldu. Ankrdan bir Bay Binboğa dağına geldi. Obamıza kondu. Nicol-duğumuzdu, ne dilediğimizi sordu so-ruşturdu. Anladık ki yeryüzünde, türk elinde kökten değişiklik olmuş, işler doğru yolu tutmuş. Biz de çok eski çağlardanberi yüreğimizi kemiren bir kurdun ortaya attık, türklüğün su ka-tılmamış özünü koruyan biz oymakla-rın çok eski bir iç yiyeni var. Bunu biz usu eren, dili yeten bildiğimiz her ere yana yakla anlattık. Bu iç yeniği yalnız bizim kendimizin değil ulu elimizdir. Bilirsiniz ki bizim varımız, yoğunuz davarla, onun verimi olan süt, yün, göndür. İşe bakın ki geçimimizi bağış-lıyan, varlığımızı süren bu davar, ta ötedenberi, bugüne kadar ne olduğun-u anlımadığımız bir çor yüzünden kırılır gider. Bu çorun ağulu bir ottağ-ı geldiğini sanıyoruz. Kırk evlik o-bamızdan yılda en aşağı 500 koyunu-muz kırılır. Ulularımızın önlerinden de-rin saygılarla boyun kırarak diliyoruz ki bu salgının alanı olan Gökşun, Pa-narbaşı, Elbistan çevresinde hiç olmaz-sa gelecek yaz, işten anlar kişiler bir yol emek çekerek bızdek gelsinler, Çor kendini gösterince, kökünü, nice olduğunı belli etsinler. Yoksa elimi-zin yabana atılmaz geliri gitgide büs-bütün elden çıkacaktır.

Dr. M. Şükrlü

ÇOCUK BABALARINA

Orta mekteb ve liselerin 6, 7, 8. sınıf talebelerine gayet ucuz ve istifadeli riyaziye dersleri verilir.

Adres:

Anafartalar caddesinde
Kamelya ve Florya
mağazaları

Ulus'un Romanı: 4

Tfrika: 26

Benim Günahım

(MEA CULPA)

Yazan:

ANNIE VIVANTI

İtalyanca aslından türkçeye çeviren:
NÜSHET HAŞİM SİNANOĞLU

Dışarda gece olmuştu bile. Pencereleler, üç cilâlî ve siyahcam, odanın koyu karanlığında devleşiyordu.

Nerede idi?.. Sonsuz bir gay-retle fikirlerinin karışık bulutları nı dağıtmaya çare aradı. Ne yapı-yordu? Nerede bulunuyordu?.. Yeni bir patlayış - bir top sesi - gürlledi.

Astrid, bağırarak ayağa fırladı. Hatırlıyordu, hatırlıyordu: köy.. o zavallı insanlar.. o yumu-şak ve şaşırılmış gözülü kadımlar.. Koyunları ile keçisi ile o kızcağız.

Tüfek sesleri uzaklarda tek-rarlandı; sonra devamlı, sıkı bir yayılm ateşi işitiliyordu. Tanrım, tanırlım!. İngilizler gelmişlerdi bi-le. Katliam yapıyordu. Saad ne-rede idi? Ah, neden ona haber ve-

rememişti? Belki o, insanların musibetine mani olabilirdi...

Perişan, dehşet içinde, şakak-larını bastrarak salonu deli gibi geçti; ayakları halılara takılarak, şiltelerden kösteklenerek sessiz, boş hole çıktı.

Aklını kaybetmiş, çağırıyor-du:

— Saad! Saad!..

Ellerini çırparak bağırıyordu;

— İbrahim!..

Kimse cevap vermedi; kimse görünmedi. Cümle kapısına ko-ştu; açtı. Merdivenlerden aşağı-ya koşarak indi. Bahçe de sessiz-di, karanlıktı, ıssızdı. ve ötede, köyde silâh seslerinin dehşet ve-ren takırdısı devam ediyordu.

Astrid, sallanarak, kör, deli,

düşüncesiz, bahçe kapısına doğru atıldı

Koşan adımlar... yaklaşan yüksek bir gölge... adımı söyleyen bir ses:

— Astrid!!

— Saad! Saad!..

Kolundan tuttu, kendine çek-ti, sonra uçar gibi merdivenler-den çıktı; eve girdi; kapıyı ka-payıp sürgüledi.

— Sükût! — diye alçak sesle emretti.

Genc kız, dilsiz, titriyerek, ka-ranlıkta onun yanında durdu.

Bin sorgu aklına üşüşüyordu. Ev halkı nereye kaybolmuşlardı? Burada olduğunu ona kim söyle-mişti? neler oluyordu, Tanrım, köyde neler oluyordu?

Silâh takırdıları birden bire kesildi, ve köpeklerin havlamala-rı, dehşet içinde kalan hayvanla-rın ulumaları işitildi.

Sonra, tam, empresiyone edi-ci bir sükûn çöktü.

O zaman Saad genc kızı salo-na çekti. Kapının yanında durdu, lâmbaları yaktı. Bir büyük ışık parıladı.

Ve genc kız onu gördü. Üstü başı karışmış, başı açık, kara - ma-vi saçları dağınık, alınının üzerine dökülmüştü. Dalgın, şaşkın göz-lerle ona bakıyordu.

Halecan içinde, ellerini sıkı - rak kekeleydi:

— Buraya.. size söylemeye.. si ze haber vermeye.. gelmişim.

Sustu. O yüzün hemen hemen vahşi ifadesi, sözünü kesiyordu.

Beriki, aklını toplamak ister gibi, bir elini alınından geçirdi.

— Ehemmiyeti yok.. ehemmi-yeti yok! — dedi; sesi acı ve ki-sıkı. — Ehemmiyeti yok.. zaten haber almıştım.

— Haber almış mı idiniz?!

— Evet. Vaktında öğrenmiş-tim. Siz.. siz geçtiğiniz zaman ben köyde idim.

— Pekî.. o insanlar.. o zavallı insanlar!..

— Gittiler; El Sanna'ya sığın dılar. ve çöle doğru belirsiz bir jest yaptı.

— Hebsi mi?

Dişlerini ve yumruklarını sıkı rak cevap verdi:

— Hemen hemen hebsi.

Yeni bir yayılm ateş oldu.

Saad pencerelere bir göz attı, yanık ışıklar dışarısını görmeye engel oluyordu. Kendine hâkim olmak için zorlanarak, alçak ses-le, katı ve sakın söyledi:

— Geldiğiniz için size teşekkür ederim. Şimdi gitmeniz lâ-zım; şehre dönmeniz!..

Astrid yüreğince bir sarsıntı duydu. Şehre dönmek!..

— İbrahim sizinle beraber ge-decek. Onu El Sanna'da bulacak-sınız, oraya kadar yalnız gitme-ye mecbursunuz.

Şehre dönmek!..

— Uzak değildir. Bahceyi ge-çeceksiniz... — Hâlâ üç büyük pencereye dikili duran gözleri işıldadı. Döndü: — Acele etmek lâzım.

— Fakat neden beni koğuyor-sunuz?.. Niçin siz de benimle be-raber gelmiyorsunuz?

Yüzünde öfkeli bir gülümse-me şimşegi çaktı:

— Sizinle gelmek mi?.. Ah, hayır! şayet dostlarımız beni bir ziyaretle şerefliendirmek isterler-se, kendilerini kabul etmek için burada bulunmak istiyorum.

— Sonu var —

Adana Belediyesi Reisliğinden:

Kanara için bir kompressör satın alınacak

1 — Belediye Kanara (Mezbaha) sı için komple bir yedik kompressörü satın alınarak yerine konulması kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — 15 ikinci kânun 935 salı günü saat on beşte belediye encümenince ihalesi yapılacaktır.

3 — Şartnameler Belediye Yazı İşleri Müdürüğünden beş lira mukabilinde tedarik olunabilir.

Taliplerin 14 - ikinci kânun - 1935 akşamına kadar teklif mektuplarını ve yüzde yedi buçuk teminat akçelerini usulü dairesinde Belediye Reisliğine vermeleri ilân olunur. 8—5614

ORDU VİLAYETİ MEMURİNİ MUHAKEMAT ENCÜMENİNDEN:

Vazifei memuriyetini ihmal ve suiistimal ettiğinden o o layı işten el çektilen ve oturduğu yeri belli olmadığından hakkında vilâyet memurini muhakemat encümeni tarafından verilen lüzumu muhakeme kararının kendisine tebliğ etmek imkânı hasıl olmıyan vilâyet eski Orman muamelât memuru Faruk Efendinin 1. 12. 934 tarihinden 1. 2. 935 tarihine kadar vilâyete müracaat etmediği takdirde işbu ilânın mumaileyhe tebliğ makamına kaim olacağı ilân olunur. (3655) 8—5607

ANKARA GÜMRÜĞÜ

MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Müdürlüğümüz Ambarında bulunan bir kalem sahipsiz beş kilo havyar 11 - 12 - 934 günü saat 10 da artırma ile satılacaktır. İsteklilerin o gün Gümrükte kurulu satış komisyonuna müracaatları. (3658) 8—5610

Ankara Evkaf Müdürlüğünden:

Büyük Millet Meclisi caddesinde vakfa ait olan belediyeler bankasının çıktığı 365 No. 11 ev pazarlıkla kiraya verilecektir. Tutmak isteyenlerin Evkaf müdürlüğüne gelmeleri. (3661) 8—5616

Rize Belediye Riyasetinden:

Bedeli keşfi 10866 lira 50 kurstan ibaret olan Gazipaşa caddesinde yeniden yapılacak Parke kaldırımının 6000 liralık kısmı 25-11-934 tarihinden 15-12-934 tarih cumartesi günü saat 15 e kadar 20 gün müddetle dosyasındaki şartname dahilinde kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur. Talip olanların bu müddet zarfında % 15 teminatlarıyla beraber belediye encümenine müracaatları ilân olunur. (3624) 8—5556

Galata İthalât Gümrüğü

Müdürlüğünden

Kilo Marka No. Eşyanın cinsleri
518,500 H. S. 299/305 Pamuk Elbiseli Bebek
Yukarıda yazılı bebekler 4-12-934 den itibaren açık artırma usulüyle satılır. İsteklilerin 23 - 12 - 934 pazar günü saat altıya kadar satış komisyonuna gelmeleri. (8255) 8—5603

Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller

Sihhat Umum Müdürlüğünden:

Merkez Hıfzıssıhha müessesesinde Camekânlı bir bölme pazarlıkla yaptırılacaktır. İşin nasıl yapılacağını anlamak isteyenler umum müdürlük avniyat muhasibi mesullüğüne ve yapmak isteyenler de 13. birinci kânun. 934 tarihinden saat 10.30 da masraf komisyonumuza müracaat etmeleri lâzımdır. (3656) 8—5608

Anafartalar caddesinde Kimacızade hanı altında Merhum Şevket Ahmet Beyin eski belediye eczhanesi yerine

Yeni eczane açıldı

Fenni gözlemler, tıbbî korsalar, sihhî levazımat, bütün tuvalet ve irtiyat çeşitleri ile aradığınız her ilaç bulunur. Gözlük ve korsâ tamirleri yapılır. 8—5338

Maarif Vekâletinden

Halktan isteyenlerin Garp Tekniğine uygun musiki öğrenmelerini kolaylaştırmak için Musiki Muallim Mektebinde serbest ve bêdeva akşam musiki dersleri açılacaktır.

İsteği olanların her gün Musiki Muallim Mektebi idaresine müracaat ederek atlarını yazdırmaları bildirilir. (3517) 8—5384

Ankara Birinci Sulh-Hukuk mahkemesinden:

Ankara telgrafhanesinde telgraf muhabere sevk memuru ve halen ikametgâhi malûm olmıyan Nevzade Necati tarafından açılan alacak davası için mahkeme gelmez zımnında 14-10-934 tarihinde yapılan ilânen tebliğata rağmen gelip bir defide bulunmadığınız görülmüştür. Aleyhinize verilen gıyap kararının usulün 141 inci maddesine tevfi kan ilânen 20 gün müddetle yapılmasına ve muhakemenin muallak bulunduğu 31 - 12 - 934 tarihinde dahi gelmediğiniz veya bir vekil göndermediğiniz takdirde gıyaben aleyhinize hüküm verileceği lüzumu ilânen tebliğ olunur. 8—5611

FRANZIZCA
İNGİLİZCE
ALMANCA

1 den 10
Birinci kânuna
kadar

venî kueslar

Eyi ve seri bir surette Asrî lisanları BERLITZ

MEKTEBİNDE ÖĞRENİNİZ

Tecrübe dersi meccanendir.

ANKARA: Kooperatif arkasında Ali Nazmi Bey apartmanı

İSTANBUL: 373 İstiklal caddesi.

Her lisanda tercüme işleri yapılır.

8—5409

Husûsî
ve umumî
dersler
hanenizde
veya
mektepe

Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi Müdürüğünden:

1 — 1933 - 34 ve daha evvelki ders seneleri nihayetlerinde mektebin evvelce kısmî sanî ve âlî isimlerini taşıyan ve şimdi yüksek İktisat ve Ticaret ismini almış bulunan kısmın altı devrelik tedris müddetini doldurmuş olup mezunîyet imtihanlarını vermemiş olan eski talebenin 1 birinci kânun 1934 tarihinden itibaren altı ay zarfında bir istida ile mektep idaresine müracaat ederek mektep vaziyetlerini ve adreslerini ve imtihana girmek istediklerini bildirmeleri ve istidalarına dört tane fotoğraf listirmeleri

2 — Bu suretle müracaat edenlerin 1936 senesinin Eylül ayı nihayetinde mektep idaresine müracaat ederek mektep meclisinde kabul olmaları.

3 — Bu imtihanların plakadalarının tedris devrelerini doldurdukları tarihte meri olan talimatname hükümleri dairesinde yapılacağı.

4 — 1 numaralı fıkrada yazılı altı aylık müddet içinde mektep idaresine müracaat etmeyenlerin ve müracaat edip de 1936 senesi Eylül ayı nihayetinde mektep idaresine müracaat etmeyenlerin bitiremeyenlerin bilahare imtihana girmek haklarının düşeceği ve kayıtlarının bir daha yenilenmemek üzere silineceği ilân olunur. (8047) 8—5487

Maarif Vekâletinden:

21. 11. 934 tarihinde ihalesi icra edileceği ilân edilen Erzurum muallim mektebi ikmal inşaatı münakasası görülen lüzum üzerine üç ay temdit edilmiştir.

İhale 21. 2. 935 persembesini günü saat 15 te Vekâlet inşaat komisyonunda kapalı zarf usulüyle icra edilecektir. Talipler şartname ve teferruatını inşaat dairesinde görebilirler. (3549) 8—5481

Nalîye Vekâletinden

Muhtelif vilayetlerde münhal olan 17,5 20, 25, 30, 35 lira maaşlı tahsil müfettişlikleri için:

15-12-934 günü İstanbul ve Ankara'da bir imtihan yapılacaktır. Program aşağıdadır.

- 1 — Hesap: Amâlî Erbaa ve Tenasüp
- 2 — Hendese: Mesaha ve ölçüler
- 3 — Türkiye Coğrafyası ve Devlet teşkilatına ait mücmel malûmat
- 4 — Kitabet ve yazı

İmtihan gününden bir gün eveline kadar kayıt muamelesi için Ankara Defterdarlığına veya İstanbul müra-kipliğine üzerlerine fotoğrafları yapışık arzuhal ile müracaat olunacaktır.

İmtihan şartları:
1 — Lise veya yedi senelik idadî mezunu olmak.
2 — Memurün kanununa göre memur olmak için lâzım gelen evsafı haiz olmak.

(Buna ait evrak istidava raptedilecektir.)
İmtihanda muvaffak olanlar İmtihan ve tahsil derecelerine göre kanun dairesinde alabilecekleri maaşlarla ve tayin edilecekleri vilâyet hududundan itibaren harcirah verilmek üzere müfettişliklere tayin olunurlar. Bunlara maaşlarından başka avda sekiz lira hayvan vem bedeli verilir. (3657) 8—5599

RAKİ İÇMEK İSTERSENİZ
BOMONTI RAKISINI
TERCİH EDİNİZ

İstanbul: Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu Reisliğinden:

(4000) ton rekompaze kömürü: Kapalı zarfla münakasası: 26- birinci kânun - 934 çarşamba günü saat 14 de.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda miktarı yazılı kömür hizasındaki gün ve saatte kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün eksiltmeye gireceklerin de o gün ve saatlerde usulü dairesinde kapatılmış teminat ve teklif mektuplarıyla Kasımpaşa'daki Komisyona gelmeleri. (8187) 8—5518

Türkiye Ziraat Bankasından: Satılık ev

Yenişehirde Memurin Kooperatifinin malı olan ve yanında dört dükkânı bulunan ev satılıktır.

1 — Satış kapalı zarfla 20 birinci kânun 1934 persembesini günü Ziraat Bankasında saat onbeşte kurulan komisyon tarafından teklif edilen bedeller lâvık hâd görülürse icra edilecektir. Bu saate kadar Ziraat Bankası memurün ve levazım müdürlüğüne zarflar tevdi edilmelidir.

2 — Bedelin pesin ödenmesi esastır. Şu kadar ki komisyonun kararlaştıracağı şartlara göre yarı paranın veya diğer teminat gösterilmek şartıyla dörtte üçünün beş sene ve bes müsavi taksitle borçlanmağa, çevrilmesine komisyon muvafakat edebilecektir. Bu cihet veya buna mümasil serait tekliflerde tasrih olunmalıdır.

3 — Satıştan doğan bütün vergi ve resimlerle dellali ve müsterive aittir.

4 — Artırıma gireceklerin teklif ettikleri bedelin yüzde onu kadar bir depozito yatırmaları veya Banka teminat mektubu vermeleri icap eder. Depozitosuz veya teminatlız teklifler kabul olunmaz.

5 — İhalede sonra ödenecek bedel bir hafta içinde tamamen yatırılıp muamele tekemmül ettirilmezse Ziraat Bankası depozito ve teminatı "zamana rücu," olarak iyyat kavdetmeğe ve veniden yapılan satış fiat farkı hâdis olursa bu farkı evvelki müşterilerden tekrar istemeğe salâhiyettardır.

6 — Fazla tafsilat için Ziraat Bankasına müracaat olunabilir. (3560) 8—5445

Manisa Valiliğ'nden:

Manisa içinde bir hastahane yapısı aşağıdaki şartlara göre kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu hastahananın keşif tutarı (99992) lira (77) kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve teferruatı beş lira mukabilinde Manisa Nafia Başmühendisliğinden alınır.

3 — Eksiltme birinci kânun 23 üncü pazar günü saat on beşte Manisa Vilâyet makamında yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı (6250) liradır.

5 — İş projesi, keşif kâğıtları ve şartnamelere göre yapılmak üzere Toptan götürü ve anahtar teslimi şartıyla ihale edilecektir.

6 — Eksiltmeye girecekler bu işe ait şartname, proje ve keşif kâğıtlarını imzalıyarak dış zarfa koyacakları gibi bunları okuyup kabul ettiklerine dair bir de kâğıt yazarak imza edeceklerdir.

7 — Eksiltmeye girecekler proje ve keşifnamelerde yazılan ve hususî şartnamede izah edilen bütün işlerden her biri için bir vahit vereceklerdir. B vahit fiyatlar, keşif miktarları listesindeki miktarların karşısında gösterilecek ve bu miktarlarla zarp edilerek hasıl zarfların mecmuu yekûnuna, maktuan konan işler için teklif edilecek fiyatlar ilâve edilecek ve hepsinin yekûnu teklif mektubunun yekûnu olacaktır.

8 — Teklif mektuplarını ve sair evrakı havi kapalı zarflar birinci kânunun 23 üncü pazar günü saat on dörtte kadar Manisa valiliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Bu zarflar 2490 No. lu kanunun 34 üncü maddesi dairesinde de gönderilebilir.

9 — Bu eksiltmede 2490 numaralı kanunun hükümleri caridir. Daha fazla malûmat edinmek isteyenlerin Manisa Nafia Başmühendisliğine müracaat etmeleri. (3583) 8—5503

İnebolu Belediye Riyasetinden:

Belediyemizin 35 kilovat kudretinde mevcut elektrik kuvvetinin artırılması için mübayaası evvelce ilân olunup geri bırakılan (70 — 120) beygir kuvvetinde bir dizel motorü ve yahut (80 — 120) beygir kuvvetinde buhar makinası ve aynı kuvvette dinamo ve teferruatı satın alınacaktır. Bu makinaları gerek kullanılmış ve gerek kullanılmamış olarak (mevcut şartnamelerine göre) satmak isteyenlerin 934 senesi birinci kânun ayının sekizinci gününe kadar bu bapta bütün tekliflerini belediye riyasetine bildirmeleri ilân olunur. (3489) 8—5354

Halil Naci Kâğıtçılık ve Matbaacılık Her nevi plân ve resimlerin kopyaları süratle çıkarılır. Telefon: 1230

Öksürükler çok defa tehlikeli hastalıklar gösterir.
KATRAN HAKKI EKREM

Bu tehlikelerin önüne geçerek öksürükleri keser ve müzmin bronşitler ile göğüs nezlelerini katiyen geçirdiği gibi nefes darlığına da çok faydası vardır.

M. M. Vekâletinden:

Askerî Liselerin 9, 10, 11 inci

sınıflarına talebe almıyor.

1 — Askerî liselerimizden İstanbul'da bulunan kuleli askerî lisesinin 9. sınıfına 183., Maltepe lisesinin 9. sınıfına 50 ve Bursada bulunan Bursa lisesinin 9. sınıfına 116 kişi daha alınacaktır. Bu mekteplerin onuncu ve on birinci sınıflarına da bir miktar talebe daha alınacaktır. Onuncu ve bilhassa on birinci sınıfa çıkacak istekliler tercihan alınacaktır.

2 — İsteklilerin mezkûr mektep müdürlüklerine müracaat ederek oradan öğrenecekleri kaydı kabul şartlarına göre evraklarını tamamlamaları lâzımdır.

3 — Bir seneden fazla tahsili terketmiş olan talebe mezun buldukları sınıfların bütün derslerinden imtihan edilirler bunda muvaffak olurlarsa o zaman talebeler mektebe alınırlar. Hususî mekteplerden mezun olanlar hakkında aynı muamele tatbik edilir.

4 — Muhtelif suretlerde sivil ve askerî mekteplerden çıkarılmış talebe mektebe alınmaz.

5 — Sivil liselerde ikmali olanlarla sınıfta dönenler alınmaz.

6 — Dokuzuncu sınıfa girecekler için yaş haddi 15-19 onuncu sınıfa 16:20 onbirinci sınıfa 17:21 dir.

7 — Mektebe girmek için yaşını büyülmüş veya küçültmemekte alınmaz.

8 — Evrakı mektebe giden talebe mektep, tarafından davet vukubulmadıkça mektebe gitmemelidir. Aksi takdirde mektebe kabul edilmemesinden dolayı mektep idaresi mesul olmadığı gibi avdet masraflarını da kendisi vermesi lâzımdır.

9 — Bulunduğu yerde tam teşkilli sıhhi heyet bulunmaması hesabıyla muayenesini tamam yaptırmıyan talebe mektebe çağrıldıktan sonra mektepçe muayenesini tamamlattırılır. Ve sıhhi halleri sebebiyle kabule sayan görülmemezse mektebe alınmaz bu gibi talebelerin dönüş masrafları da kendilerine aittir.

10 — Teahhüt senedi vermek için velisi olmayan ve 18 yaşını bitirmiyen talebe alınmaz 18 yaşını bitiren talebenin kendisi teahhüt senedini verebilir.

11 — Evelce askerî liselere girmek için müracaat eden ve müsabaka imtihanında kazanamadığından dolayı mekteplere alınmıyan talebe ellerinde bulunan evraklarını derhal evelce müracaat ettikleri liselere gönderecekler ve oradan alacakları emre göre hareket edeceklerdir. (3623)

IŞIKLAR SÖNÜNCE

ELISA LANDI — NİLS ASTER — PAUL LUKAS

Kumbara bütün bir istikbaldir.

Türkiye İs Bankası

Askerî Fabrikalar

Ticaret Kaleminden:

1500 kilo arsenik

Aynı on ikisinde alınacaktır. Kalem gelmeleri.

8—5564

Cumhuriyet Merkez Bankasının 6 I. kânun 1934 vaziyeti

AKTİF		PASİF	
	LİRA	LİRA	LİRA
Kasa:			
Altın: Safi Kgr. 13.791,269	19.398.564,48		
Banknot	4.991.360,—		
Ufaklık	690.135,40	25.080.059,88	
Dahildeki muhabirler:			
Altın: Safi Kgr. 1.788,024	2.515.004,—		
Türk lirası:	101.159,06	2.616.163,06	
Hırcitedeki Muhabirler:			
Altın: Safi Kgr. 3.807,027	5.354.900,14		
Altın tahvilî kabil Serbest dövizler.	9.442.307,34	14.797.207,48	
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikeyen vaki tediyat	9.823.278,—	148.925.285,—	
Senedat Cüzdanı:			
Hazine bonoları	3.746.027,60		
Ticarî senedat	7.023.367,86	10.769.395,46	
Eşham ve Tahvilât cüzdanı:			
Eşham ve tahvilât: Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı (itibari kıymetle)	27.842.552,22		
Eşham ve Tahvilât	4.710.242,52	32.552.794,74	
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine	108.200,79		
Tahvilât üzerine	321.108,19	429.308,98	
Hissedarlar:			
Muhtelif:		4.500.000,—	
		11.244.591,75	
Yekûn		250.914.806,35	
			250.914.806,35

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İstanbul No. 117

Avans %4 1/2

Trabzon Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Mahallesi	Mevkii veya sokağı	Cinsi	Emlak No.		Hisesi	Hisseye göre 1. liyece	
				U	R		Muhammen K. Lira. K.	Muhammen kıymet Lira. K.
1	İskenderpaşa	Erzurum	Kârgir hane	497	51	tam	15000	12000
4	Tuzluçeşme	(Hacı Ahmet sokağı)	(Mağaza (Ardiye)	(59	(61	tam	12500	5000

Yüzde yedi buçuk pey akçeleriyle ihale bedelleri nakten safı yazılı gayrimenkuller kapalı satışa çıkarılmıştır. Bankaya müracaatları. (3561) 8—5444

veya gayri mübadil bonosıyla ödenmek üzere yukarıda ev-haleleri 18-12-934 sarf günü saat onda yapılacaktır. Alıcı-

ANKARA BAHÇELİ EVLER YAPI KOOPERATİFİ MUVAKKAT İDARE HEYETİNDEN:

Hazırlanan esas mukavelenameyi kabul ve kooperatifin resmen tescilini kararlaştırmak için 29 Mayıs 1934 tarihinde halk evinde birinci toplantıyı yapan kooperatif kurucularının birinci kânunun onuncu pazartesi günü akşamı saat 20,30 da halkevi salonuna gelmelerini dileriz.

8—5536

HAVACILIK VE SPOR

132 inci sayısı çıktı

— İçindekiler —

— Ulusal tayyarecilik	S. Z. Gürevin
— Fitre ve zekât	...
— Gökyüzü savaşı	Mahmud Belig
— Hava hukuku	Rifat Şerif
— Londra - Melburn yarışı ikincisi	Ankarada ...
— İstanbul liki ikincisi	Fenerbahçe ...
— Londra mektupları	Adnan Mahir
— Gökle yer arasında	Abidin Daver
— Her kadın tayyareci olmalıdır	Helen Buşe
— Kuru dallar (Hikâye)	Server Ziya Gürevin
— Sporcular tayyaresi	
— Sinema	

ve

Müsabaka

Zengin resimlerle süsli olan bu sayıyı herkes görmelidir

P.A.R.A. BİRİKTİREN RAHAT EDER

Ankara Nümune Hastahanesi

Baştıbağlığinden:

Hastanede mevcut 100 kaleme yakın müstamel büfe şeklinde dolap bakır takımları ve sair hurda eşya ve ve-fat eden cenazelerin varisleri tarafından şimdiye kadar alınmayan köhne melbusatı aleni müzayede suretiyle kırsullar halinde hastane bahçesinde satılacağından talip olanların 15 K. evel 934 cumartesi günü saat 14 te hasta-haneye müracaatları ilan olunur (3528) 8—5453

Bursa Pazarı

HASAN HÜSNÜ

Ankara şubesinde bilimum mallarını çok ucuza satma ktadır.

	Kr.	Kr.	
Krep düşen	75	Kristan maruken	260
Çamaşılık birmanlar	130	çift kol ipek	
Krep Mongollar	175	gömlekler	750
" Jorjet	180	Sofra takımları	325
Krep saten	250	File emprime perdeler	450
		Karyola takımları (25) lira	

Ve saire ve saire

Adliye sarayı yanında genççağa apartmanı altında

No: 2

TELEFON: 2373

Divanı Muhasebat Riyasetinden:

Edirne tütün muhasipliğinin 931 senesi idare hesabının Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakemesi neticesinde 11 liranın muhasip sıfatıyla kendisinden tahsiline hükmolunan ölü Fehmi'nin varislerinin ikametgâh adreslerinin malûm olmaması hasebiyle ilan kendilerine tebliğ edilmediğinden hukuku usul mahkemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikân tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. İşbu ilân 8 - 12 - 934 tarihinde Divanı Muhasebat methalindeki levhaya asıldı. (3659) 8—5609

Yozgat Belediyesinden:

Yozgat vilâyet merkez belediyesinin elektrik santral için bir adet 80 — 100 beygirlik ve bir adet 50 — 60 beygirlik buharmakinesine ihtiyaç vardır. Müceddet veya az müstamel makinesi olanların Yozgat belediyesine bir teklif ile fiyat bildirmeleri ilân olunur.

- 1 — Buhar kazanlarında Lokont kömürü yakılacağından izkara sathı ile teshin sathının geniş olması.
- 2 — Gerek makine gerek kazanın iyi bir halde bulunması.
- 3 — Makinenin kazan üzerinde bulunması yani (Lokomobil halinde)
- 4 — Makinenin çift silindimli merbut (Kampa Ont) olması lazımdır.
- 5 — Taliplerin teklif edecekleri makinelerin kabiliyet ve evsafı fenniyelerini mufassalan bildirmeleri lazımdır. Bu meyanda izkara sathı, teshin sathı, piston korusu, ve beygir kuvvetleri bildirilmelidir.
- 6 — Teklif edilecek fiyatlar Haydarpaşa'da vağonda teslim edileceğine nazaran olmalıdır. 8—5613

Ankara Tapu Müdürlüğünden:

Ankara'nın küçük Esat mevkiinde şarkan yol garban Hafız Efendi şimalen Vasf Efendi cenuben Hacı Ömer Efendi bağlarıyla mahdut Sergici Topal Osmandan vasesine intikal eden senetsiz bağın tapuya bağlanması vere sesi Vahide Hanım tarafından istenilmektedir. 17 - 12 - 934 pazartesi günü mahallinde tahkikat icra edileceğinden bu bağla alâkası olanlar varsa o güne kadar Tapu Dairesine resmî vesikalariyle müracaat etmeleri ilân olunur. (3660) 8—5617

İZMİR BELEDİYE REİSLİĞİNDEN:

İzmir belediyesi arsa borçlularına aşağıdaki büyük kolaylıkları yaptığını ilân eder:

1 Şubat 930 dan önce taksitle arsa alıp da borcunu bugüne kadar ödeyenler 31 mayıs 935 tarihinden evel belediyemize müracaatla sen karara göre faizi 1 Haziran 934 den itibaren yüzde bire indirilmiş olan borçluların taksitlerini 20 seneye uzatılabılır. Ve peşin vermek isterse ödeyeceği günden itibaren kalan müddete göre resümlar üzerinden ayrıca her sene için yüzde 4 iskonto dahi alabilir. Borçluların vaziyetlerini pek çok kolaylaştırarak bu fırsattan istifade için alâkadarların İzmir Belediyesine müracaatla şartları öğrenmeleri ve 31 mayıs 935 tarihine kadar işlerini bitirmiş bulunmaları menfaatları icabıdır. (3662) 8—5618

ANKARA STADİUM VE HİPODROM MÜTEAHHİTLİĞİNDEN:

Ankara'da inşa edilmekte olan Hipodrom Kumlu Pistleri için muktazî takriben 10.000 metre mikâbî çakıl ve 5000 metre mikâbî kum kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 16 - 12 - 934 pazar günü saat 15 te Ankara Stadium ve Hipodrom İnşaat mahallinde yapılacaktır. Şartnameyi görmek için müteahhitliğin muhasebesine müracaat edilebilir. 8—5615

Ankara Ticaret Lisesi

Müdürlüğünden:

DAKTİLOGRAFI

MUALLİMİ ARANIYOR

Ankara Ticaret Lisesinde münasip ücretle çalışmak üzere bir daktilografi muallimine ihtiyaç vardır. Taliplerin şerait hakkında izahat almak üzere mektep müdürlüğüne müracaatları. (3653) 8—5605

Milli Müdafaa Vekâleti satın alma komisyonu ilanları.

İLAN

Ordu ihtiyacı için 17 kalem eczayı baytariye ile malzeme timariye kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır. İhalesi 11. 12. 934 salı günü saat 14 dedi. İstekliler evsaf ve şartnamesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya gireceklerin o gün ve saatından evel teminat ve teklif mektuplarıyla birlikte M. M. V. Satılma komisyonuna müracaatları. (3452) 8—5270

İLAN

Dekovil bölümü için açık eksiltme ile 50 ton linyit kömürü alınacaktır. İhalesi 12. 12. 934 Çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin belli gün ve saatında teminatlarıyla birlikte M. M. V. Satılma komisyonuna uğramaları. (3453) 8—5289

İLAN

Üç baş binek dört baş nakliye koşum hayvanı pazarlıkla satın alınacaktır. Satılık hayvanı olanlar 6 - 12 - 1934 tarihinden 20 - 12 - 1934 tarihine kadar hayvanlarıyla birlikte M. M. V. Satılma komisyonuna uğramaları. (3605) 8—5542

İLAN

Babaeskideki hayvanatın 245 ton kuru otunun ihalesi 18 - 12 - 934 saat 14,30 da ve Hayrebolu hayvanatının 245 ton kuru otunun ihalesi 18-12-934 saat 15 de ve Hayreboludaki hayvanatın 232 ton arpasının ihalesi 19. 12. 934 saat 16,30 da yapılacaktır. İsteklilerin belli günde saatlerde Lüleburgaz'daki Sa. Al. Ko. na uğramaları. (3633) 8—5604

Mürebbiye arıyanlar

Viyanalı bir Matmazel bir türk ailesinde çocuklara bakmak ve almanca öğretmek istiyor. Arzu edenlerin Avusturya Sefaretine müracaatları. 8—5573

Hizmetçi araniyor

Eyi bir hizmetçi kadın istiyorum talihler eski Ziraat mektebinde Herr Knoba müracaatları. 8—5597

Ankara Birinci Sulh Hukuk mahkemesinden:

Davacı: Atf mahallesinde aşçı Necati.

Dava edilen: Meclis karşısında eski İş Bankasının bulunduğu binada müteahhit Fethi yanında kâdibi Kadri 24 - 10 - 934 tarihinde 28 - 11 - 934 tarihinde ve saat 9,5 da mahkemeye gelmez hakkında yapılan ilân tebligatın gelmemesinden dolayı bir semere vermediği görülmüştür. Bu celsede müddei iddiasını şahit ve mektupla isbat edeceğini ve mahkemeye gelmediğinin için aleyhinizde gıyaben mahkemeye devam olunmasını talep etmesi üzerine bu isteği yerinde görülerek usulün 141 inci maddesine uyarak aleyhinize gıyap kararı çıkarılmasına ve bunun ilân 20 gün müddetle yapılmasına karar verilmiştir. Mahkemenin muallak bulunduğu 31 - 12 - 934 tarih ve saat 9,30 mahkemeye gelmediğiniz veya bir vekil göndermediğiniz takdirde gıyaben aleyhinizde karar verileceği hükmü ilân tebliğ olunur. 8—5612

Bol Işık

Hayatı müddetince Osram ampulleri tarafından temin edilir.

OSRAM

Zengin ışıklı ampul

Zayıf ışıklı ampulleri reddediniz ve daima ak ışık veren OSRAM ampullerini isteyiniz.

Ankara Levazım âmirliği satın alma komisyonu ilanları.

İLAN

Çorlu'daki kıtaat hayvanatı için 278550 kilo arpa 25-1-kân-1934 salı günü saat on altıda eksiltme ile alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün taliplerin de belli saatten evel teminat ve teklif mektuplarıyla birlikte Çorlu'da askerî satın alma komisyonuna müracaatları. (3640) 8—5575

İLAN

İzmir müstahkem mevki kıtaatinın 67,400 kilo pirinç ihtiyacı kapalı zarf usulüyle satın alınacağından ihalesi 25 - 1. Kânun - 934 salı günü saat 15 dedir. Şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün taliplerin de belli saat ten evel teminat ve teklif mektuplarıyla birlikte kışlada mevki müstahkem satın alma komisyonuna müracaatları. (3639) 8—5574

İLAN

38,000 kilo kuru soğana açık eksiltmesi günü talip çıkmadı. Müddeti temdit edilmiştir. İhalesi 12. birinci kânun. 934 çarşamba günü saat on dörtte yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görem üzere her gün ve ihale günü de vaktinden evel teminatları ile beraber Ankara Levazım âmirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (365) 8—5606

İhtiyaz sahibi ve Başmuharriri Fahri Rıfkı ATAY.
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü Nasuhi BAYDAR.
Çankırı caddesi civarında Ulus matbaasında basılmıştır.

KREM

balsamin
kanzuk

Yegâne ciddi güzellik kremidir. Teninizin daimî tazeliğini yalnız KREM BALSAMİN ile korursunuz.

Dr. Cims'in nasır ilâci

KORRİSİD

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamen kökten çıkarır.

Merkez deposu: Kanzuk eczahanesi
Yeni Eczane'de bulunur.

Türk Maarif Cemiyetinin BÜYÜK EŞYA PİYANGOSU

Çekiş tarihi 14/12/1934 - bir bilet 1 lira

İkramiye kıymeti 23.000 liradır

1 - adet	3000 liralık	10 - adet	100 liralık
1 - adet	2000	220 - "	50 "
1 - "	1000	50 - "	20 "
2 - "	750	100 - "	10 "
2 - "	500	1000 - "	5 "
4 - 5 "	200	4700 - "	1 "

Biletler her yerde satılmaktadır. (2415) 8—3848

Harita Umum Müdürlüğünden:

1 — İki adet prese makinesiyle bir adet maa teferruat (13) beygir kuvvetinde bir gaz motörü 12-birinci kânun-1934 çarşamba günü saat (14) de mahallinde satılacaktır.

2 — Taliplerin motor ve makineleri görmek üzere her gün ve müzayedeye istihak edeceklerin de teminatlarıyla vaktinde Cebeci'de Harita Umum Müdürlüğü Satılma komisyonuna gelmeleri. (3589) 8—5500

Ankara Evkaf Müdürlüğünden:

Karacabey hamamı önünde vakıf arsa üzerindeki tahta barakalar satılacağından 20 gün müddetle açık arttırmaya konmuştur. Birinci kânunun 24 üncü pazartesi günü saat 15 te açılması yapılacaktır. Almak isteyenlerin evkaf müdüriyetine gelmeleri (3599) 8—5520

SİNEMALAR

YENİ

Bugün, bu gece
14 büyük yıldızın temsil ettikleri
GÖNÜLLER BİRLEŞİNCE
Senenin en cazip filmi
NORMA SHEARER
Robert Montgomery - Herbert Marshall
Ayrıca: Dünya havadisleri.

KULÜP

Bugün, bu gece
Tayyare filmlerinin en muayy.
GECE UÇUŞU
Yıldızların filmi: Helen Hayes, Myrna
Loy, Robert Montgomery, Clark Gable,
John Barrymore, Lionel Barrymore
Ayrıca: Dünya havadisleri